

DOĞU ANADOLU
KALKINMA AJANSI

EDREMİT İLÇE ANALİZİ

EKONOMİK
YAPI

SOSYO
KÜLTÜREL
YAPI

ALTYAPI
VE
ULAŞIM

ÇEVRE
VE
ENERJİ

HAZIRLAYAN

Mustafa TURNA

Planlama, Programlama ve
Koordinasyon Birimi Uzmanı

Nisan, 2016

T.C.

DOĞU ANADOLU KALKINMA AJANSI

EDREMİT İLÇE ANALİZİ

HAZIRLAYAN

Hülya ESKİ

Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı

Mart, 2016

Simge ve Kısaltmalar

AVA	: Alansal Varlık Araştırması
DAKA	: Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı
MDA	: Mevcut Durum Analizi
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
VANOSB	: Van Organize Sanayi Bölgesi
VANTSO	: Van Ticaret ve Sanayi Odası
URA	: Uluslararası Rekabetçilik Analizi
ADNKS	: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
DHMI	: Devlet Hava Meydanları İşletmesi
DSİ	: Devlet Su İşleri
EİE	: Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü
KGM	: Karayolları Genel Müdürlüğü
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KSS	: Küçük Sanayi Sitesi
MTA	: Maden Tetkik Arama
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TCDD	: T.C. Devlet Demiryolları
TSO	: Ticaret ve Sanayi Odası

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	4
Tablolar	6
Haritalar	7
Grafikler	7
1.Giriş	8
1.1 İlçeye Genel Bakış	8
1.2 İlçenin Coğrafi Yapısı	8
1.2.1 Coğrafi Yapı ve İdari Sınırlar	8
1.2.2 Dağlar	10
1.2.3 Ovalar	12
1.2.4 Riskli Alanlar	12
1.2.5 Genel Toprak Yapısı	15
1.2.6 Akarsular, Göller ve Sulak Alanlar	17
1.2.7 Çayır ve Mera Alanları	19
1.2.8 Sıcaklık	21
1.2.9.Yağış	24
1.3 İlçenin İdari yapısı	26
2.Sosyo-Kültürel Yapı	28
2.1 Nüfus	28
2.2 Göç	31
2.3 Eğitim	32
2.4 Sağlık	37
2.5 Spor	38
2.6. Sivil Toplum Kuruluşları	38
2.6.1 Dernekler	38
2.7.2. Vakıflar	40
3. Ekonomik Yapı	40
3.1. Tarım ve Hayvancılık	41
3.1.1. Tarımsal Yapı ve Alan	41
3.1.2. Bitkisel Üretim	44
3.1.2.1. Tarla Ürünleri	44
3.1.2.2. Sebze Ürünleri	46
Kaynak: TÜİK Veri tabanı	46
3.1.2.3. Meyve Ürünleri	46
3.1.3. Hayvansal Üretim	48
3.1.3.1. Büyükbaş Hayvan Varlığı	48
3.1.3.2. Küçükbaş Hayvan Varlığı	50
Kaynak: MDA	52

3.1.3.3. Kanatlı Hayvan Varlığı	52
3.1.3.4. Arıcılık	54
3.1.3.5. Hayvansal Üretim Miktarları	55
3.2. Sanayi	56
3.2.1. Küçük Sanayi Siteleri	57
3.2.2 İlçede Öne Çıkan Sektörler	59
3.2.3. İstihdam ve Sosyal Güvenlik	59
3.2.3.1.İstihdam	59
3.2.3.2.Sosyal Güvenlik	61
3.3 Madencilik	61
3.3.1 Yer Altı Kaynakları	62
3.4 Kültür ve Turizm	64
3.4.1 İlçede Kültürel Göstergeler	64
3.4.2 Tarihi ve Turistik Mekanlar	65
3.4.3 Koruma ve Sit Alanları	66
3.4.4 Bölgede Konaklama İmkanları	68
4. Altyapı ve Ulaşım	70
4.1 Altyapı	70
4.1.1 İçme Suyu	70
4.1.2. Katı Atık, Atık Su ve Kanalizasyon	71
4.2 İlçede Ulaşım	73
4.2.1 Karayolları ve demiryolları	73
5.Çevre ve Enerji	76
5.1. Çevre	76
5.1.1. Endemik Flora	76
5.1.2. Endemik Fauna	77
5.2. Enerji	80
5.2.1.Doğalgaz	80
5.2.3. Yenilenebilir Enerji	83
5.2.3.1. Hidrolik	83
5.2.3.2.Güneş	84
6. Sonuç ve Değerlendirme	89
KAYNAKÇA	91
İNTERNET KAYNAKLARI	91

Tablolar

Tablo 1: Van İli Genelinde Farklı Periyotlarda Ölçülen Uzun Yıllar Aylık Ortalama Sıcaklık Verileri (°C) ..21	21
Tablo 2: Van İli İklim Verileri23	23
Tablo 3: Bölgede Yer Alan İlçe, Mahalle ile Bölgenin Yüzölçümüne İlişkin Genel Bilgiler, 201626	26
Tablo 4: Bölgede Yer Alan Köylerin İlçeye Uzaklığı İle Uzaklığı ve Nüfus Bilgileri, 201626	26
Tablo 5: 2010-2015 Yılları Arası Bölge Nüfusu, 201528	28
Tablo 6: Bölgede Bağımlılık Oranları, 201530	30
Tablo 7: Bölgenin Aldığı ve Verdiği Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı, 201531	31
Tablo 8: Üç Büyük Şehirde Vanlı ,TRB2li ve Edremitli Nüfusu Varlığı32	32
Tablo 9: Edremit, Van ve TRB2 Bölgesi Okul, Öğrenci, Öğretmen ve Derslik Sayıları 201532	32
Tablo 10: Taşımali Eğitim Yapan Okul Sayıları, Halk Eğitim Merkezi ve Özel Eğitim Kurumları Sayısı (2015)37	37
Tablo 11: Bölgede Sağlık Kuruluşları ve Uzman Personel Sayıları, 201537	37
Tablo-12: Spor Tesis ve Toplam Lisanslı Sporcu Sayıları, 201538	38
Tablo-13: Bölgede Dernek ve Üye Sayıları, 201538	38
Tablo 14: Bölgede Dernek ve Üye Sayıları, 2015.....39	39
Tablo 15: Bölgede Kuruluş Amacına Göre Vakıflar, 201540	40
Tablo-16: Edremit ve Van Tarım Alanları, 2015 (Dekar olarak)41	41
Tablo 17: Traktör Sayısı ve Traktör Başına Ekilen Tarım Alanı, 201442	42
Tablo 18: Bölgede Ürün Türlerine Göre Ekilen Tarla Alanı ve Üretim Miktarları, 201544	44
Tablo-19: İlçede Ürün Türlerine Göre Ekilen Alan ve Üretim Miktarları, 201545	45
Tablo 20: İlçede Öne Çıkan Sebze Ürünleri, 2015 (Ton Olarak)46	46
Tablo 21: İlçede Öne Çıkan Meyve Ürünleri, 2015 (Aksi belirtilmedikçe ton olarak)47	47
Tablo 22: Yıllar İtibariyle Edremit İlçesi Büyükbaş Hayvan Varlığı.....49	49
Tablo 23: Edremit Yıllar İtibariyle Küçükbaş Hayvan Varlığı51	51
Tablo-24: Yıllar İtibariyle Kanatlı Hayvan Varlığı.....53	53
Tablo 25: Bölgede Arı Kovanı, Arıcılık Yapan İşletme Sayısı, Balmumu Ve Bal Üretimi 201555	55
Tablo 26: Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Süt Üretimi (Ton).....56	56
Tablo 27: Van İli Sanayi İşletmeleri Dağılımı.....56	56
Tablo 28: Van OSB İşletmeleri Sektörel Dağılımı57	57
Tablo 29: Van İli Küçük Sanayi Siteleri Bilgileri58	58
Tablo 30: İlçede Faal Şirket Sayıları,2016.....59	59
Tablo 31: İstihdamın Sektörlere Göre Dağılımı60	60
Tablo-32: Bölgede İşyeri ve İstihdam Verileri, 201560	60
Tablo-33: Bölgede Sosyal Güvenlik İstatistikleri, 2015.....61	61
Tablo 34: Bölgede Kültürel Göstergeler, 2015.....64	64
Tablo 35: Sit Alanları ve Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıkları66	66
Tablo 36: Edremit İlçesindeki Konaklama Tesis Sayısı, 201568	68
Tablo 37: TRB2 Bölgesi Konaklama Tesis Kapasitesi68	68
Tablo 38: Van İli İlçelere Göre Köylerin İçme Suları Durumu70	70
Tablo 39: Van İli Vahşi Depolama Alanları71	71
Tablo 40: Kentsel Kanalizasyon Altyapısı Envanteri73	73
Tablo 41: Kırsal Kanalizasyon Altyapısı Envanteri73	73
Tablo 42: Van Bölge Yol Ağı74	74
Tablo 43: Van İlçeleri'nin Ferit Melen Havaalanı'na Mesafe, Süre ve Ulaşım Hızları75	75
Tablo 44: Van İlinde 2014 Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı (Aksa Van Doğalgaz,2014)80	80
Tablo 45: Van İli Su Kaynakları Potansiyeli83	83
Tablo 46: TRB2 Bölgesi Hidroelektrik Santralleri84	84

Haritalar

Harita 1: Van İli ve İlçeleri İdari Sınırları Haritası	9
Harita 2: Van İli Topografyası.....	11
Harita 3: Van Deprem ve Fay Hattı Haritası	13
Harita 4: Van İli ve Edremit İlçesi Riskli Bölgeler.....	14
Harita 5: Van İlinin Genel Toprak Yapısı	16
Harita 6: Van İli ve Edremit İlçesi Hidrolojik Yapı	19
Harita 7: Van İli ve Edremit İlçesi Çayır ve Mera Alanları	20
Harita 8: Yıllık Ortalama Yağış Miktarı	25
Harita 9: Van İli Tarım Arazileri	43
Harita 10: TRB2 Bölgesi Sebze ve Meyvecilik Alanları ve Potansiyel Örtü Altı Sebzecilik	48
Harita 11: TRB2 Bölgesi Küçükbaş Hayvancılığın Yoğunlaştığı Alanlar	50
Harita 12: Küçükbaş Hayvancılık Haritası.....	52
Harita 13: TRB2 Bölgesi Arıcılık Sektörünün Yoğunlaştığı Alanlar	55
Harita 14: Van İli Maden Yatakları	63
Harita 15: Van İli Koruma Alanları	67
Harita 16: Depolama Alanları ve Atık Su Tesisleri	72
Harita 17: Karayolları 11. Bölge Müdürlüğü Karayolları Haritası.....	74
Harita 18: Endemik Flora Alanları	77
Harita 19: Van İli Endemik Fauna Alanları	79
Harita 20: Van İli Enerji Altyapısı	81
Harita 21: TRB2 Bölgesi Elektrik Üretim Santralleri	82
Harita 22: TRB2 Bölgesi'nde Bulunan HES Projeleri.....	84
Harita 23: Türkiye'nin Güneş Enerji Potansiyeli Haritası	85
Harita 24: Van İli Güneş Radyasyon Değerleri	86

Grafikler

Grafik 1 İlçede Nüfus Artış Hızının Değişimi, 2015.....	29
Grafik 2: Van, TRB2 ve Türkiye'deki Nüfus Değişimi, 2015	29
Grafik 3: Edremit İlçesinin Nüfus Piramidi, 2015	30
Grafik 4: Okulöncesi Seviyede Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayıları, 2014-2015.....	33
Grafik 5: İlköğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2014-2015.....	34
Grafik 6: Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2014-2015.....	36
Grafik 7: Edremit İlçesi Eğitim durumu 2014-2015.....	36
Grafik 8: İşyerlerinin İlçelere Göre Dağılımı, 2015	61
Grafik 9: EDREMİT Global Radyasyon Değerleri (KWh/m ² -gün)	87
Grafik 10: EDREMİT Güneşlenme Süreleri (Saat)	87
Grafik 11: EDREMİT PV Tipi-Alan-Üretilebilecek Enerji (KWh-Yıl)	88

1.Giriş

1.1 İlçeye Genel Bakış

Edremit ilçesi bölgenin tarihi, kültürel ve sanatsal değerleriyle zengin yerleşim alanlarından biridir. Edremit kuruluşundan bugüne; Edremit, Gümüşdere, Sarmansuyu gibi adlar almıştır. "Edremit" ismi, en eski olanıdır. Van'a 18 km. yakınlıkta olan Edremit'in kesin kuruluş tarihi bilinmemekle beraber; Van'ın tarihine ve Menua (Şamram) kanalının yapım tarihine bağlı olarak düşünüldüğünde M.Ö. 900. yıllara uzandığı görülür.

Edremit'te çeşitli kavimlerin; Urartular, Asuriler, Menuas kavimleri, Semiramis sülalelerinin yerleşmiş olabileceği, daha sonraları, doğudan gelen Sasaniler, Müslüman Araplar M.S. XII. yy. ortalarında Van ve yöresini hâkimiyetleri altına aldıkları bilinmektedir. Müslümanlara Bizans Devleti arasında elden ele geçen Van ve yöresinde, Ermeni asıllı beyler de kısa da olsa hâkimiyet kurmuşlardır. 11. Yüzyıldan itibaren Türkmenlerin yerleşmeye başladığı Van Gölü Havzası, önce Selçuklulara, sonra da İlhanlılara, Cezayirliilere, Karakoyunlulara ve Akkoyunlulara yurt olmuştur. 16. yüzyılda Safeviler'in Doğu Anadolu'dan uzaklaştırılmasından sonra Van'da Osmanlı egemenliği başlamıştır.

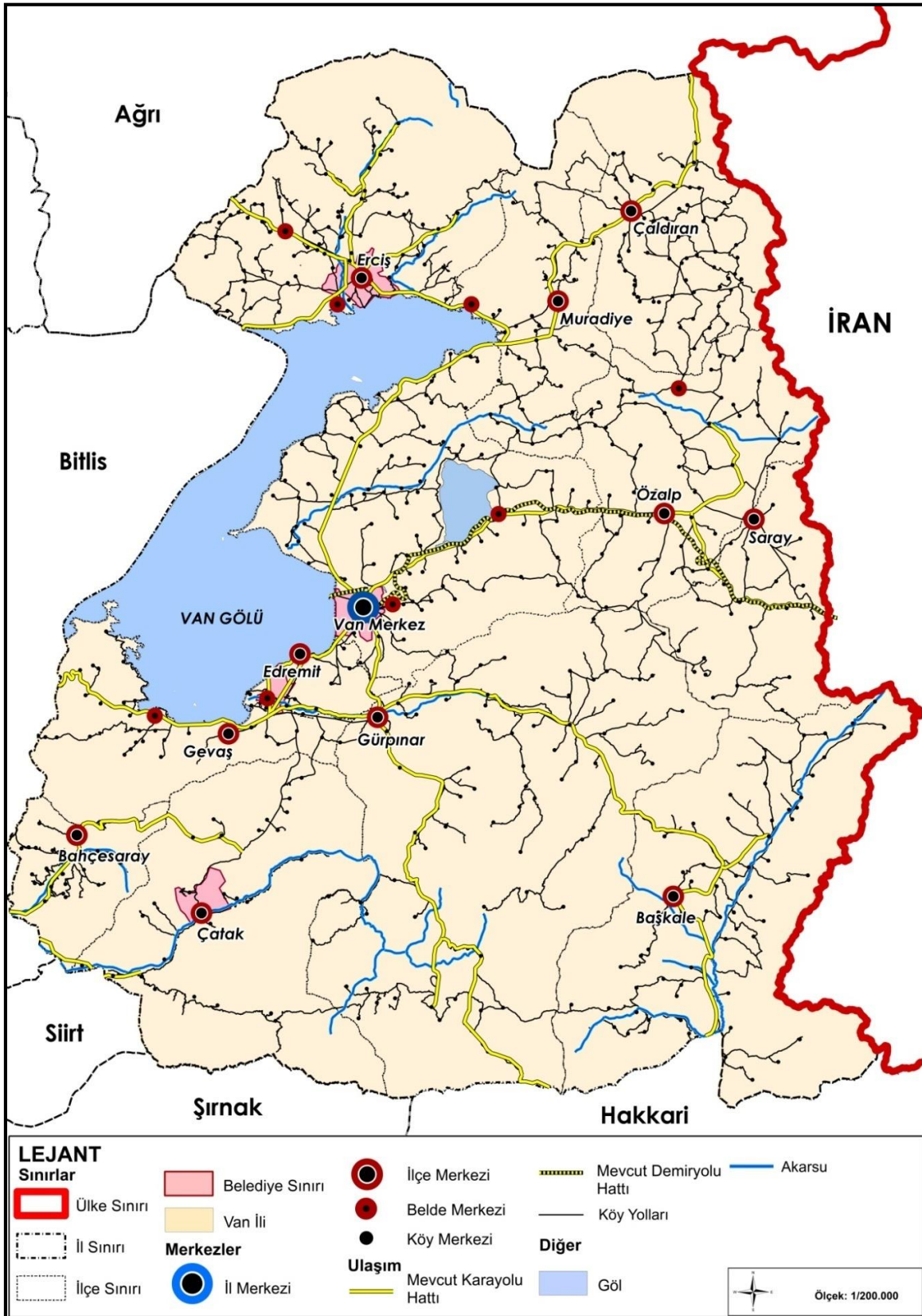
1.2 İlçenin Coğrafi Yapısı

1.2.1 Coğrafi Yapı ve İdari Sınırlar

Edremit 38-39° kuzey paralelleri, 43-44° doğu boylamları arasında olup, Van'ın güney-batısındadır. Van Merkeze 18 kilometre uzaklıktadır. Güneyinde; Gevaş İlçesi, kuzey-doğusunda Van Merkez, güney-doğusunda Gürpınar ilçesi vardır. Edremit'te Van'a bağlı olarak tipik karasal iklim hüküm sürmektedir. Kışlar uzun, soğuk ve kar yağışlı, yazlar ise sıcaktır. Karasal iklimin özelliğinden dolayı ilkbahar ayları kısa sürmektedir. Yağışlar ilkbahar ve sonbahar aylarına kaymıştır. İlçenin ortalama yağış miktarı 300-350 mm, dolayındadır. Sıcaklık ortalaması ise kışın 0°C'nin altına düşmektedir. Yazın ise 20-25°C arasındadır. Aşağıdaki haritada Van ili ve ilçelerinin idari sınırları gösterilmiştir. (Harita-1)

EDREMİT İLÇE ANALİZİ

Harita 1: Van İli ve İlçeleri İdari Sınırları Haritası

Kaynak: AVA

1.2.2 Dağlar

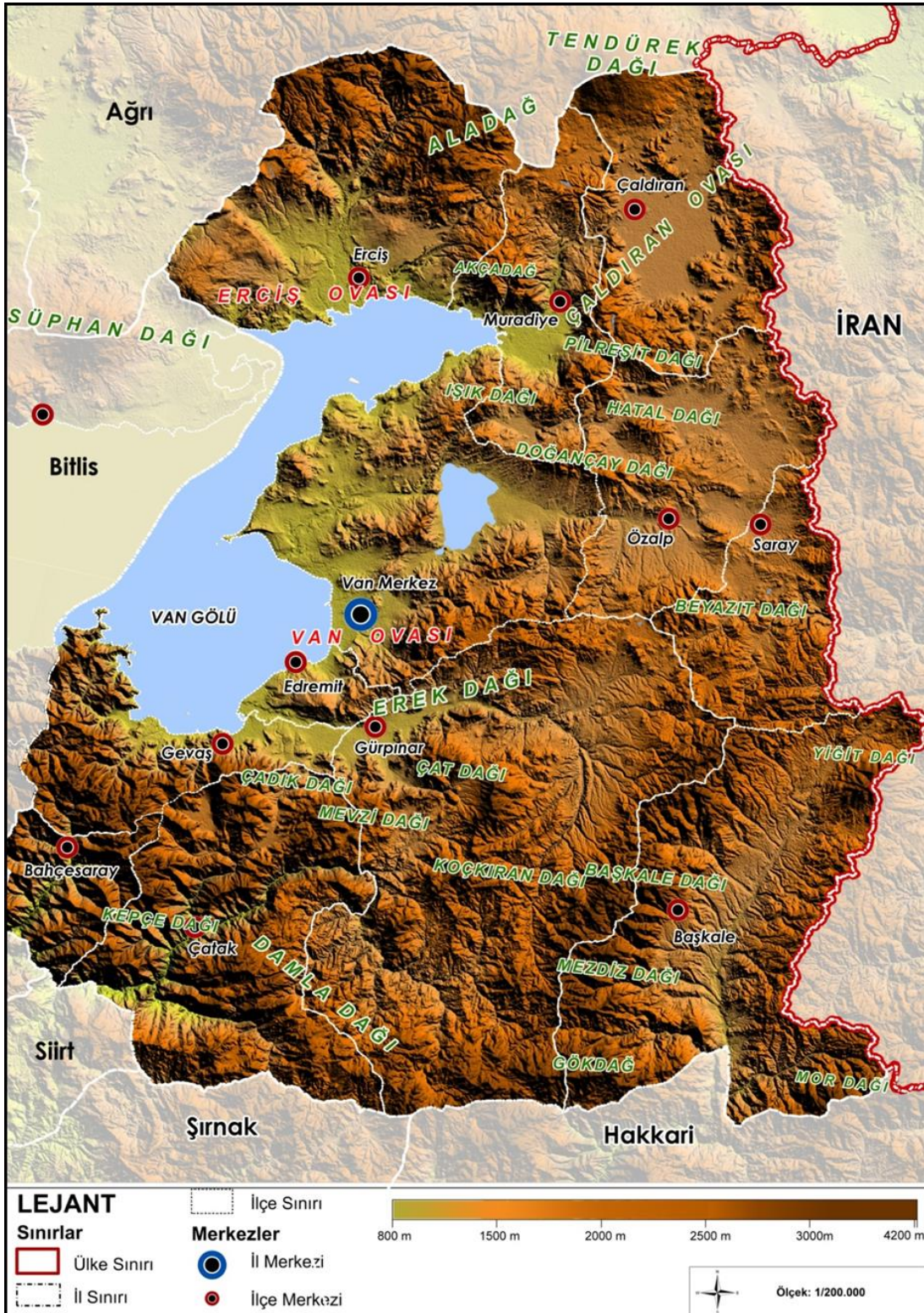
Doğu Anadolu Bölgesi'nin Yukarı Murat-Van Bölümü'nde yer alan Van ilinin kuzey ve güneyinde yüksek dağlar, doğu bölümünde ise yüksek platolar bulunurken, il toprakları genellikle yüksek dağlık alanlardan oluşmaktadır. İlin batı bölümü ise Van Gölü ile kaplıdır. Genel olarak Van ilinin yükseltisi 1.500 metrenin altına düşmemektedir. En yüksek yerlerde ise 4.000 metreyi aşmaktadır. İl topraklarının yeryüzü şekillerine göre dağılımı incelendiğinde, %53'ünün dağlarla, %33'ünün platolarla, %14'ünün ovalarla kaplı olduğu görülmektedir. . Van'da yükselti güney-doğuya gidildikçe artmaktadır. Van Ovası ve yakın çevresi Doğu Anadolu Bölgesi'nin Van Bölümü'nde tektonik ünite olarak ise Toros Orojenik Kuşağı'nın doğu bölümünde yer almaktadır.

Doğu Anadolu Bölgesinin bir alt bölümünü teşkil eden Van bölümü morfolojik bakımdan üç üniteye ayrılabilir. Bunlar: Van Gölü'nü güneyden bir duvar gibi kuşatan Güneydoğu Toroslar doğuda ortalama yükseltisi güneye nazaran daha alçak olan Van Dağları batı ve kuzeyde ise kuzeydoğu-güneybatı doğrultusunda bir hat üzerinde yer alan volkan konileridir. Van Gölü kapalı havzasının güneyini bir çok yerlerde 2500-3000 bazı yerlerinde ise 3500 metreye yakın yükseklikteki dik yamaçlı dağ sıraları çevirir. Temeli birinci jeolojik zamana ait şist ve kalker gibi kayalardan meydana gelmiş bulunan ayrıca yer yer ikinci ve üçüncü jeolojik zamana ait türlü kayaları da (özellikle serpantin kalker ve marn) içine alan bu dağların Van Gölü çanağına doğru değişik uzantılar halinde sokulması gölün güney kıyısının çok girintili ve çıkıntılı olmasına ve birçok yerlerinde de yüksek kıyıların ve falezlerin oluşmasına sebep olmuştur.

Aşağıda Van ili topografya Haritası gösterilmiştir.(Harita-2) Edremit İlçesine bakıldığında Van Gölü kıyılarıyla Gevaş ilçesiyle komşu olduğu bölümlerde yükselti 1.650 metre civarlarındadır. İlçenin yükseltisi doğuya gidildikçe artmaktadır.

EDREMİT İLÇE ANALİZİ

Harita 2: Van İli Topografyası

Kaynak: AVA

1.2.3 Ovalar

Ova coğrafyada, deniz yüzeyine göre değişik yüksekliklerde olan az eğimli yerlere verilen isimdir. Van ili genelinde ovalar, Van ili genelindeki alanlarında %14'ünü kapsamaktadır. Van ili sınırları içinde yer alan başlıca ovalar, Van, Erciş, Hoşap, Çaldıran, Muradiye ve Saray ovalarıdır. Bunun yanında ilin Tarhani, gibi tarımsal faaliyetler açısından önem taşıyan düzlükleri bulunmaktadır.

1.2.4 Riskli Alanlar

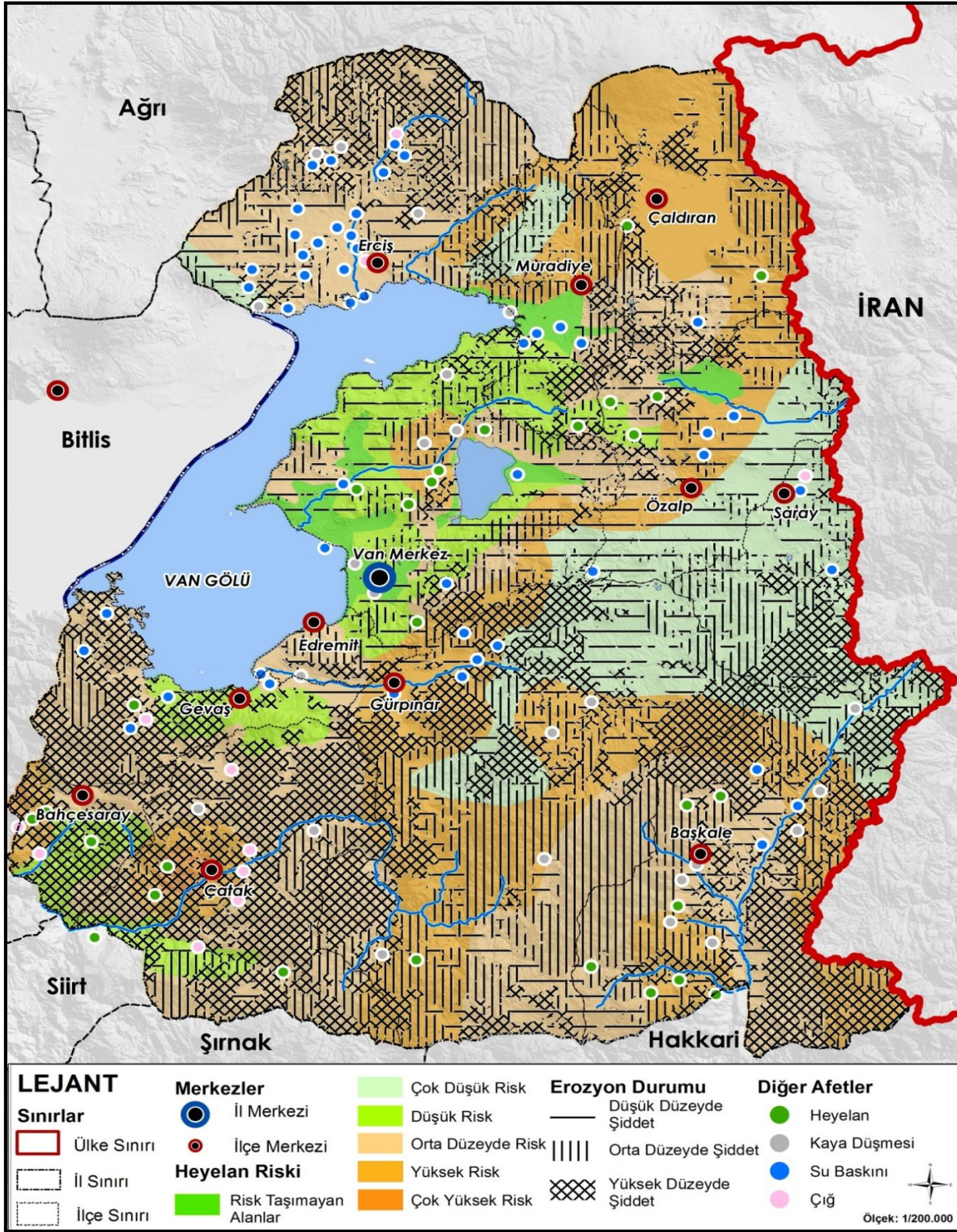
Riskli alanlar, erozyon, deprem vb. doğal afet riski taşıyan bölgeleri kapsamaktadır. Nitekim bu bölgeler, gerek yerleşim gerekse de tarım vb. ekonomik faaliyetler açısından risk oluşturduğu gibi diğer faktörler için de önem taşımaktadır. Bu bağlamda topografya ve jeomorfoloji kapsamında bu konulara da yer verilmiştir

Van Gölü ve İran sınırı arasındaki saha, tektonik olarak oldukça karmaşık bir yapıdadır. Bahsi geçen bu bölgede, deprem üreten ve deprem üretme potansiyeli taşıyan önemli tektonik yapıları bulunmaktadır. Bu nedenle deprem aktivitesi bakımından oldukça aktif olan bölgede bugüne kadar birçok yıkıcı depremin gerçekleşmiştir. Çaldıran, Hasan Timur Gölü ve Erciş fayları ile Güneydoğu Anadolu bindirmesi bu depremleri üreten aktif faylarında başında gelmektedir. Büyük bir çoğunluğu 1.Derece, geriye kalan kısmı 2. Derece Deprem Bölgesi'nde yer alan Van ili, Türkiye'nin deprem bölgeleri haritasında en riskli iller arasında yer almaktadır.(Van İli Çevre Durum Raporu, 2011).Aşağıdaki haritada (Harita-3) Van ilinin deprem ve fay hattı özellikleri gösterilmiştir. Edremit ilçesi 2. Derece deprem riski taşıyan bölgededir.

Harita-4 Van İli ve Edremit İlçesi Riskli Alanlarına bakıldığında Edremit İlçesi Van Merkez'e yakın olan bölge orta düzeyde erozyon şiddetinin var olduğu alanlardır Ayrıca Edremit ilçesinin göl kıyısında kalan bazı kesimleri de erozyon şiddetinin çok düşük olduğu alanlardır. Van ili topraklarının diğer kesimlerinde ise erozyon şiddeti orta derecededir (Van İli Çevre Durum Raporu, 2011).Kaya düşmesi genel olarak Edremit'in güney kesimlerinde gerçekleşmektedir. Su baskınları genel olarak Van Gölü kıyılarında gerçekleşmektedir.

EDREMİT İLÇE ANALİZİ

Harita 4: Van İli ve Edremit İlçesi Riskli Bölgeler

Kaynak: AVA

1.2.5 Genel Toprak Yapısı

Toprak ve arazi, gerek kentleşme gerekse de ekonomik faaliyetler açısından önem taşıyan doğal varlıklardır. Bu bölümde Van ilinin genel toprak yapısının yanı sıra arazi özellikleri ve genel arazi kullanımı hakkında kısaca bilgi verilmektedir. Kentin alansal arazi kullanımı ise sonraki bölümlerde yer almaktadır. Topografya, iklim ve ana madde farklılıkları nedeni ile Van ilinde çeşitli büyüklükte toprak grupları oluşmuştur. Büyük toprak gruplarının yanı sıra Van ilinde toprak örtüsünden yoksun bazı arazi tipleri de görülmektedir. Aşağıdaki haritada (Harita 5) Van ilinin genel toprak yapısı haritası vardır.

Edremit İlçesinin Toprak varlığına bakıldığında genel olarak kahverengi topraklar hakimdir. Van Gölü'nün kıyısında çok küçük de olsa alüvyal topraklar mevcuttur. İlçenin doğusuna gidildikçe kestanerengi topraklar bölgeye hakimdir.

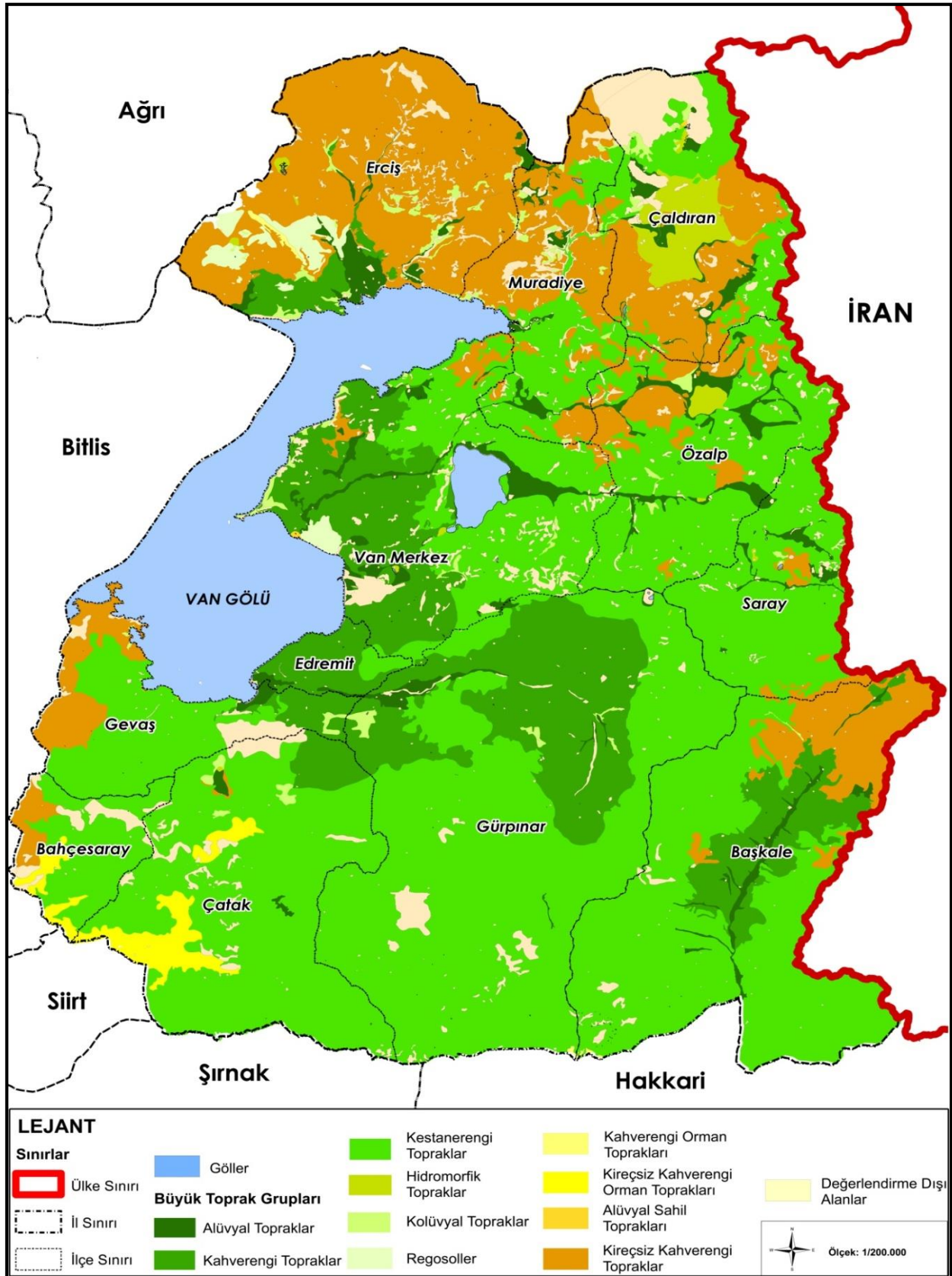
Bu toprakların özelliklerine bakılacak olursa;

-Alüvyal Topraklar: Çoğu kireç bakımından zengin, akarsu havzalarının özelliklerine göre değişmekle beraber ince bünyeli, organik madde oranı fazla, taban suyu yüksek olduğu yerlerde tuzluluk, sodiklik problemi gösteren, akarsular tarafından taşınarak yeni tortul depozitler üzerinde oluşmuş (A) C profilli topraklardır. Alüvyal topraklar mineral bakımından zengin, tarımsal değeri en yüksek olan toprak türüdür

-Kestane Rengi Topraklar: Kalsifikasyon ihtivaları sonucu profilleri kalsiyumca zengin, baz satürasyonları yüksek yapısı prizmatik, üst bünyede kil alt bünyede jips ihtiva eden zonal yapıda ABC profillerine sahip topraklardır. Kestane Rengi Topraklar

-Kahverengi Topraklar: Orta derecede organik maddeye sahip, kireçli, çok miktarda kalsiyum ihtiva eden ABC profilli zonal topraklardır. Aşınmış topraklarda yüksek baz satürasyonunu ve sadece AC horizonunlu yerlerde görülür. PH nötr durumundadır ve alt katmanlarında jips birikimi görülmektedir. Van Gölü'nün çevresinde yoğunlaşan Kahverengi Topraklar ise kuru tarım yapılmasına olanak sağlayan bir toprak türüdür.

Harita 5: Van İlinin Genel Toprak Yapısı

Kaynak: AVA

1.2.6 Akarsular, Göller ve Sulak Alanlar

Van ili sınırları içinde çeşitli uzunlukta akarsular bulunurken, Van Gölü havzasının akarsuları genelde Van Gölü'ne dökülmektedir. Van ilinin güneyinde yer alanlar ise Basra Körfezi'ne, doğu kısmından uzananlar ise İran'a ulaşmaktadır Van ili alanı çok dağlık olduğundan yörede birleşik büyük bir akarsu oluşmamaktadır. Van ili sınırlarında yer alan küçük akarsuların ise çoğu yaza aylarında çekilmekte ya da tamamıyla kurumaktadır. Bütünüyle bir kapalı havza niteliği taşıyan Van Gölü havzasında yer alan en önemli akarsular Bendimahi Çayı, Hoşap Çayı, Karasu Çayı ve Memedik Çayı'dır. Bu akarsuların çok sayıda küçük kolları olduğu gibi, ilde ayrıca birçok küçük dere yer almaktadır.

Van Gölü

Kapalı bir göl olan Van Gölü kıtasal plaka kenarında yer alan bir göl olup alansal genişlik bakımından 3.765 km² yüzölçümü ile Türkiye'nin en büyük gölü olmakla birlikte dünyadaki kapalı göller içerisinde 13. sırada yer almaktadır. Buna karşın derinliğinin fazla olması nedeniyle yaklaşık 607 km³ lük toplam su hacmiyle Hazar Denizi, Aral ve Issyk Kul (Issık Gölü) göllerinden sonra kapalı göller içinde 4. sırada yer almaktadır.

Gölün, güneybatıdaki Tatvan koyu ile kuzeydoğudaki Bendimahi Çayı ağzı arasındaki uzunluğu 128 km, Gevaş kıyıları ile Arin Gölü yakınındaki kuzey kıyıları arasındaki genişliği 54 km'dir. Erciş körfezi ile Van Koyu'nda derinlikler 100 metrenin altındadır. Tatvan Baseni olarak adlandırılan alanda ise derinlikler 400 metrenin üzerine çıkmaktadır. Maksimum derinlik, bu bölgenin kuzey kenarında 451 m. olarak ölçülmüştür. Gölün en geniş yeri, körfezdeki Bendimahi Çayı'nın döküldüğü yerle güneybatıdaki Tuğ arasında yer almaktadır. Bu mesafe yaklaşık 125 km, kuzey-güney doğrultusundaki azami genişlik ise 75 km'dir. Gölün kenarındaki en alçak yer ise Reşadiye doğusunda olup 1.800 m yüksekliğindedir.

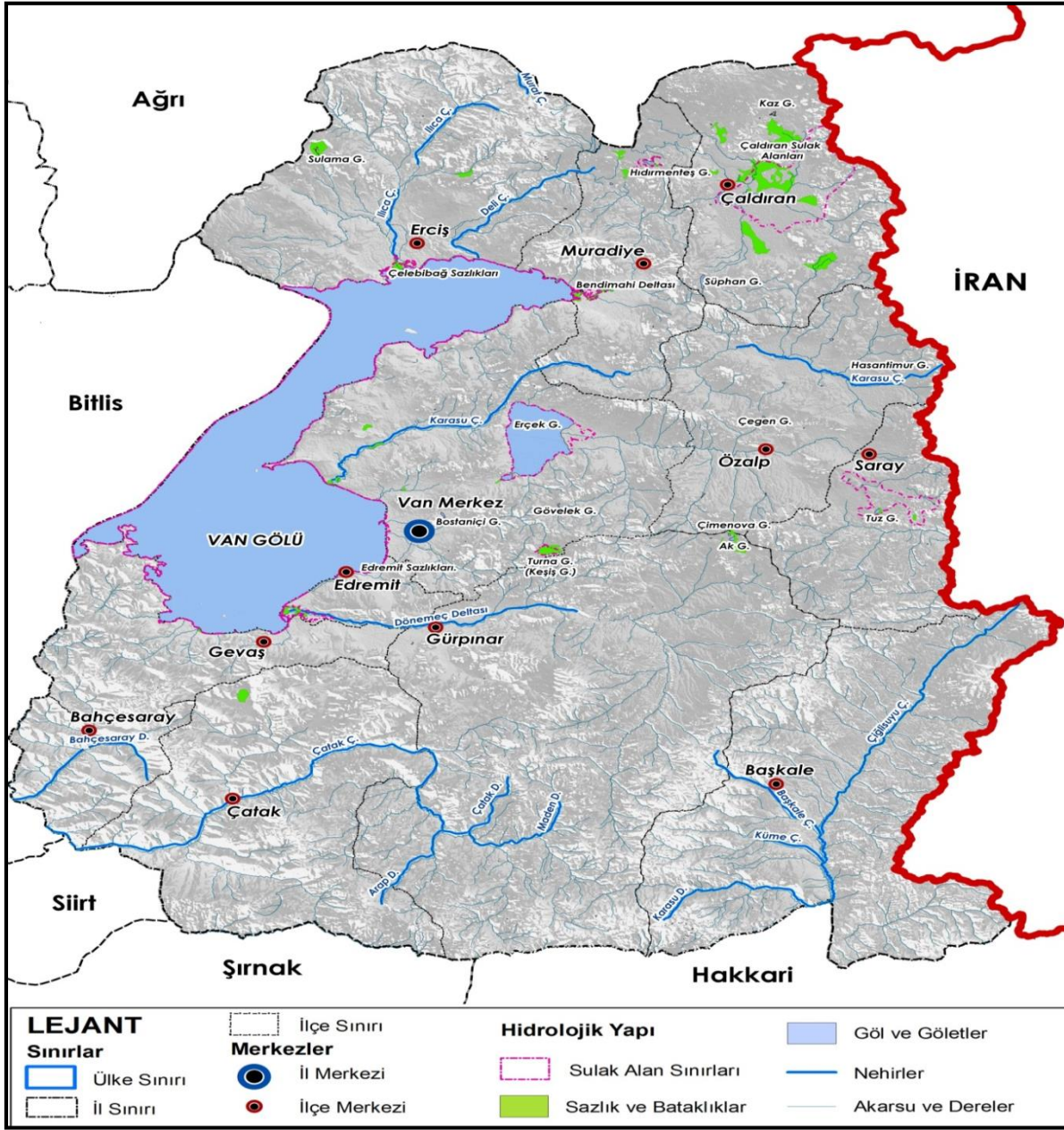
Van Gölü'nün su seviyesi, 3-5 yıllık periyotlar halinde zaman zaman yükselip alçalmaktadır. Bunun yanında 1943 yılından beri yapılan günlük seviye ölçümleri, jeomorfolojik ve tarihi bulgulardan hareketle Van Gölü'ndeki su seviyesinin bazı yıllar alçalıp bazı yıllarda yükseldiği görülmektedir. Bununla birlikte uzun vadede Van Gölü'nde sürekli olarak su seviyesinin yükseldiği ortaya çıkmaktadır. Ayrıca Van Gölü'nde su seviyesinin yükselme hızının yıllık ortalamalara göre yılda 4-5 cm kadar olduğu gözlenmektedir.

Öte yandan Van Gölü, hem tatlı su hem de deniz ekosistemlerinden farklı bir sucul ekosisteme sahiptir. Suları tuzlu ve sodalı olan Van Gölü'ndeki suyun tuzluluk oranı %0,19, pH'ı ise 9,8 seviyesindedir. Bu tuzlu sularda yüksek miktarda soda da bulunmaktadır. Bunun nedeni, Van Gölü'nü besleyen akarsuların geçtiği volkanik araziye oluşturan kayalarda sodyum bileşiklerine rastlanmasıdır. Bu bileşiklerin eriyerek akarsular tarafından taşınması ve buharlaşma sonucunda oluşan yoğunlaşma, Van Gölü'ndeki suların sodalı olmasına yol açmaktadır. Sulak alan olarak Van ili sınırları içerisinde yer üstü su kaynakları arasında deltalar da bulunmaktadır. Bendimahi Deltası, Dönemeç Deltası, Çelebibağı

Sazlığı, Edremit Sazlığı, Çiçekli Gölleri, Çimenova Gölleri, Çaldıran Sulak Alanı, Erçek Gölü, Turna (Keşiş) Gölü ve büyük kısmı Van il sınırları içinde kalan Van Gölü Sulak Alanı, Van ilinde bulunan sulak alan ve delta alanlarıdır (Muş Bitlis Van Çevre Düzeni Planı, 2009).

Edremit ilçesinde Engil Çayı vardır. Engil Çayı'nın bir kolu olan Şamran Kanalı sulama kanalı olarak da kullanılır. Sulama kanalı olarak Şamran Kanalı suyu Van'ın Gürpınar ilçesinin 6 km güneybatısındaki Yukarı Kaymaz köyünün yakınında bir kayalığın altından çıkar. Kuzey yönünde Engil Çayına kadar doğal yatağı içinde akar. Aşağı Kaymaz ve Değir-menözü köylerini geçtikten sonra eski Van-Hakkâri Karayolu'na ve Engil Çayına koşturularak batı yönünde 25 km kadar yol alır. Batıya yöneldiği yerden sonra genişliği 4, yüksekliği 2 m'ye varan, kazılmış bir hendek içinde akar. Köprüler, Çayırbaşı ve Dönemeç köyleri ile Kadembastı mevki ve Edremit bucağı önlerinde kanal genellikle kayalara oyulmuş bir yatak içine alınmış, batı yüzü yer yer büyük duvarlarla desteklenmiştir. Destek duvarlarının en yüksek, işçiliğinin en iyi olduğu yer Kadembastı'dadır. Çayırbaşı köyünden bir süre sonra kuzeye dönen kanal gölün doğu kıyısını izleyerek Edremit bucağındaki Kadembastı yöresine ulaşır. Kanal bundan sonra Edremit ile Zivistan arasından Van Ovasına iner ve Kurubaş Deresine kavuşur.

Harita 6: Van İli ve Edremit İlçesi Hidrolojik Yapı

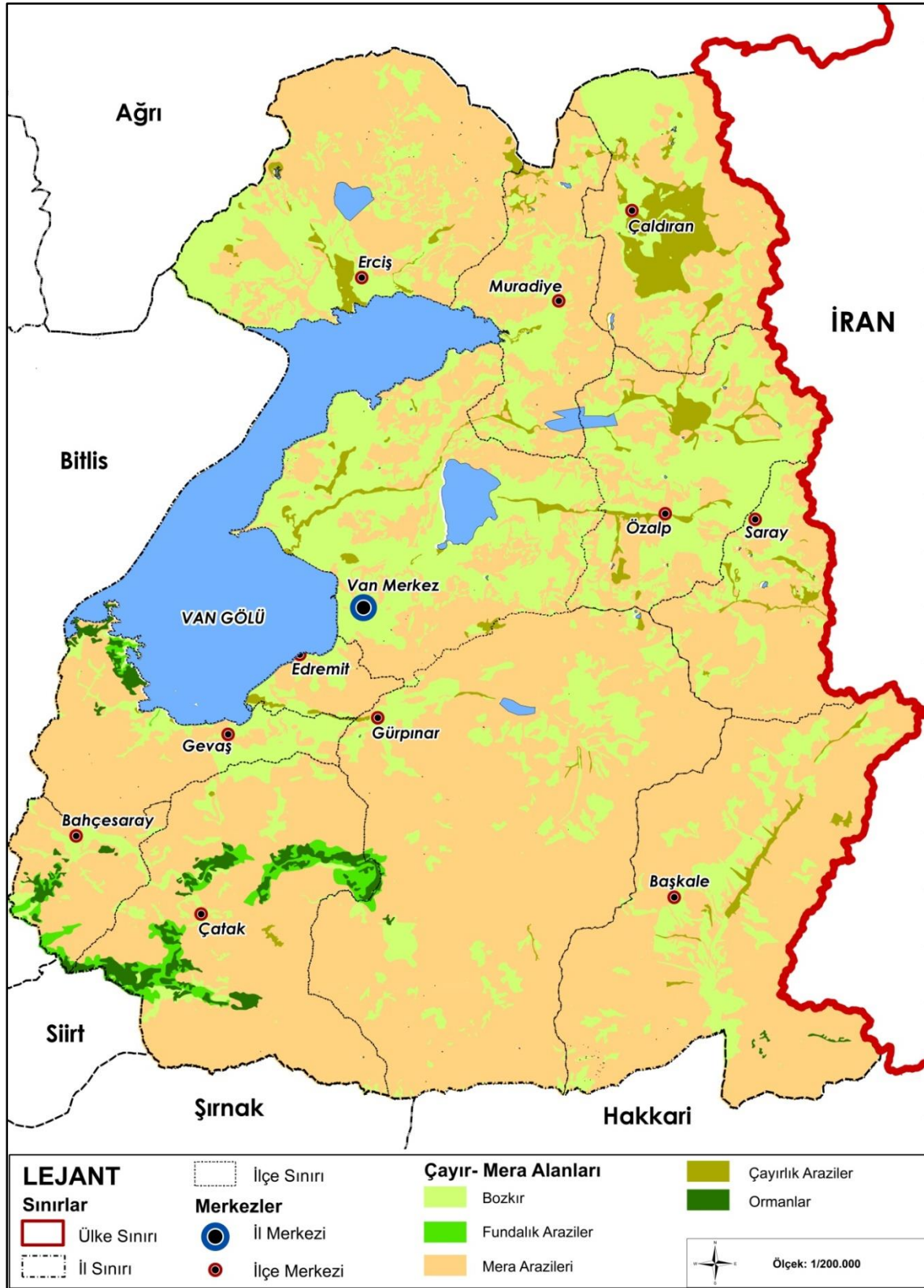

1.2.7 Çayır ve Mera Alanları

Aşağıdaki haritada (Harita-7) Edremit İlçesinin çayır ve mera alanları incelendiğinde ilçe genel olarak mera alanları ile kaplıdır. Dönemeç (Engil) Çayı'nın Van Gölü'ne döküldüğü yerde çayırılık araziler bulunmaktadır. Bunların dışında ilçeye dağınık olarak bozkır alanları hakimdir.

EDREMİT İLÇE ANALİZİ

Harita 7: Van İli ve Edremit İlçesi Çayır ve Mera Alanları

Kaynak: AVA

1.2.8 Sıcaklık

Van ilindeki yirmi yıllık sıcaklık ortalamaları (1988-2007) esas alındığında, yıllık ortalama sıcaklık 9,6°C'dir. En yüksek değerler temmuz ayında ölçülmektedir. İlde görülen en yüksek sıcaklık 37,0°C (Temmuz ayında) olarak ölçülmüştür. En düşük değer ölçülmesi kriterinde ise ocak ayı görülmektedir. Minimum değer -22,6°C (ocak ayında) olarak ölçülmüştür. En yüksek sıcaklıklar temmuz ve ağustos aylarında, en düşük sıcaklıklar ise aralık, ocak ve şubat aylarında görülmektedir (Muş Bitlis Van Çevre Düzeni Planı, 2009; Van İli Çevre Durum Raporu, 2011).

Edremit ilçesinde en düşük sıcaklıklar kış aylarında gerçekleşmektedir. En yüksek sıcaklıklar yaz mevsiminde Temmuz ayında gerçekleşmektedir.

Tablo 1: Van İli Genelinde Farklı Periyotlarda Ölçülen Uzun Yıllar Aylık Ortalama Sıcaklık Verileri (°C)

İlçe	Aylar											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Muradiye	-5.55	-4.68	0.29	7.0	12.68	17.80	22.45	21.91	16.6	9.77	3.1	-2.62
				3					0		8	
Özalp	-	-8.68	-	5.5	10.82	16.08	20.69	20.17	14.7	7.92	0.9	-6.31
	10.13		2.04	3					9		9	
Edremit	-3.63	-3.14	1.21	8.1	12.92	17.89	21.69	20.91	16.5	10.10	3.8	-1.12
				6					0		3	
Merkez	-3.58	-3.13	1.03	7.4	13.03	18.06	22.21	21.83	17.1	10.65	4.4	-0.89
				8					8		2	
Erciş	-5.70	-4.96	0.19	6.6	12.39	17.48	21.71	20.97	15.5	9.21	2.9	-2.71
				9					3		3	
Bahçesaray	-4.63	-1.83	3.27	8.4	11.33	16.50	21.45	19.45	15.4	10.50	4.1	-0.23
				3					0		7	
Gürpınar	-4.39	-3.45	1.01	7.7	12.54	17.26	20.76	19.96	15.5	9.94	3.2	-2.62
				5					3		2	
Çaldıran	-	-	-	4.3	10.15	14.81	19.25	18.83	14.32	7.28	0.3	-8.16
	11.95	11.02	4.26	3							7	
Başkale	-6.92	-6.11	-	4.7	9.67	15.25	19.67	19.57	15.2	8.22	1.1	-4.50
			1.77	2					7		0	
Ortalama	-6.28	-5.22	-	6.6	11.73	16.79	21.10	20.40	15.6	9.29	2.6	-3.24
			0.12	8					8		1	

İlde karasal iklim hâkimiyetinden dolayı kışlar genelde soğuk ve sert geçmektedir. İlçeden ilçeye farklar olsa da bütün ilçelerde kış aylarının ortalama sıcaklığı sıfırın altındadır.

En sıcak dönem olan temmuz ve ağustos aylarında ise ilçelerin ortalama sıcaklıkları 20⁰ dolaylarında seyretmektedir.

Yıl geneline bakıldığında Van ilinin en soğuk ilçesinin Çaldıran, en sıcak ilçelerinin ise merkez ilçeler ve Gevaş olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Van İli İklim Verileri

Aylar	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıllık
Ortalama Sıcaklık (°C)	-3,0	-2,3	2,0	8,2	13,5	18,7	22,7	22,5	17,5	11,6	4,6	-0,3	9,6
Ortalama Yüksek Sıcaklık(°C)	2,1	2,7	6,7	12,9	18,3	23,8	27,9	28,2	23,8	17,6	9,9	4,6	14,9
Ortalama Düşük Sıcaklık (°C)	6,8	-6,3	-1,9	3,5	7,8	12,0	15,9	16,0	11,6	6,8	0,8	-3,8	4,6
En Yüksek Sıcaklık (°C)	9,4	10,2	19,8	24,0	28,3	33,2	37,0	35,1	33,1	27,0	17,2	14,9	37,0
En Düşük Sıcaklık (°C)	-22,6	-21,0	-17,0	-9,8	0,0	4,6	8,4	7,0	1,4	-3,0	-12,0	-20,3	-22,6
Ortalama Bağıl Nem (%)	65	65	65	60	54	48	45	43	46	57	64	66	56
Ortalama Buhar Basıncı (hPa)	3,4	3,6	4,8	6,5	8,5	10,6	12,8	12,1	9,4	7,9	5,6,	4,2	7,5
Ortalama Bulutluluk (0-10)	5,0	4,9	5,1	5,0	3,8	2,1	1,7	1,3	1,3	3,5	4,5	5,3	3,6
Ortalama Açık Günler Sayısı (bult.0,0-1,9)	6,5	5,9	6,2	5,6	9,2	17,3	19,5	22,9	22,1	10,8	7,8	5,5	139,3
Günlük Ort. Güneşlenme Sıddeti (cal/cm². dak)	241,0	332,8	420,2	491,7	589,1	671,2	649,5	590,1	506,1	353,9	250,7	202,2	441,6
Ortalama Toplam Yağış Miktarı (mm)	32,8	26,3	49,0	59,6	41,0	18,3	6,4	3,7	15,2	41,9	53,6	46,6	394,4
Ortalama Kar Yağışlı Gün Sayısı	9,6	9,4	9,0	2,0	0,2	-	-	-	0,1	0,1	3,2	7,7	41,1
41,1En Yüksek Kar Örtüsü Kalınlığı (cm)	72,0	60,0	32,0	15,0	4,0	-	-	-	-	3,0	34,0	120,0	120,0
Ortalama Rüzgar Hızı (m/s)	2,2	2,3	2,4	2,6	2,5	2,5	2,5	2,6	2,6	2,4	2,4	2,1	2,4
En Hızlı Esen Rüzgarın Yönü ve Hızı (m/s)	SE 26,0	S 32,0	SE 26,6	SSW 25,6	SW 32,2	S 26,7	ENE 24,8	SSE 22,7	WNW 25,0	SW 23,6	SSE 29,7	SSE 26,8	SW 32,2

Kaynak: Muş-Bitlis-Van Çevre Düzeni Planı, 2009

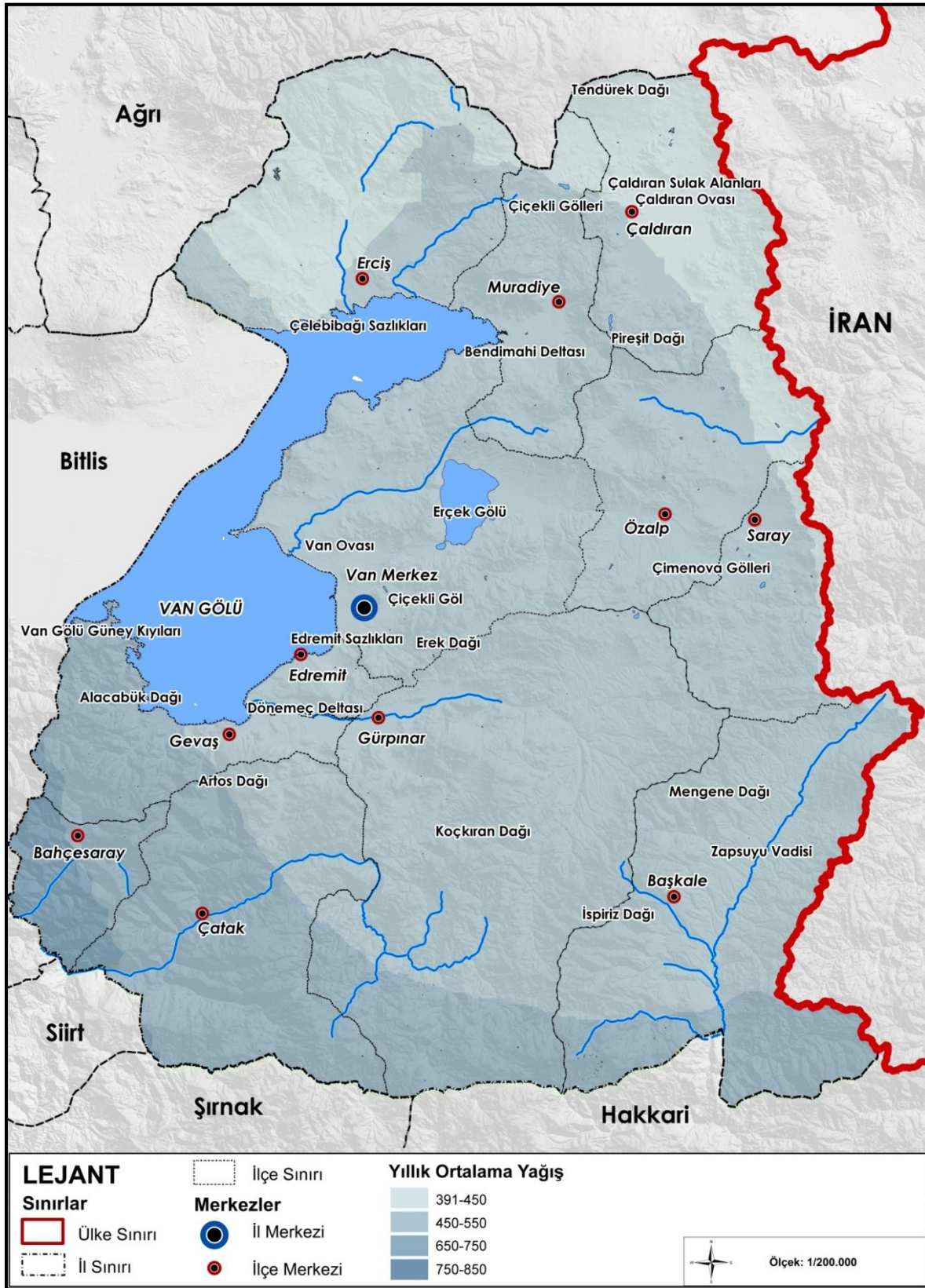
1.2.9.Yağış

Van ilinde 1988–2007 arasındaki yirmi yıllık ortalamalar esas alındığında, yıllık toplam ortalama yağış miktarının 394,4 mm olduğu görülmektedir. Toplam yağışların aylara göre dağılımına bakıldığında ise ilin en çok yağış aldığı ayın 59,6 mm ile Nisan ayı ve 53,6 mm ile Kasım ayı olduğu görülmektedir. Aylık toplam yağışlarda en az yağışın yaşandığı zaman ise 3,7 mm. yağış miktarı ile Ağustos ayıdır. Yağışın en az olduğu mevsim ise yaz mevsimidir (%10,43).

Yağışın büyük bir kısmı Kış mevsiminde düşmekte olup yağışlı geçen 85 günün 35'inde kar yağmaktadır. Kar yağışlarının görüldüğü devre kasım başından mart sonuna kadar devam etmektedir. İlin güney kesimi kuzey kesimine göre daha fazla yağış almaktadır. Bahçesaray, Çatak ilçeleri ile Gürpınar ve Başkale ilçelerinin güneyi en fazla yağış alan bölgelerdir (Muş Bitlis Van Çevre Düzeni Planı, 2009; Van İli Çevre Durum Raporu, 2011). Aşağıdaki haritada yıllık ortalama yağış miktarına bakıldığında Edremit ilçesi yıllık ortalama 450-550 mm yağış almaktadır.

EDREMİT İLÇE ANALİZİ

Harita 8: Yıllık Ortalama Yağış Miktarı

Kaynak: AVA

1.3 İlçenin İdari yapısı

Edremit'in idari yapısı 12 adet köy ve 18 adet mahalle olarak şekillenmiştir. Aşağıdaki tabloda Edremit'in, Van'ın, TRB2'nin ve Türkiye'nin mahalle ve köy olarak idari yapısı gösterilmiştir.

Tablo 3: Bölgede Yer Alan İlçe, Mahalle ile Bölgenin Yüzölçümüne İlişkin Genel Bilgiler, 2016

	İlçe Sayısı	Mahalle Sayısı	Köy Sayısı	Yüzölçümü (Göl Hariç- km ²)
Edremit	-	18	12	515
Van	13	690	580	19.300
TRB2	30	973	853	41.558
Türkiye	970	31.965	18.362	769.604

Kaynak: TÜİK Verileri kullanarak tarafımızca oluşturulmuştur.

Aşağıdaki tabloda da köylerin il ve ilçe merkezine uzaklıkları ile mevcut nüfus verileri belirtilmiştir.*

Tablo 4: Bölgede Yer Alan Köylerin İlçeye Uzaklığı İle Uzaklığı ve Nüfus Bilgileri, 2016

Edremit Köyler	İlçe Merkezine İl Merkezine Uzaklık km	Uzaklık km	Nüfus
ANDAÇ	38	20	952
AYAZPINAR	28	15	307
BAKACIK	10	7	389
ÇAYIRBAŞI	38	20	179
DİLKAYA	36	18	733
DOĞANLAR	15	12	732
DÖNEMEÇ	15	30	1.065
ENGİNSU	15	38	362
KIYICAK	5	23	
KÖKLÜ	40	22	27
KÖPRÜLER	24	42	900
KÖŞKKÖY	17	35	427

Kaynak: TÜİK verileri kullanılarak tarafımızca çizilmiştir.(Erişim Tarihi:10.02.2016)

*12 Kasım 2012’de Van İlinin Büyükşehir Belediyesi statüsü kazanmasının ardından köyler sıfatlarını kaybederek mahalle olarak idari yapılanması gerçekleşmiştir. Resmi kaynaklarda köy ayrımı olmayıp Edremit’in mevcut 30 adet mahallesi vardır.

2.Sosyo-Kültürel Yapı

2.1 Nüfus

Bir yerleşmenin sosyal yapısının analizi, geçmişten günümüze kadar olan süreçteki nüfus yapısındaki değişimlere bakarak gelecekte neye, ne kadar, hangi mekanda gereksinim duyulacağını ortaya çıkarılması açısından önemlidir. Bir yerleşmenin geleceği için öngörülerde bulunmanın ilk adımlarından birisi mevcut nüfus yapısının analizidir. Nüfusun sayısal ve mekansal özelliklerinin yanı sıra yaş, meslek, istidam yapısı ve eğitim düzeyine ilişkin göstergelerle yapısal özelliklerinin de analizi, yerleşmenin gelecekteki vizyonunun mevcut insan kaynağı ile uygunluğu, kapasite geliştirilmek için gerekli araçların belirlenmesi açısından gereklidir.

Edremit ilçesinin 2010-2015 nüfus verileri tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5: 2010-2015 Yılları Arası Bölge Nüfusu, 2015

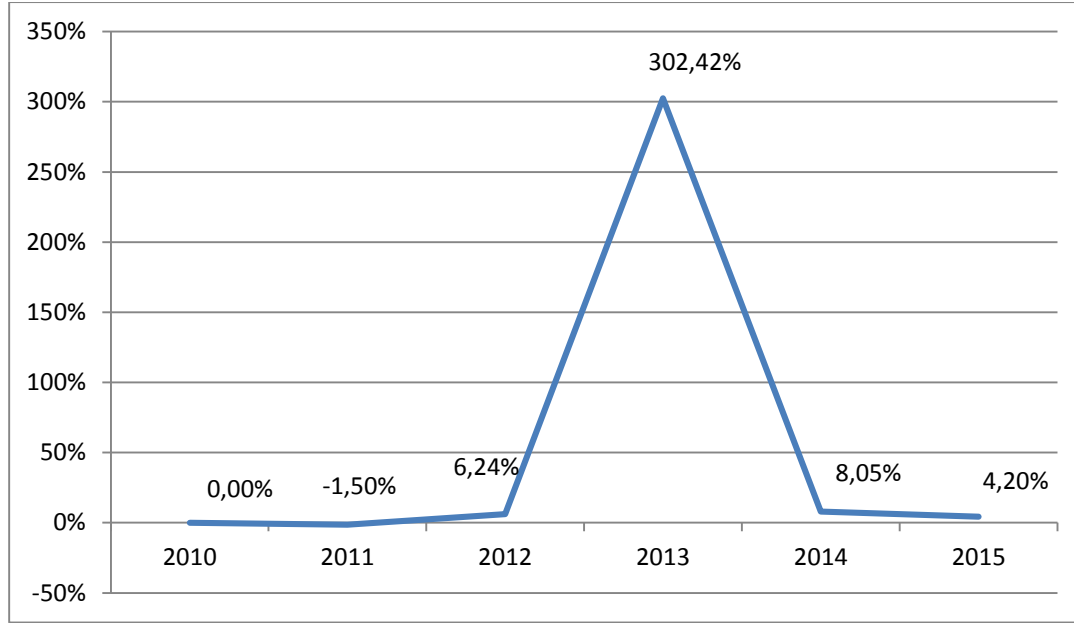
	Edremit	Van	TRB2	Türkiye
2010	25.054	1.035.418	2.022.373	73.722.988
2011	24.677	1.022.532	2.046.027	74.724.269
2012	26.218	1.051.975	2.082.470	75.627.384
2013	105.506	1.070.113	2.092.863	76.667.864
2014	113.999	1.085.542	2.111.068	77.695.904
2015	118.786	1.096.397	2.124.349	78.741.053

Kaynak: TÜİK ADNKS kullanılarak tarafımızca çizilmiştir.

Edremit ilçesi 2013 yılına kadar az da olsa inişli çıkışlı bir tablo sergilerken 2011 yılında nüfusun 2010 yılına göre düşüş göstermesinin nedeni 2011 de meydana gelen depremdir.2013 yılında Edremit ilçesinin büyük artış göstermesinin nedeni ise Van ilinin 2012 yılında büyükşehir belediyesi statüsü kazanmasından dolayı Edremit İlçesinin idari sınırlarında meydana gelen değişimlerdir. Ayrıca Toplu Konut İdaresinin (TOKİ) 2005 yılında 1800 konutluk yerleşke yapması da nüfus artışında göreceli olarak etkilidir. Edremit ilçesi bu bağlamda Van, TRB2 ve Türkiye ile doğru orantılı olarak nüfus artış hızı göstermektedir.

Aşağıdaki Grafikte Edremit ilçesinin nüfus artış hızı verilmiştir. Grafiğe bakıldığında Türkiye, TRB2 ve Van'ın nüfus artış hızı Edremit ilçesiyle karşılaştırıldığında Edremit ilçesinin nüfus artış hızında 2012'deki kırılmasından dolayı gözlemlenememektedir. Bu nedenle Edremit ilçesi ve bölgenin nüfus artış hızı farklı grafiklerde gösterilmiştir.

Grafik 1 İlçede Nüfus Artış Hızının Değişimi, 2015

Grafik 2: Van, TRB2 ve Türkiye'deki Nüfus Değişimi, 2015

Nüfus bağımlılıkları genç ve yaşlı nüfus bağımlılığı olmak üzere ikiye ayrılır. Genç bağımlılık oranı 0-14 yaş aralığındaki nüfusun, yaşlı bağımlılık oranı ise 65 ve üstündeki yaş grubunda bulunan nüfusun; 15-64 yaş aralığında çalışma çağındaki nüfusa oranlanmasıyla hesaplanır. Edremit ilçesinde genç bağımlılık oranı Van ve TRB2 bölgelerinden daha düşüktür. Yaşlı bağımlılık oranı da Van ve TRB2 bölgesinden daha düşüktür.(Bkz. Tablo-6).

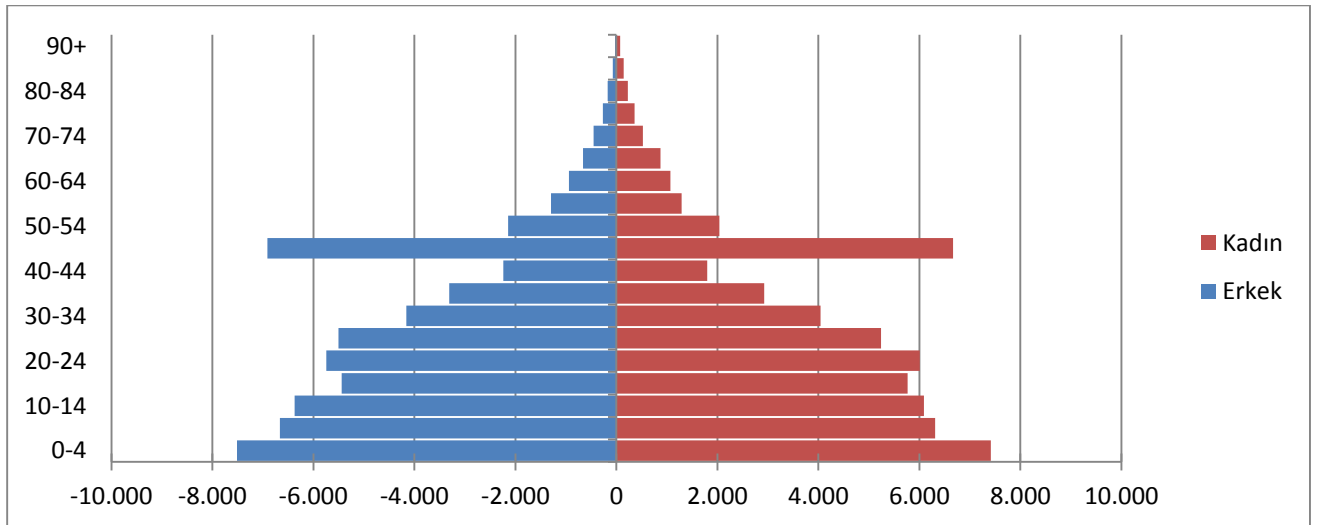
Tablo 6: Bölgede Bağımlılık Oranları, 2015

	Genç Bağımlılık Oranı (0-14 Yaş/15-64 Yaş)	Yaşlı Bağımlılık Oranı (65+/15-64 Yaş Yaş)	Toplam Bağımlılık Oranı (0-14 Yaş + 65+ Yaş)
Edremit	56,50	5,25	61,75
Van	60,89	5,92	66,81
TRB2	59,22	6,34	65,56
Türkiye	35,4	12,17	47,57

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (Erişim Tarihi: 25.01.2016)

İlçede kadın ve erkek nüfusunun yaş aralıklarına göre dağılımı Grafik-2’de verilmiştir. Bu verilerden yola çıkarak verilen yaş aralıklarındaki kadın ve erkek nüfusunun birbirlerine çok yakın seyretmekte olduğunu söylemek mümkündür. İlçede en fazla nüfus oranı 0-14 yaş gurubu sahiptir. Bu ilçede doğurganlık oranının fazla olmasından kaynaklanmaktadır.

Grafik 3: Edremit İlçesinin Nüfus Piramidi, 2015

2.2 Göç

Göç, dini, iktisadi, siyasi, sosyal ve diğer sebeplerden dolayı insan topluluklarının hayatlarının tamamını veya bir bölümünü geçirmek üzere bir iskan ünitesinden, bir başkasına yerleşmek suretiyle yaptıkları coğrafi yer değiştirme hareketidir. Kişisel nedenlerle yer değiştirmeye ve bu esnada nakledilen eşyaların hepsine de göç denmektedir. Göç bir ülkenin başlıca sorunları arasında yer almaktadır. Bunun temeli ise köy yaşamında makineleşmeye geçilmesi ve sanayileşmenin ülkede daha fazla değer kazanmasıdır. Ayrıca eğitim şartlarının yetersizliği de insanları şehre sürüklemiştir. Sağlık koşullarının köylerde yeterli düzeyde olmaması da göçün başlıca etkenleri arasında yer almaktadır.

Aşağıdaki tabloda Edremit ilçesinin 2015 yılına dair göç bilgileri bulunmaktadır. Net göç bir bölgeye gelen ve bu bölgeden gidenlerin farkı ile hesaplanır. Eğer bölgeye gelen nüfus sayısı giden nüfus sayısından az ise net göç hızı eksi kutupludur. Edremit, Van ve TRB2'nin göç verilerine baktığımızda net göç hızı negatiftir. Bu ise alınan göçten verilen göçün daha az olduğu anlamına gelmektedir. Göç bir ülke için çok ciddi bir sorun demektir. İç göç yüzünden tarımsal [nüfus](#) yoğunluğu gittikçe azalmaktadır.

Tablo 7: Bölgenin Aldığı ve Verdiği Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı, 2015

	ADNKS 2015 Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
Edremit	118.786	5.193	5.666	-473	-3,97
Van	1.096.397	30.492	48.061	-17.569	-15,9
TRB2	2.124.349	55.073	95.377	-40.304	-18,79
Türkiye	78.741.053	2.287.542	2.287.542	0	0

Üç Büyükşehirde yaşayan Edremitli sayısına bakıldığında İstanbul'da yaşayan Edremitli sayısı nitelik olarak çok fazladır. 1950'lerden itibaren başlangıcı sayılan iç göçün yapıldığı baş şehir İstanbul'dur. İç göç eden Edremitliler ikinci sırada olarak İzmir'de yoğunlaşmaktadır. En son olarak da Ankara'da yoğunlaşmaktadır.

Tablo 8: Üç Büyük Şehirde Vanlı ,TRB2li ve Edremitli Nüfusu Varlığı

	İstanbul	Ankara	İzmir
Edremit	10.449	734	1.249
VAN	191.979	21.521	27.138
TRB2	560.041	51.190	119.454

2.3 Eğitim

Edremit ilçesi eğitim ile ilgili rakamsal verilerine bakıldığında 5 Anaokulu, 91 İlköğretim, 12 Genel ortaöğretim ve 11 Mesleki ve Teknik Ortaöğretim kurumu bulunmaktadır.

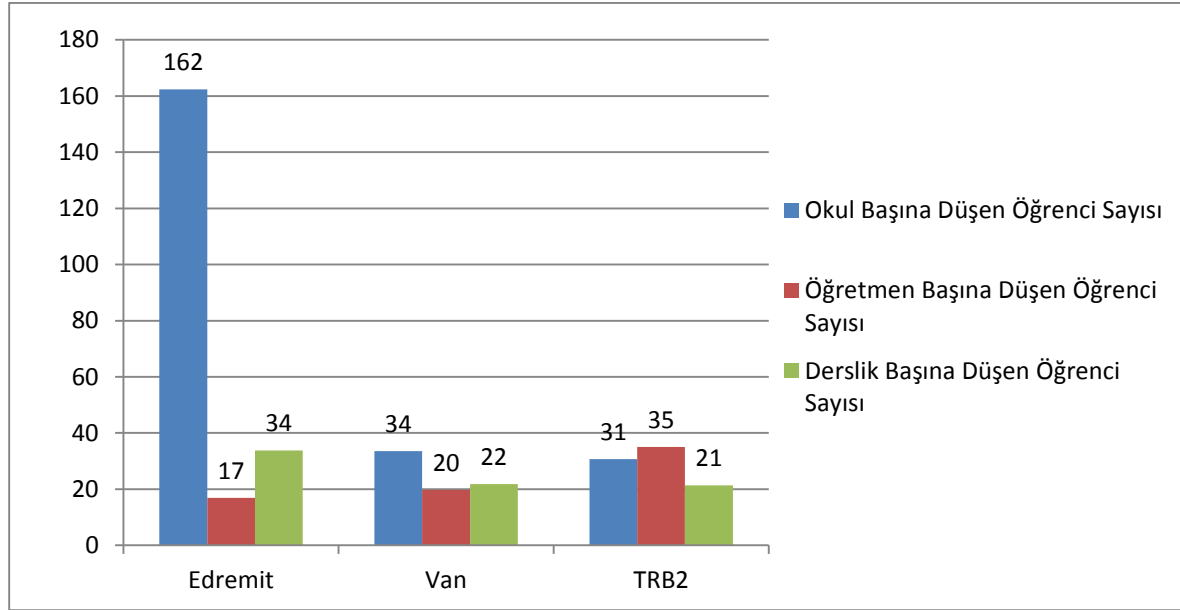
Tablo 9: Edremit, Van ve TRB2 Bölgesi Okul, Öğrenci, Öğretmen ve Derslik Sayıları 2015

		Okul sayısı	Öğrenci sayısı	Öğretmen sayısı	Derslik sayısı
Edremit	Anaokulu	5	812	48	24
	İlköğretim	91	26.377	1.485	868
	Genel ortaöğretim	12	4.084	440	230
	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim	11	4.254	297	191
VAN	Anaokulu	661	22,182	1,126	1,019
	İlköğretim	1 232	237,548	10,501	7,398
	Genel ortaöğretim	42	37,671	1,324	856
	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim	76	44,476	2,218	1,399
TRB2	Anaokulu	1,283	39,457	2,039	1,846
	İlköğretim	2,872	467,523	21,174	15,684
	Genel ortaöğretim	90	79,734	2,56	1,556
	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim	155	85,62	4,425	2,474

Van ili örgün eğitim kurumlarına bakıldığında ildeki anaokullarının %0.75'i, ilköğretimlerin %7.38'i, genel ortaöğretimlerin %28.5'i, mesleki ve teknik ortaöğretimlerin ise %14.47'si Edremit ilçesinde bulunmaktadır.

Edremit İlçesinde 2014-2015 dönemi için okul öncesi seviyesinde okul, öğretmen ve derslik başına düşen öğrenci sayıları aşağıdaki grafikte gösterilmiştir. Grafikten anlaşılabacağı üzere Anaokulu sayısı azlığından ve de ana okul çağındaki popülasyonun fazlalığından dolayı okul başına düşen öğrenci sayısı fazladır. Bu fazlalık Van ve TRB2'den de fazladır.

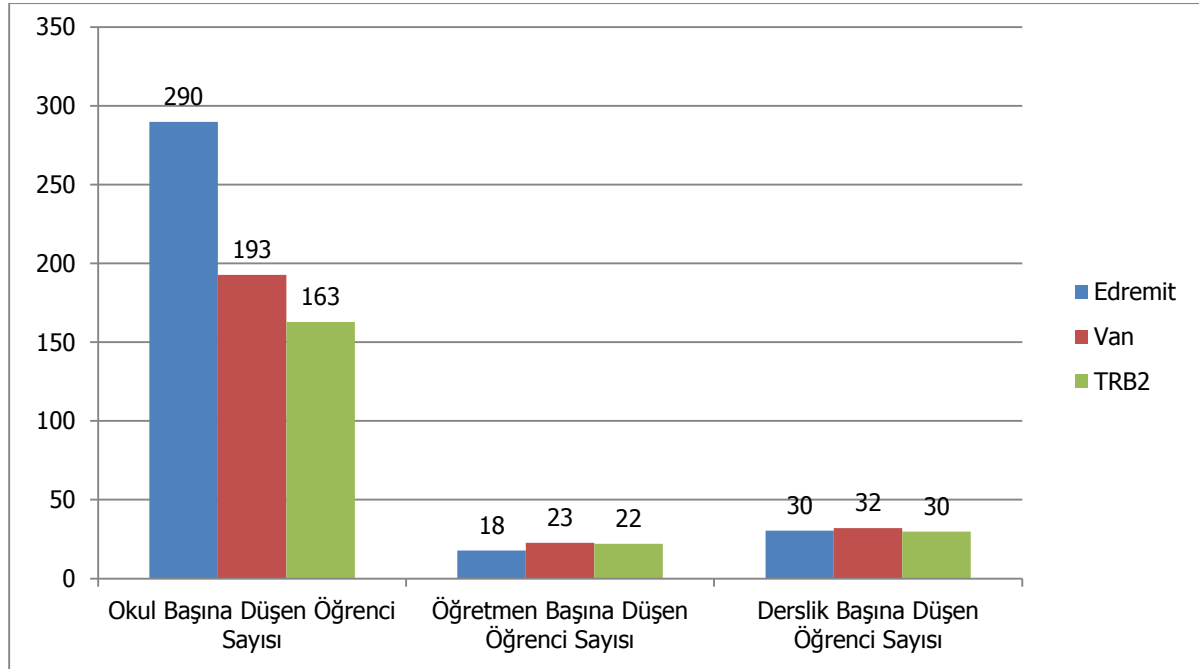
Grafik 4: Okulöncesi Seviyede Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayıları, 2014-2015

Kaynak: TRB2 Bölgesi İl Milli Eğitim Müdürlükleri ve TÜİK Veritabanı

Edremit'te 2014-2015 dönemi için ilköğretim seviyesinde öğretmen, derslik ve okul başına düşen öğrenci sayıları Grafik ile gösterilmiştir. Grafiğe göre, Edremit'te sadece 91 ilköğretim okulu bulunduğundan dolayı öğretmen, derslik ve okul başına düşen öğrenci sayısı, Van ve TRB2 bölgesi ortalamasının üzerindedir.

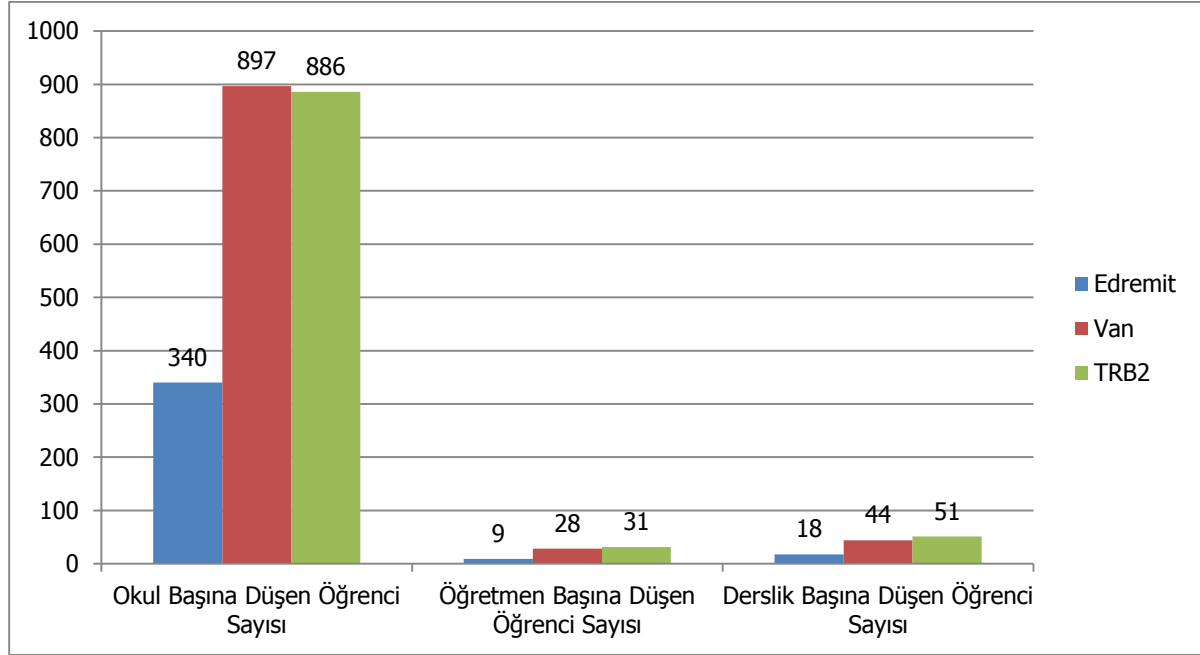
Grafik 5: İlköğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2014-2015

Kaynak: TRB2 Bölgesi İl Milli Eğitim Müdürlükleri ve TÜİK Veritabanı

Edremit'te 2014-2015 dönemi için genel ortaöğretim seviyesinde öğretmen, derslik ve okul başına düşen öğrenci sayıları Grafik-6 ile gösterilmiştir. Buna göre, Edremit'te öğretmen başına düşen öğrenci sayısı, okul başına düşen öğrenci sayısı ve derslik başına düşen öğrenci sayısı Van ve TRB2'ye bakıldığında düşüktür.

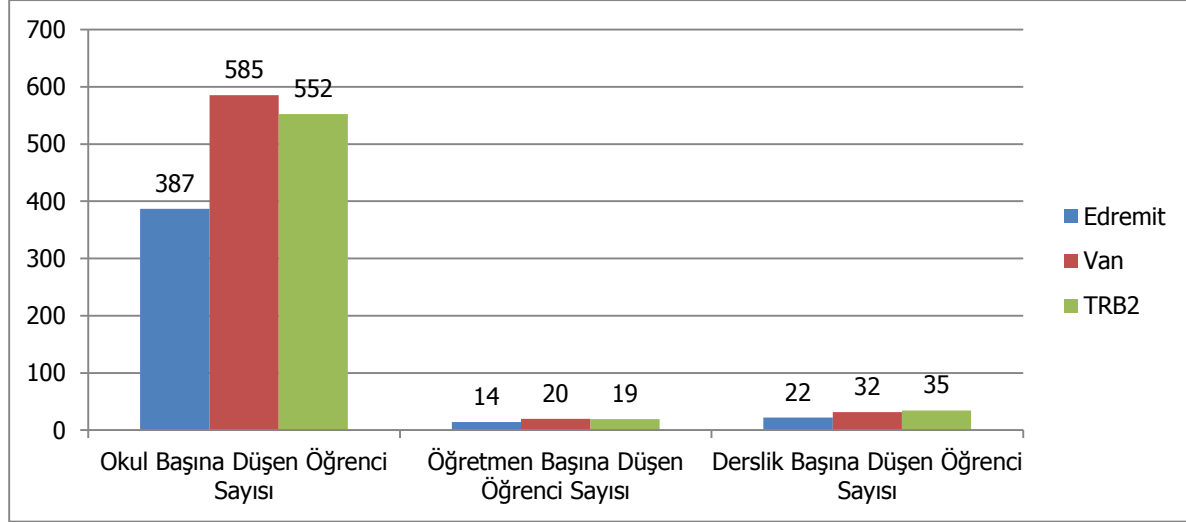
Grafik 6: Genel Ortaöğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2014-2015

Kaynak: TRB2 Bölgesi İl Milli Eğitim Müdürlükleri ve TÜİK Veritabanı

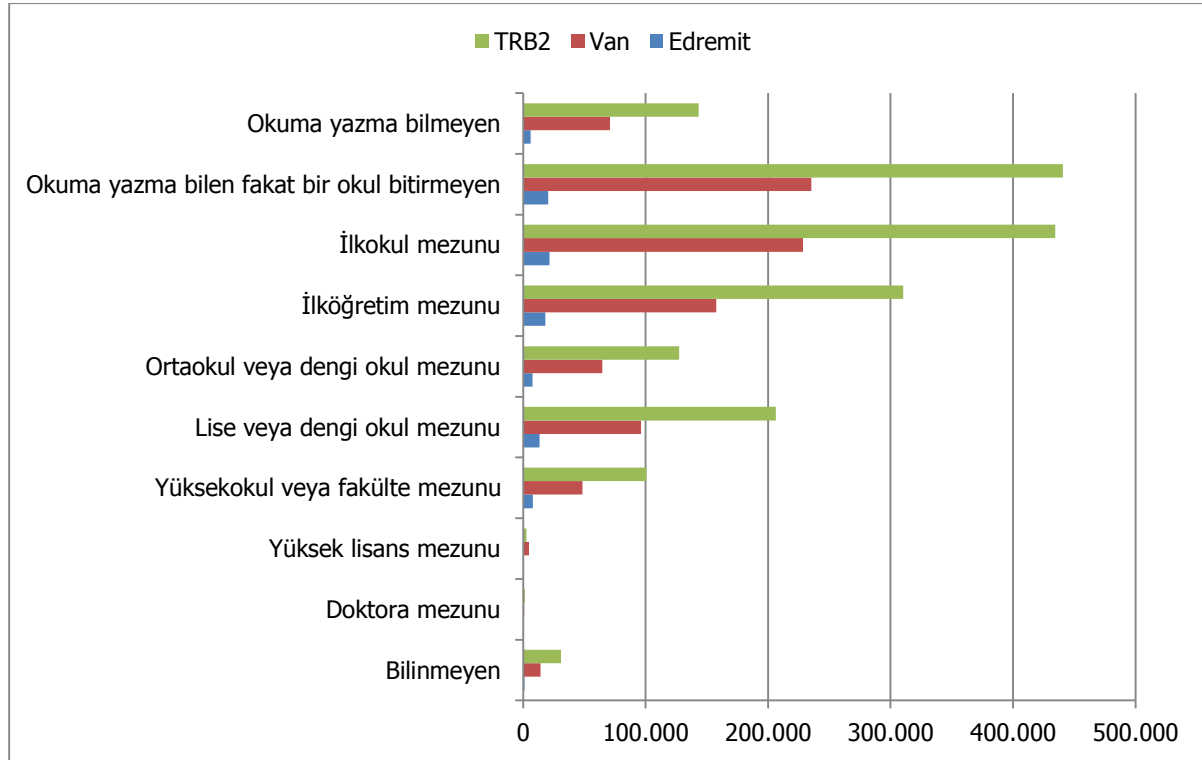
Edremit'te 2014-2015 dönemi için mesleki ve teknik ortaöğretim seviyesinde öğretmen, derslik ve okul başına düşen öğrenci sayıları Grafik ile gösterilmiştir. Buna göre, Edremit'te öğretmen başına düşen öğrenci sayısı, okul başına düşen öğrenci sayısı ve derslik başına düşen öğrenci sayıları Van ve TRB2 ortalamalarından düşüktür.

Grafik 6: Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2014-2015

Aşağıdaki grafiğe bakıldığında Edremit İlçesinde eğitim durumuna bakıldığında en fazla ilkokul mezunu vardır (21.569). Daha sonra ise okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen kişiler ikinci sıradadır (20.532). Edremit ilçesinin eğitim durumu Van ve TRB2 ile paralel özellik göstermektedir. Bölge genelinde okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmemiş kişilerin çoğunluğu diğer kategorilere göre daha fazladır.

Grafik 7: Edremit İlçesi Eğitim durumu 2014-2015

Edremit İlçesinde Taşımalı Eğitim Yapan İlköğretim sayısı 16'dır. İlçede 1 tane Halk Eğitim Merkezi bulunmaktadır. Özel eğitim yapan kurumların sayısı ise 6'dır.

Tablo 10: Taşımalı Eğitim Yapan Okul Sayıları, Halk Eğitim Merkezi ve Özel Eğitim Kurumları Sayısı (2015)

	Edremit
Taşımalı Eğitim Yapan ilköğretim Okulları	16
Halk Eğitim Merkezi	1
Özel Eğitim Kurumu	6

Edremit ilçesinde bir üniversite bulunmamakla birlikte herhangi bir yüksekokul da bulunmamaktadır.

2.4 Sağlık

Edremit İlçesinde 2015 yılı itibarıyla hastane, yatak, hekim, hasta, yatak başına hasta, hekim başına hasta, toplum sağlığı merkezi ve eczane sayıları aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 11: Bölgede Sağlık Kuruluşları ve Uzman Personel Sayıları, 2015

			Edremit	Van	TRB2
Hastane Sayısı	Kamu		1	10	21
	Özel		-	3	4
	Toplam		1	13	25
Yatak Sayısı	Kamu		1.200	1382	2.460
	Özel		-	581	626
	Toplam		1.200	1963	3.086
Hekim Sayısı	Kamu	Uzman	195	263	504
		Pratisyen	145	414	743
		Toplam	330	677	1.247
	Özel	Uzman	-	177	201
		Pratisyen	-	18	25
		Toplam	-	195	226
Hasta Sayısı (AYLIK)	Kamu		206762,2	443261,4	772.772
	Özel		-	80978,7	99.991
	Toplam		206762,2	524240,1	872.713
Yatak Başına Hasta Sayısı			172.3	75,4	1260,46
Hekim Başına Hasta Sayısı			664.4	7,369	3101,78
Toplum Sağlığı Merkezi Sayısı			1	14	24
Bebek Ölüm Oranı (‰)				0,83	0,7
Eczane Sayısı			17	146	220

Kaynak: TRB2 Bölgesi İl Sağlık Müdürlükleri

2.5 Spor

İlçedeki spor tesisi, lisanslı sporcu sayısı, engelli lisanslı sporcu sayısı ve ilçede aktif faaliyet gösteren spor dalları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir (Bkz. Tablo-9).

Tablo-12: Spor Tesisi ve Toplam Lisanslı Sporcu Sayıları, 2015

	Spor Tesisi Sayısı	Lisanslı Sporcu Sayısı	Engelli Lisanslı Sporcu Sayısı
Edremit	6	471	6
Van	38	9.436	
TRB2	83	28.669	

Kaynak: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlükleri

2.6. Sivil Toplum Kuruluşları

2.6.1 Dernekler

Edremit ilçesinin dernek varlığına baktığımızda 57 adet dernek bulunmaktadır. Derneklere üye sayısı konusunda erkekler %92.47 olarak çoğunluktadır. Bu bir manada kadınların bölgede siyasal ve sosyal anlamda katılımcı olmadığını gösterir.

Tablo-13: Bölgede Dernek ve Üye Sayıları, 2015

	Dernek Sayısı	Üye Sayısı				
		Toplam	Erkek	Kadın	Erkek (%)	Kadın (%)
Edremit	57	1488	1376	112	92.47	7.53
Van	858	29.919	25.405	4.514	85	15

Tablo 14: Bölgede Dernek ve Üye Sayıları, 2015

	Edremit	VAN	TRB2
Çevre Doğal Hayat Hayvanları Koruma	1	19	52
Engelli		10	34
Eğitim Araştırma		65	117
Toplumsal Değerleri Yaşatma	3	21	49
Gıda Tarım Ve Hayvancılık		6	15
Hak Ve Savunuculuk	1	33	75
İmar, Şehircilik Ve Kalkındırma		14	22
İnsani Yardım		36	157
Kamu Kurumları Personelini Destekleyen		5	11
Kültür, Sanat Ve Turizm	2	42	110
Mesleki Ve Dayanışma	8	153	285
Sağlık	1	12	25
Şehit Yakını Ve Gazi		5	10
Spor	15	142	404
Bireysel Öğreti Ve Toplumsal Gelişim		25	65
Uluslararası Teşekküller Ve İşbirliği		2	14
Yaşlı Ve Çocuk		1	2
Dini Hizmetler	24	248	475
Düşünce Temelli		21	31
Diğer	2		

Kaynak: T.C. İçişleri Bakanlığı, Dernekler Dairesi Başkanlığı

2.7.2. Vakıflar

İlçede Van'ın aksine vakıf faaliyetleri gelişmemiştir. İlçede Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı vardır

Tablo 15: Bölgede Kuruluş Amacına Göre Vakıflar, 2015

Kurum Amacı	Edremit	Van	TRB2
Eğitim	-	5	10
Dini-Dini Eğitim	-	3	6
Sosyal Yardım	1	14	31
Bilim-Teknoloji	-	0	0
Kültür	-	0	0
Sağlık	-	0	0
Sosyal Hizmet	-	0	3
Sosyal, Tarihi ve Kültürel	-	0	0
Spor	-	0	0
Yöresel Kalkınma	-	1	1
Çevre	-	0	1
Toplam	1	23	52

3. Ekonomik Yapı

Bölge sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre 26 Bölge arasında son sırada bulunmaktadır. İller arasında bir karşılaştırma yapıldığında 81 il içerisinde Van 75, Hakkâri 77, Bitlis 79 ve Muş 81. sıradadır. (DPT, 2003). Bölgede orta büyüklükte sayılabilecek nitelikte bir kaç firma haricinde tüm işletmeler mikro ölçeklidir. Mevcut orta büyüklükteki işletmeler et ürünleri işleme, süt işleme, yapı malzemeleri üretimi, geri dönüşüm, tekstil gibi sektörlerde faaliyet göstermektedir. Fortune Türkiye Dergisi'nin 2008 ve İstanbul Sanayi Odası'nın ise 2009 yılı verilerine göre hazırladığı Türkiye'nin ilk 500 sanayi kuruluşu listesinde Bölgeden hiçbir işletme yer almamaktadır. Öte yandan Van ilindeki girişim istatistiklerinde dikkat çeken bir gösterge ise bilgi ve iletişim sektöründe faaliyet gösteren 406 firmanın Van ilindeki girişimlerin %1,4'ünü ve Türkiye genelinde bilgi ve iletişim sektöründe faaliyet gösteren firmaların %1'ini oluşturmasıdır. Van ili bilgi ve iletişim sektörü girişim sayısı açısından 81 il içerisinde 16. sırada bulunmaktadır (TÜİK, 2013)

Edremit ilçe ekonomisi temeli tarım, hayvancılık ve en önemlisi turizme dayalıdır. Tarım genellikle ilçe de yetiştirilmesi mümkün meyveler ve sebzeler üzerinden yapılmaktadır. Son yıllarda yapılan projelerle modern meyve yetiştiriciliği üzerinde çalışılmıştır. İlçenin güneşli gün sayısının

yüksek olması ve ikliminin diğer bölgelere oranla daha ılıman olması ilçe de örtü altı tarım potansiyelini ortaya çıkarmıştır. İlçe merkezinin en önemli tarım ürünleri; buğday, arpa, şeker pancarı, korunga ve yoncadır. Köylerde küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yanında arıcılıkta yapılmaktadır. İlçenin en büyük gelir kaynağı turizmdir. Van gölüne kıyısında olması ve tarihi yapılara ev sahipliği yapması bakımından turizm potansiyeli yüksektir. İlçede küçük turizm işletmelerinin yanında büyük turistik oteller mevcuttur. İlçede sanayi işletmeleri mevcuttur. Çimento fabrikası, şeker fabrikası, mozaik değirmeni işletmeleri, parke taşı imalatı işletmeleri, mermer ocakları bulunmaktadır. Bunun ilçe ekonomisine katkısı çok yüksektir.

3.1. Tarım ve Hayvancılık

3.1.1. Tarımsal Yapı ve Alan

Kuru tarım, sulu tarım ve bağ-bahçe alanlarının il genelindeki dağılımına bakıldığında kuru tarım arazilerinin kuzeyde bulunan Erciş, Merkez, Özalp ve Saray ilçelerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Sulu tarım alanları ise il geneline yayılmakla birlikte, ağırlıklı olarak Van Gölü çevresinde ve delta alanlarında yer almaktadır. Oldukça küçük bir alan kaplayan Bağ-bahçe alanları ise Merkez, Erciş ve **Edremit**, Gevaş ve Çaldıran ilçelerinde bulunmaktadır.

İlçenin tarım ürünlerinin başında buğday, arpa, şeker pancarı ve meyve ürünleri gelmektedir. Özellikle Edremit elma armudu ve eriği meşhurdur. Cevizinde yetiştiği bölgede ceviz satışı önemli ekonomik katkı sağlamaktadır. Çoğunlukla iç pazarda satışı yapılmaktadır.

Tablo-16: Edremit ve Van Tarım Alanları, 2015 (Dekar olarak)

İlçeler	Toplam	Tarım Arazisi Alanı (Dekar)						
		İşlenen Tarım Arazisi					Nadas Alanı	Tarıma Elverişli Olup Kullanılmayan Arazi
		Sulanan	Sulanmayan	Örtü altı	Meyve	Sebze		
Edremit	123.679	40.000	32.575	15	12.974	2.846	16.905	18.396
Van	3.743.842	1.164.202	965.162	50	52.643	17.385	981.384	563.016
Edremit /Van(%)	3,30	3,44	3,38	30,00	24,65	16,37	1,72	3,27

Kaynak: Tarım İl Müdürlüğü (Erişim Tarihi: 21.01.2016)

İlçede toplamda 209 traktör bulunmaktadır. Biçerdöver ise bulunmamaktadır. Bunun sebebi biçerin traktör gibi her zaman kullanılan bir makine olmayıp daha çok dönemsel kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Fiyatının yüksek olması ve kullanım zamanının kısıtlı olması nedeniyle Van ili ve TRB2 bölgesinde de biçerdöver varlığı oldukça azdır. Bölgede bulunan az sayıda biçerdöverin dışında özellikle güney illerinden hasat döneminde kiralanan biçerdöverler kullanılmaktadır.

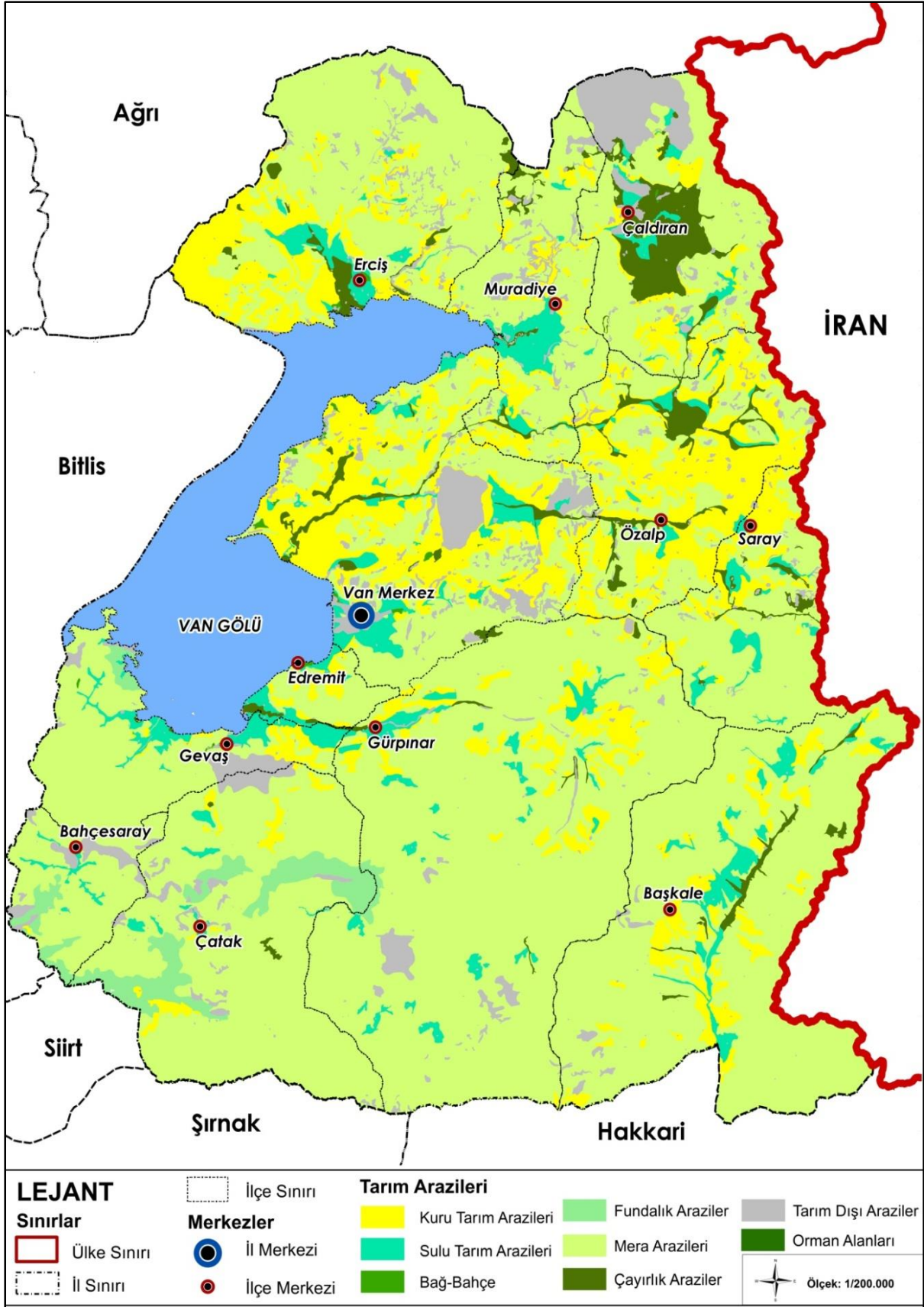
Tablo 17: Traktör Sayısı ve Traktör Başına Ekilen Tarım Alanı, 2014

	TRAKTÖR SAYISI	BİÇERDÖVER	TRAKTÖR BAŞINA EKİLEN TARIM ALANI(DEKAR)
Edremit	209	-	34.37
VAN	5.564	3	380
TRB2	17.228	4	333.3

Edremit ilçesi gerek iklim açısından gerek verimli topraklar açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Modern tarım teknikleri kullanımı, toprakların daha verimli kullanımı, üreticilerin eğitilmesi sonunda tarımsal verim artacak bu da Van il ekonomisi ve ilçe ekonomisine büyük katkı sağlayacaktır.

Son dönemlerde ilçede örtü altı tarım gelişmiştir. Bunda ilçenin ılıman bir havaya sahip olması ve yenilenebilir enerji konusunda potansiyelinin olmasının önemli bir yeri vardır. Güneşlenme süresi bakımından Türkiye’de ilk sırada yer alan ilimiz bu potansiyelini örtü altı tarımda kullanarak yüksek verimler elde edecektir. İlçe merkezinde ve köylerinde buğday, arpa, şeker pancarı, korunga yonca vb. ürünler yetiştirilmektedir.

Harita 9: Van İli Tarım Arazileri

Kaynak : MDA

3.1.2. Bitkisel Üretim

3.1.2.1. Tarla Ürünleri

Edremit ilçesindeki tarla ürünlerine baktığımızda öncelikli ekim olarak tahıl gurubu karşımıza çıkmaktadır. Arpa ve buğday üretimi bulunur. İkinci tahıl gurubundan yem bitkileri önemli yer tutar.

Endüstriyel bitki olarak şeker pancarı üretimi yapılmaktadır ilçede. Verim en fazla yem bitkilerinden elde edilmiştir.

Tablo 18: Bölgede Ürün Türlerine Göre Ekilen Tarla Alanı ve Üretim Miktarları, 2015

GRUPLAR	EDREMİT			VAN			TRB2		
	Ekilen Alan	Üretim	Verim	Ekilen Alan(Dekar)	Üretim(Ton)	Verim	Ekilen Alan	Üretim	Verim
	(Dekar)	(Ton)	(Kg/Da)			(Kg/Da)	(Dekar)	(Ton)	(Kg/Da)
YAĞLI TOHUMLAR	-	-	-	75	10	133	44.580	8.002	463
BAKLAGİLLER	-	-	-	1.051	143	270	60.872	13.324	756
TAHILLAR	42.052	7.557	370	878.648	119.711	136	2.720.664	449.109	1.734
ENDÜSTRİYEL BİTKİLER	140	406	2.900	8.516	35.019	4.136	128.383	559.483	4.628
YEM BİTKİLERİ	29.638	23.274	4.500	1.224.165	847.768	5.823	2.730.671	3.054.678	8.781
YUMRU BİTKİLER	-	-	-	2.326	6.602	2.849	57.526	221.475	3.851
TOPLAM	71.830	31.237	7.770	2.114.781	1.009.253	13.347	5.742.696	4.306.071	20.213

Kaynak: TÜİK Veri tabanı (Erişim Tarihi: 23.01.2016)

İlçede üretilen tarımsal ürünlere detaylı bir şekilde bakıldığında; tahıllardan arpa ve buğday, yem bitkilerinden ise Korunga ve yonca öne çıkmaktadır.

Türkiye’de en çok üretilen tahıl ürünü olan soğuk ve kurak şartlarda ve nispeten mineral oranı az olan topraklarda yetişen arpa ve buğday ilçede en fazla üretilen tahıllardır.

İlçede diğer öne çıkan tarla bitkileri yem bitkileri olan yonca ve korungadır.

Korunga kısa ömürlü, çok yıllık bir baklagil yem bitkisidir. Soğuğa ve kurağa çok dayanıklıdır ve diğer bitkilerin yetişemediği kıraç, kireçli topraklarda iyi gelişir. Yem kalitesi iyidir, yemi proteince zengindir. Korunga otunun besleme değeri yüksektir; kalsiyum, fosfor ve diğer mineral elementlerce zengindir. Yeşil ot olarak hayvanlara yedirildiğinde şişkinlik yapmaz ve kökleri yardımıyla toprağa azot kazandırır. Çok iyi bir balözü bitkisidir. Otlatmaya dayanıklı olduğundan iyi bir mera bitkisi olarak da kullanılabilir.

Yem bitkilerinde ayrıca silajlık mısır ekimi de yapılmaktadır.

Tablo-19: İlçede Ürün Türlerine Göre Ekilen Alan ve Üretim Miktarları, 2015

Grup Adı	Ürün Adı	Ekilen Alan (Dekar)	Hasat Edilen Alan (Dekar)	Üretim (Ton)	Verim (Kg/da)
Tahıllar	Çavdar	-	-	-	-
	Yulaf (Dane)	-	-	-	-
	Mısır (Dane)	-	-	-	-
	Buğday (Diğer)	27.903	27.903	4.706	169
	Arpa (Diğer)	14.149	14.149	2.851	201
Baklagiller	Fasulye (Kuru)	-	-	-	-
	Mercimek	-	-	-	-
Endüstriyel Bitkiler	Şekerpancarı	140	140	406	2.900
Yumru Bitkiler	Soğan (Kuru)	-	-	-	-
	Sarımsak (Kuru)	-	-	-	-
	Patates (Diğer)	261	261	773	2,962
Yem Bitkileri	Yonca (Yeşil Ot)	23.434	23.434	18.747	800
	Korunga (Yeşil Ot)	6.124	6.124	4.287	700
	Fiğ (Yeşil Ot)	-	-	-	-
	Mısır (Silajlık)	80	80	240	3.000

Kaynak: Tarım İl Müdürlükleri

3.1.2.2. Sebze Ürünleri

Sebze üretimi ülkenin hemen her bölgesinde yapılmakla birlikte bölgelerin ekolojik yapısına ve büyüklüğüne bağlı olmak kaydıyla toplam tarımsal üretim alanı içindeki oranı değişmektedir.

Van ilinde toplam tarım alanlarının % 0,46' sında sebze üretimi yapılmaktadır. Bölgede 2015 yılı itibari ile 17.385 da alandan toplamda 36.402 ton sebze üretimi gerçekleşmiştir.

Edremit ilçesinin sebze üretimine bakıldığında sivri biber, taze soğan, sofralık hıyar ve domates ön plandadır. Sofralık domates 2015 yılında ilçede 3.410 ton olarak hasat edilmiştir. Bu Van ilinin 2015 sofralık domates hasadının %25,78'ine tekabül eder. Sofralık hıyar 2015 yılında ilçede 1.131 ton olarak üretilmiştir. Van ili içindeki payı %29,26'dır. TRB2 bölgesi içinde Edremit ilçesinin sebze varlığında en çok pay alan sebze sivri biberdir. 615 tonluk üretim ile TRB2 Bölgesinin 2015 sivri biber hasadının %12,21'ini bünyesinde barındırır.

Tablo 20: İlçede Öne Çıkan Sebze Ürünleri, 2015 (Ton Olarak)

	Edremit	Van	TRB2	Edremit/Van(%)	Edremit/TRB2(%)
Karpuz	348	3.812	58.761	9,13	0,59
Domates (Sofralık)	3.410	13.228	126.493	25,78	2,70
Kavun	287	3.431	17.590	8,36	1,63
Fasulye (Taze)	344	2.095	7.315	16,42	4,70
Lahana (Beyaz)	60	5.001	16.253	1,20	0,37
Hıyar (Sofralık)	1.131	3.865	42571,00	29,26	2,66
Maydanoz	-	27	85	-	-
Soğan (taze)	198	632	11.352	31,33	1,74
Biber (Sivri)	615	1.816	5.038	33,87	12,21
Marul	-	93	143	-	-
Balkabağı	-	137	456	-	-

Kaynak: TÜİK Veri tabanı

3.1.2.3. Meyve Ürünleri

TRB2 Bölgesi'ndeki meyve üretimi Türkiye toplam meyve üretimi içerisinde düşük düzeydedir. İllere göre meyve üretimi incelendiğinde en fazla meyve üretimi Hakkari'de olup bu ili sırasıyla Bitlis, Van ve Muş izlemektedir.

Van' da yetiştirilen meyve gruplarına bakıldığında, büyük oranla yumuşak ve taş çekirdekli ürünlerin üretimi ilk sıradayken bunu da sırasıyla sert kabuklular, üzüm-üzümsüz meyveler takip etmektedir. Van ilinde en fazla yetiştiriciliği yapılan ürünler elma, ceviz, kayısı ve armuttur. Elma üretimi ilçe içinde birinci sırada yer alır. Ceviz üretim miktarının bölge üretimi içindeki payı %37'dir. Ayrıca, Van ilinde üretilen ceviz yoğunlukla Çatak ilçesinde yetiştirilmektedir.

Edremit ilçesinde meyve üretimine baktığımızda genel olarak ayva, armut, elma, erik, kayısı, kiraz, şeftali yoğun bir şekilde üretilmektedir. Edremit'te en çok elma üretilse de Edremit ilçesinin Van ili içindeki meyve varlığı oranına baktığımızda erik ve kiraz üretimi ön plandadır. 2015 Van ilindeki erik üretiminin %89,4'ü Edremit ilçesinde gerçekleşmiştir. Benzer bir şekilde Van ilinde 2015 yılındaki kiraz hasadının %81,2'si Edremit ilçesinde gerçekleşmiştir. Şeftali üretimi de Edremit ilçesi için önem arz eden konumdur. 2015 yılında 16,29 tonluk şeftali hasadıyla Van ili şeftali hasadının %74,5'luk kısmına sahiptir. Edremit ilçesinin 2015 meyve hasadını TRB2 bölgesi açısından değerlendirirsek kayısı ve kiraz bölge içinde lider konumdadır. Edremit ilçesinde 2015 yılında hasadı gerçekleşen 1.540 tonluk kayısı TRB2 Bölgesinin 2015 yılında gerçekleşen kayısı hasadının %50,93'ünü kapsar. Benzer şekilde Edremit ilçesinde 2015 yılında 880 tonluk kiraz hasadı TRB2 Bölgesi'nin kiraz hasadının %53,79'ünü tekeline bulundurmaktadır.

Tablo 21: İlçede Öne Çıkan Meyve Ürünleri, 2015 (Aksi belirtilmedikçe ton olarak)

	Edremit	Van	TRB2	Edremit/Van(%)	Edremit/TRB2 (%)
Ayva	65,7	92,56	523	71,0	12,56
Armut	900	2.201,67	5.261	40,9	17,11
Elma	6.499	11.854,60	24.122	54,8	26,94
Erik	1.000	1.119,10	2.834	89,4	35,29
Kayısı	1.540	2.242,96	3.024	68,7	50,93
Zerdali	1	29,57	244	3,4	0,41
Kiraz	880	1.083,61	1.636	81,2	53,79
Şeftali	16,29	21,88	452	74,5	3,60
Ceviz	607,5	6.144,29	16.523	9,9	3,68
Badem	-	1,83	18	-	-
Vişne	113,2	1.206,33	1.452	9,4	7,80
Üzüm	-	78	8.177	-	-
Çilek	-	3	27	-	-

Kaynak: Tarım İl Müdürlükleri ve TÜİK

Sebze meyve üretimi ve örtü altı sebzecilik birlikte ele alındığında sebzecilik yapılan alanların daha çok Van Gölü çevresi, Yüksekova ve Çukurca bölgeleri olduğu görülmektedir. Van ilinin Edremit, Gevaş, Muradiye, Erciş ve merkez ilçelerinde iklim şartları ve toprak yapısının daha elverişli olması sebebiyle sebze üretimin iç kesimlerden daha fazla olduğu gözlemlenmiştir.

Aynı şekilde meyve üretim alanlarına bakıldığında il genelinde üretim Van Gölü çevresindeki ilçeler ve Bahçesaray ilçesinde yoğunlaşmaktadır.

Harita 10: TRB2 Bölgesi Sebze ve Meyvecilik Alanları ve Potansiyel Örtü Altı Sebzecilik

Kaynak: MDA

3.1.3. Hayvansal Üretim

İlçede hayvancılık ilçeye bağlı köylerde yapılmaktadır. Diğer ilçelere oranla mera varlığı azdır. Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın yanında arıcılık faaliyetleri de görülmektedir

3.1.3.1. Büyükbaş Hayvan Varlığı

Dünya piyasalarında büyükbaş denildiğinde akla ilk gelen sığır, manda ve deve yetiştiriciliğidir. Türkiye’de ise büyükbaş denildiğinde daha çok sığır ve manda anlaşılmaktadır. Hayvancılık, Türkiye’nin artan nüfusunun dengeli beslenmesinin yanında tarıma dayalı sanayinin hammadde ihtiyacının karşılanması için de önemlidir. Aşağıdaki Tabloya baktığımızda Edremit İlçesinde manda varlığı bulunmamaktadır. Sığır verilerine bakıldığında sığır ırkları ve verileri arasında değişkenlik söz konusudur. Kültür sığırlarının ve Kültür Melezinin sayıları 2010-2015 yılları arasında artış gösterirken yerli sığırın sayısında yıldan yıla dalgalanmalar söz konusudur. Edremit ilçesinin büyükbaş hayvan sayılarını Van ve TRB2 ile karşılaştırdığımızda 2015 hayvan başına oranlar yıllar geçtikçe artış

göstermektedir.2015 yılına baktığımızda Edremit ilçesinin toplam sığır sayısı 6.895 iken Van ilinin 166.944'tür ve Edremit Van ilinin sığır varlığının %8.50'sini bünyesinde barındırır. TRB2 bölgesindeki Edremit ilçesinin sığır varlığı yıllar geçtikçe artış göstermektedir. Birinci baz alınan 2010 yılında Edremit ilçesinin TRB2 Bölgesinde sığır varlığı açısından oranı %0,46 iken 2015 yılına gelindiğinde bu oran %2,31'dir.Bu açıdan Edremit ilçesinin büyükbaş hayvancılığı gelişme gösterdiğini söyleyebiliriz.

Tablo 22: Yıllar İtibariyle Edremit İlçesi Büyükbaş Hayvan Varlığı

	Hayvan Sayısı		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Edremit	Sığır	Kültür	290	340	720	320	1.140	2.355
		K.Melezi	1.880	2.040	3.170	3.300	3.560	3.560
		Yerli	737	3.400	1.210	730	980	980
		Toplam	2.907	5.780	5.100	4.350	5680,00	6.895
	Manda		-	-	-	-	-	-
Van	Sığır	Kültür	20.967	27.476	29.007	29.319	26.064	27.695
		K.Melezi	51.364	69.347	69.513	65.766	72.187	74.184
		Yerli	85.475	100.951	95.180	96.519	65.361	65.065
		Toplam	157.806	197.774	191.604	191.604	163.612	166.944
	Manda		227	275	990	1.239	346	444
Trb2	Sığır	Kültür	63.536	78.037	102.128	109.662	100.545	101.806
		K.Melezi	182.035	208.723	236.809	243.981	243.472	248.146
		Yerli	222.238	246.510	246.538	252.143	198.851	189.023
		Toplam	467.809	533.270	605.786	605.786	542.868	538.975
	Manda		29.830	10.943	12.496	13.681	12.194	14.17
Edremit/Van*	Sığır	Kültür	1,38	1,24	2,48	1,09	4,37	8,50
		K.Melezi	3,66	2,94	4,56	5,02	4,93	4,80
		Yerli	0,86	3,37	1,27	0,76	1,50	1,51
		Toplam	1,84	2,92	2,66	2,27	3,47	4,13
	Manda		-	-	-	-	-	-
Edremit/TRB2*	Sığır	Kültür	0,46	0,44	0,70	0,29	1,13	2,31
		K.Melezi	1,03	0,98	1,34	1,35	1,46	1,43
		Yerli	0,33	1,38	0,49	0,29	0,49	0,52
		Toplam	0,62	1,08	0,84	0,72	1,05	1,28
	Manda		-	-	-	-	-	-

Tabloda yer alan rakamlara göre yıllara göre büyükbaş hayvan sayısında artış gözlenmektedir. Bu Van ve de TRB2 için de geçerlidir.

Harita 11: TRB2 Bölgesi Küçükbaş Hayvancılığın Yoğunlaştığı Alanlar

Kaynak: MDA

3.1.3.2. Küçükbaş Hayvan Varlığı

Küçükbaş hayvan yetiştiriciliği, genel olarak zayıf meralar ile nadas, anız ve bitkisel üretime uygun olmayan alanları değerlendirerek et, süt, yapağı, kıl ve deri gibi ürünlere dönüştüren bir üretim etkinliğidir. Kırsal alanda önemli bir ekonomik aktivite olan küçükbaş hayvancılık bölgemizde sosyal ve ekonomik bir yere sahiptir.

TRB2 Bölgesi'nde yaygın olan yerli koyun ırkı olarak bölgenin zor iklim şartlarına uyum sağlayan Akkaraman ve Morkaraman öne çıkmaktadır (MDA).

Van ilinde toplam mera varlığı 1.239.289'dır. Bu durum koyunculüğün ilçede gelişmesine büyük olanak sağlamaktadır. Sürdürülebilir bir koyuncuk faaliyeti ancak yayla ve mera otlatması ile mümkün olduğundan bölgenin mera varlığı küçükbaş hayvancılıkta bir rekabet avantajı sağlamaktadır.

Bölgede 2015 yılı itibariyle küçükbaş hayvan varlığı 5.225.823 adettir. Ülke geneline bakıldığında TRB2 Bölgesi sahip olduğu küçükbaş hayvan varlığı açısından önemli bir yer teşkil etmektedir. Bölgenin küçükbaş hayvan varlığının % 83'ünü koyun, % 17'sini ise keçi oluşturmaktadır.

Edremit ilçesinde küçükbaş hayvan verileri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.(Bkz-Tablo!) Küçükbaş hayvancılık 2010-2015 yılları arasında sürekli olarak artış göstermiştir. Edremit ilçesinin küçükbaş hayvan varlığı Van ilindeki payı %1,8'dir.TRB2 Bölgesi içindeki varlığı %0,9'dur.

Tablo 23: Edremit Yıllar İtibariyle Küçükbaş Hayvan Varlığı

	HAYVAN SAYISI		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Edremit	Koyun	Yerli	7.930	15.374	16.083	18.500	45.446	44.150
	Keçi	Kıl	680	2.364	2.760	3.150	4.600	4.475
	Toplam		8.610	17.739	18.843	21.650	50.046	48.625
Van	Koyun	Yerli	2.182.011	2.101.382	2.147.139	2.236.603	2.443.392	2.456.493
	Keçi	Kıl	150.686	203.143	225.360	247.054	248.527	247.088
	Toplam		2.332.697	2.304.525	2.372.499	2.483.657	2.691.934	2.703.581
TRB2	Koyun	Yerli	3.904.415	3.913.294	3.940.154	4.128.098	4.464.005	4.376.944
	Keçi	Kıl	649.031	769.702	799.481	835.816	925.474	848.376
	Toplam		4.553.446	4.682.996	4.739.635	4.963.914	5.389.479	5.225.823
Edremit/Van	Koyun	Yerli	0,4	0,7	0,7	0,8	1,9	1,8
	Keçi	Kıl	0,5	1,2	1,2	1,3	1,9	1,8
	Toplam		0,4	0,8	0,8	0,9	1,9	1,8
Edremit/TRB2	Koyun	Yerli	0,2	0,4	0,4	0,4	1,0	1,0
	Keçi	Kıl	0,1	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5
	Toplam		0,2	0,4	0,4	0,4	0,9	0,9

Aşağıdaki şekle bakıldığında Van Gölü çevresi daha çok tarım arazileri yönüyle değerlendirildiğinden küçükbaş hayvancılığın mera arazilerinin geniş yer kapladığı iç kesimlerde yoğunlaştığı görülmektedir.

Harita 12: Küçükbaş Hayvancılık Haritası

Kaynak: MDA

3.1.3.3. Kanatlı Hayvan Varlığı

Kümes hayvanı eti en yaygın olarak üretilen et çeşididir. Kümes hayvanlarının gerek sahip oldukları yüksek protein ve gerekse kırmızı ete nispeten daha ucuz ve sağlıklı olması nedeniyle Türkiye’de beyaz et üretiminin ve tüketiminin artması öngörülmektedir. Ülkemizde kanatlı hayvan yetiştiriciliği son yıllarda gelişmekte iken, TRB2 Bölgesi’nde buna paralel bir gelişme sağlanamamıştır.

TRB2 Bölgesi’nde iklim ve yüksek rakımın girdi maliyetleri üzerindeki olumsuz etkisiyle, TRB2 Bölgesi’nde kanatlı hayvan yetiştiriciliği istenilen düzeyde yapılamamıştır. Bölgede toplam 975.906 adet kanatlı hayvan bulunup, bunların büyük bir bölümünü yumurta tavuğu teşkil etmektedir. Bunu kaz,

hindi ve ördek izlemektedir. Ayrıca, bölgede az miktarda broiler yetiştiriciliği (etlik piliç) yapılmamakta, sadece bölgedeki köylerde ailelerin öz ihtiyaçlarını karşılamak için kanatlı hayvan yetiştirilmektedir (MDA).

Bölgemiz kaz ve ördek yetiştiriciliği bakımından büyük avantajlara sahiptir. Bunlar, bölgemizde yetiştirilen kaz ve ördeklerin bölge şartlarına çok iyi uyum göstermiş olmaları, kaz ve ördeklerin işletme dışında yararlanabilecekleri tip ve düzeyde yem ve su kaynaklarının bulunması ve bu türlerin yetiştiriciliği konusunda gerekli kültür ve bilgi birikiminin bulunması olarak gösterilebilir. Nitekim yukarıda da bildirildiği gibi bölge genelinde yaklaşık olarak 140 bin kaz ve ördek bulunması, bu durumu desteklemektedir (MDA).

Edremit ilçesinde 2014 yılına kadar kanatlı hayvan verisi yoktur. 2014 ve 2015 verisi vardır. Et tavuğu yetiştiriciliği yapılmamaktadır. 2014 ve 2015 verisi aynıdır. İlçenin il içindeki payı hindi yetiştiriciliğinde diğerlerine göre yüksektir.

Tablo-24: Yıllar İtibariyle Kanatlı Hayvan Varlığı

	Hayvan Adı	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Edremit	Et Tavuğu	-	-	-	-	-	-
	Ymrt. Tavuğu	-	-	-	-	2.000	2.000
	Hindi	-	-	-	-	1.200	1.200
	Ördek	-	-	-	-	150	150
	Kaz	-	-	-	-	200	200
	Toplam	-	-	-	-	3.550	3.550
Van	Et Tavuğu	-	-	-	-	-	-
	Ymrt. Tavuğu	338.950	276.200	363.613	281.400	360.370	381.285
	Hindi	1.930	1.930	10.500	11.120	17.330	18.933
	Ördek	1.620	1.640	2.100	3.198	3.690	4.346
	Kaz	275	275	1.300	3.850	4.835	5.403
	Toplam	342.775	280.045	377.513	299.568	386.225	409.967
TRB2	Et Tavuğu	-	-	-	-	-	42.464
	Ymrt. Tavuğu	853.717	742.064	724.016	652.749	771.672	731.773
	Hindi	114.193	89.706	78.887	82.793	98.613	90.183
	Ördek	51.034	46.235	36.106	39.699	43.000	42.398
	Kaz	110.654	105.489	94.015	101.046	112.098	107.152
	Toplam	1.129.598	983.494	933.024	876.287	1.025.383	971.506
Edremit/Van(%)	Kanatlı Et Tavuğu	-	-	-	-	-	-

		Ymrt. Tavuğu	-	-	-	-	0,6	0,5
		Hindi	-	-	-	-	6,9	6,3
		Ördek	-	-	-	-	4,1	3,5
		Kaz	-	-	-	-	4,1	3,7
		Toplam	-	-	-	-	0,9	0,9
Edremit/TRB2(%)	Kanatlı	Et Tavuğu	-	-	-	-	-	
		Ymrt. Tavuğu	-	-	-	-	0,3	0,3
		Hindi	-	-	-	-	1,2	1,3
		Ördek	-	-	-	-	0,3	0,4
		Kaz	-	-	-	-	0,2	0,2
		Toplam	-	-	-	-	0,3	0,4

Kaynak: TÜİK Veritabanı Hayvancılık İstatistikleri

3.1.3.4. Arıcılık

Arıcılık bölgede dezavantaj olarak nitelendirilen engebeli arazi yapısını bölge için avantaja dönüştüren önemli bir sektördür. Çünkü bölge arazi yapısının engebeli oluşu topografik farklılıklar oluşturmakta, bu ise arıcılık sezonunu diğer bölgelere nispeten daha uzun sürdürmektedir. Bölgemizin bitki örtüsü bakımından zengin bir flora sahip olması, bitkilerin farklı zamanlarda çiçek açması, arıcılık sezonunun uzun sürmesi ve bölgeye has çiçeklerin bolluğu, arıcılığın bölge ekonomisinde yüksek potansiyelini göstermektedir. Ayrıca, TRB2 Bölgesi'nin zengin bitki florası ve yüksek rakımlı yaylaları, arıcıların doğal ve katkısız karakovan balı üretmesine olanak sağlamaktadır.

Bölgemizde tarım alanlarının sınırlı olması sebebiyle birim alandan elde edilen ürünlerin verimli ve kaliteli olabilmesi için bilimsel ve teknolojik gelişmelerin yanında doğanın mevcut kaynaklarının etkin bir biçimde kullanılması şarttır. Arazi varlığına bağlı olmadan faaliyetini devam ettiren arıcılık, özellikle gelir seviyesi düşük, az topraklı veya topraksız köylüler açısından önemli bir faaliyettir. Ayrıca, fazla sermaye ve işgücü gerektirmediğinden atıl durumda bulunan aile işgücünü en etkin bir şekilde değerlendirip kısa zamanda gelir getirecek ve katma değer oluşturacak bir uğraşı olması bakımından sosyo-ekonomik bir önem taşımaktadır (MDA).

Edremit ilçesinde arıcılık günden güne önem kazanmaktadır. Van ilinin 125.246 kovan sayısının %5,18'ini bünyesinde barındırır. İl bazında bal üretiminin %5,22'sini bal üretiminin %5,16'sını yine Edremit ilçesi üretmektedir. Edremit ilçesinde arıcılık yapan 23 adet işletme vardır.

Tablo 25: Bölgede Arı Kovanı, Arıcılık Yapan İşletme Sayısı, Balmumu Ve Bal Üretimi 2015

	Kovan Sayısı	Bal Üretimi(Kg)	Balmumu(Kg)	Arıcılık Yapan İşletme
Edremit	6.483	110,211	9,724	23
Van	125.246	2.113,08	188,518	536
TRB2	461.210	6.066,99	574.690	2.658
Edremit/Van(%)	5,18	5,22	5,16	4,29
Edremit/TRB2(%)	1,41	1,82	0,00	0,87

Harita 13: TRB2 Bölgesi Arıcılık Sektörünün Yoğunlaştığı Alanlar

Kaynak : MDA

Van TRB2 bölgesi kovan varlığının %27.15' ini , toplam bal üretiminin ise %352 ini oluşturur. Arıcılık Edremit ilçesinde gelişme göstermektedir. Diğer İlçelere oranla daha az işletme sayısı ve kovan sayısının azlığına bağlı olarak da üretim azdır.

3.1.3.5. Hayvansal Üretim Miktarları

İlçedeki hayvansal üretim miktarlarına bakıldığında et üretiminin kaçak kesimler ve aile içi işletmeler dolayısıyla standardize edilemediği görülmektedir.

İlçedeki süt üretimi incelendiğinde büyükbaş ve küçükbaş süt üretiminin yıllar geçtikçe arttığı görülür.

İlçedeki küçükbaş süt üretimi 2015 yılında Van' ın %5,1 ini oluşturmaktadır. Küçükbaş süt üretimi TRB2 Bölgesi'nin %14 ünü oluşturmaktadır. Bu anlamda küçükbaş süt üretimi Edremit ilçesinin TRB2 bölgesi içinde önemli olduğunu göstermektedir.

Tablo 26: Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Süt Üretimi (Ton)

		2012	2013	2014	2015
Edremit	Büyük Baş Süt	4.108,988	5.424,150	7.877,400	7.877,400
	Küçük Baş Süt	758,601	1.149,480	1.871,630	1.911,150
Van	Büyük Baş Süt	163.779	161.191	140.834	153.686
	Küçük Baş Süt	89.835	101.514	103.532	109.200
TRB2	Büyük Baş Süt	513.215	539.888	517.352	542.940
	Küçük Baş Süt	183.119	193.797	209.183	209.895
Edremit/Van (%)	Büyük Baş Süt	2,5	3,4	5,6	5,1
	Küçük Baş Süt	0,8	1,1	1,8	1,8
Edremit/TRB2 (%)	Büyük Baş Süt	0,8	1,0	1,5	1,5
	Küçük Baş Süt	0,4	0,6	0,9	14,0

3.2. Sanayi

TRB2 Bölgesi 2008 itibariyle sanayinin Bölge GSKD toplamından aldığı % 15,8'lik pay ile 26 Düzey 2 Bölgesi içerisinde 24. sırada yer almaktadır. Katma değer özellikle sanayi sektöründe yaratıldığı göz önünde bulundurulduğunda TRB2 Bölgesi'nin katma değerinin artırılması için sanayi sektörünün mutlaka geliştirilmesi gerektiği görülecektir. Katma değer artırılması için metalik olmayan mineral ürünler, kauçuk ve plastik ürünler, fabrikasyon metal ürünler, ağaç-ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı gibi bölgenin öne çıktığı sektörlerle yoğunlaşılması gerekmektedir (Sanayi MDA).

Tablo 27: Van İli Sanayi İşletmeleri Dağılımı

VAN İLİ SANAYİ İŞLETMELERİ DAĞILIMI	%
Gıda Ürünleri İmalatı	44
Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	15
Diğer Madencilik Taş Ocakçılığı	10
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine Ve Ekipman İmalatı	7
Kok Kömürü, Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri	5
Elektrik Gaz, Buhar Ve Havalandırma Sistemi Üretimi Ve Dağılımı	4
Tekstil Ürünleri İmalatı	3

Fabrikasyonel Metal Ürünleri İmalatı, Makine Teçhizatı	3
Diğer	3
Kimyasalların Ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	2
Kağıt Ve Kağıt Ürünleri İmalatı	2
Motorlu Kara Taşıtı, Römork Ve Yarı Treyler	1
Ana Metal Sanayi	1

Van ilinde 2 adet sicil almış OSB bulunmakta olup, doluluk oranı %60'tır. Tamamlanan Organize Sanayi Bölgeleri Van Organize Sanayi Bölgesi 2006 yılında tamamlanmıştır. Bölgedeki; 141 adet sanayi parselinin, tamamı tahsis edilmiştir. Tahsis edilen parsellerin; 87 adedi üretim, 35 adedi inşaat, 19 adedi proje aşamasındadır. Üretime geçen parsellerde yaklaşık 1.160 kişi istihdam edilmektedir. Ağırlıklı sektör grubu; gıda ürünlerinin imalatı, mobilya imalatı ve kauçuk-plastik ürünlerinin imalatı sanayidir (81 İlin Sanayi Durum Raporu, BSVTB).

Tablo 28: Van OSB İşletmeleri Sektörel Dağılımı

SEKTÖR	FİRMA SAYISI
BETON YAPI ELEMANLARI	8
GIDA	31
İNŞAAT	16
KÂĞIT	3
KİMYA	2
MERMER	4
MOBİLYA	8
PLASTİK	14
DİĞERLERİ	44
TOPLAM	130

Kaynak : (VAN OSB, 2014)

3.2.1. Küçük Sanayi Siteleri

Kent içinde dağınık şekilde yerleşmiş ve elverişsiz çalışma koşulları altında çalışan yapımcı ve onarımcı küçük sanayicileri çağdaş ve düzenli birer işyerine kavuşturmak, onların çalışma koşullarını iyileştirip aralarında dayanışma ve organizasyonu geliştirerek, ihtiyaçlarının daha kolay ve ekonomik olarak karşılanabilmesini ve işyerlerine yeni teknolojilerin sokulmasını sağlayarak ana sanayi/yan sanayi ilişkilerinin geliştirilmesini teminen benzer iş kollarında çalışan küçük işletmeleri aynı yerde toplayan sitelerdir. Van ilinde 4'ü aktif, 2'si taşınma aşamasında ve 1'i kuruluş için başvuru aşamasında

olmak üzere 7 adet küçük sanayi sitesi (KSS) bulunurken, aktif olan 4 KSS’de 2.708 kişi istihdam edilmektedir. Bunlar arasında en büyüğü olan ve merkez ilçede Van-Erciş Karayolu üzerinde bulunan Van Yeni KSS Kooperatif Başkanlığı’na ait Van Yeni KSS, 1.122 işyerine ev sahipliği yaparken, 1.218 kişi burada istihdam edilmektedir. Erciş ilçesinde Van-Erciş Karayolu üzerinde yer alan Erciş KSS ise 253 işyeri ve 823 kişilik istihdamı ile ikinci sırada yer alırken, yine merkez ilçede Van-Erciş Karayolu üzerinde bulunan Van Marangozcular KSS 169 işyeri ve 447 istihdam ile Van ili sanayisinde önem arz etmektedir. Aktif son KSS olan Yeni Marangozcular KSS’de yer alan 225 işyerinde ise 220 kişilik bir istihdam bulunmaktadır (BSTB, 2013; VİBSTM, 2014; DAKA, 2014; Van Valiliği, 2014).

Tablo 29: Van İli Küçük Sanayi Siteleri Bilgileri

Kooperatif Adı	Durum	İşyeri Sayısı (Adet)	Dolu İşyeri Sayısı (Adet)	Boş İşyeri Sayısı (Adet)	İstihdam (Kişi)
S.S.Van Yeni KSS. Koop. Başkanlığı	Faal	1.122	594	528	1.218
S.S.Van Mar. Ker. Hızır. Yapı Koop. Başkanlığı	Faal	169	168	1	447
S.S.Yeni Van Mar. Hızır. Ker. Yapı Koop.Başkanlığı	Faal	225	213	12	220
S.S. Erciş KSS Yapı Koop. Başkanlığı	Faal	253	253	0	823
S.S. Erciş II KSS Yapı Koop. Başk.	Taşınma Aşamasında	95	-	-	-
S.S. Çaldıran KSS Yapı Koop. Başk.	Taşınma Aşamasında	79	-	-	-
S.S. Kazım Özalp Yapı Koop. Başk.	Başvuru Aşamasında	-	-	-	-
TOPLAM	-	1.943	1.228	541	2.708

(BSTBİM, 2014)

Devam Eden Küçük Sanayi Siteleri:

Erciş II Küçük Sanayi Sitesi: 2011 yılı Yatırım Programı’nda “100 işyeri altyapı” olarak ve 1.000.000.-TL ödenekle yer almaktadır. 96 işyeri yapım işi fiziki gerçekleşmesi % 78’dir.

Çaldıran Küçük Sanayi Sitesi: 2011 yılı Yatırım Programı'nda "79 işyeri, altyapı" olarak ve 1.000.000.-TL ödenekle yer almaktadır. 79 işyeri yapım işi fiziki gerçekleşmesi % 27'dir.

Gevaş Küçük Sanayi Sitesi: 2011 yılı Yatırım Programı'nda "60 işyeri altyapı" olarak ve 629.000.-TL ödenekle yer almaktadır. Kooperatifçe hazırlanacak projelerinin onaylanmasına müteakip keşif ve ihale aşamasına geçebilecektir (MDA).

3.2.2 İlçede Öne Çıkan Sektörler

İlçede öne çıkan sektörler bakımından ekonomisinin temeli tarım ve hayvancılığa dayanan ilçe de hayvancılık ön plana çıkmaktadır. Küçükbaş hayvancılık yoğun bir şekilde yapılmaktadır. Bunun yanında turizm de Edremit için çok önemli bir yere sahiptir. Van Gölü'ne kıyısı olması nedeniyle gezilecek görülecek yerleri ve kıyı turizmi potansiyeline sahiptir.

Edremit ilçesinde faal şirket sayılarına baktığımızda 43 adet şahıs şirketi 103 adet limited şirketi, 9 adet kooperatif ve 18 adet anonim şirket vardır. Aşağıdaki tabloya baktığımızda Edremit ilçesinin faal şirket verileri ilçenin ekonomisinin gelişmekte olduğunu söyleyebilir.

Tablo 30: İlçede Faal Şirket Sayıları,2016

	Şahıs Şirketi	Limited Şirketi	Kooperatif	Anonim Şirketi
Edremit	43	103	9	18
Van	1194	2666	158	356
Edremit/Van (%)	3,60	3,86	5,70	5,06

Kaynak: Van TSO, Erciş TSO

3.2.3. İstihdam ve Sosyal Güvenlik

3.2.3.1.İstihdam

TÜİK verilerine göre 2015 yılı itibarıyla Van ili içerisinde istihdam oranı %42 çıkmaktadır. 2015 (1.096.397) nüfus sayısına göre bu oran toplamda 460.486 kişiye denk gelmektedir. Ülke genelinde istihdam oranı %46 olup az bir farkla Van ili bu ortalamanın altında çıkmaktadır (Bu Van ili adına olumlu bir gelişme olsa da gizli işsizlik oranının yüksek olduğu tarımda çalışan yüzdesi Van ili içerisinde Türkiye geneline oranla oldukça yüksek çıkmaktadır).(AVA)

Van ili içerisinde istihdamın sektörlere göre oranlarına 1985-2013 yılları arasında bakıldığında ülke geneline paralel olarak tarım sektörünün payının düzenli olarak düştüğü hizmetler ve sanayi sektörünün payının düzenli olarak arttığı görülmektedir. Fakat sanayi ve hizmetler sektörünün payının düzenli olarak ülke genelinin altında kalması bölgede sanayileşmenin yeterli ölçüde gelişmediği, ekonomik kalkınmanın belirli bir düzeyde kalması da beraberinde hizmetler sektörünün ülke genelinde kalmasına sebep olmaktadır.(AVA)

Tablo 31: İstihdamın Sektörlere Göre Dağılımı

Sektör	Değerler	1985	1990	2000	2013
Tarım	Van Sayı	164.093	171.211	186.249	170.565
	Van %	76.2	75.3	68.1	38,5
	Türkiye Sayı	12.118.533	12.547.796	12.576.827	6.015.000
	Türkiye %	59.0	53.7	48.4	23,6
Hizmet	Van Sayı	33.985	45.008	73.716	178.540
	Van %	18	19.9	26.7	40,3
	Türkiye Sayı	5.235.067	6.515.508	8.719.693	12.771.000
	Türkiye %	25.5	20	33.5	50
Sanayi	Van sayı	3.672	6.328	6.109	94.807
	Van %	1.7	2.7	2.2	21,4
	Türkiye Sayı	2.345.719	2.992.864	3.470.360	6.737.000
	Türkiye Oran	11.4	12.8	13.3	26,4

Bölgeye ait işyeri ve istihdam verileri aşağıda gösterilmiştir (Bkz. Tablo-31).Küçük ve orta ölçekli olarak değerlendirirsek ilçe gelişmeye açıktır.

Tablo-32: Bölgede İşyeri ve İstihdam Verileri, 2015

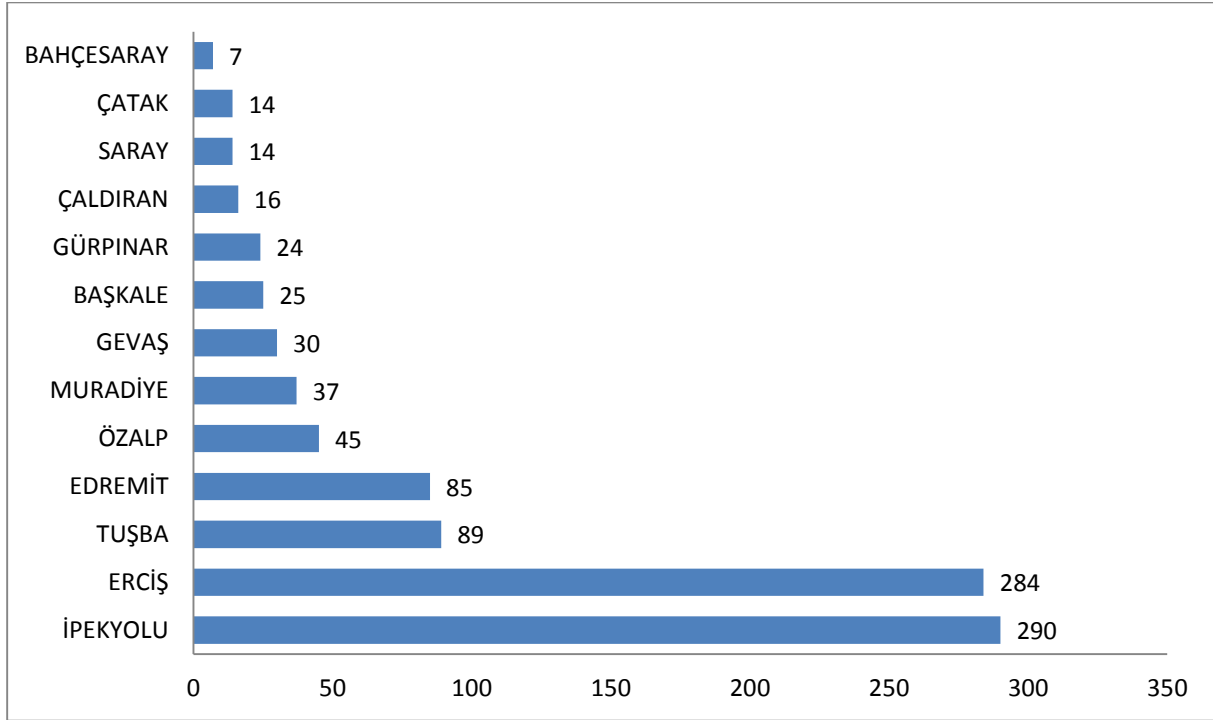
		Edremit	Van
1-9 İşçi Çalıştıran İşyeri	İşyeri Sayısı	63	685
	İstihdam	199	1.912
10 ve Üzeri İşçi Çalıştıran İşyeri	İşyeri Sayısı	22	275
	İstihdam	1.372	7.919
Toplam	İşyeri Sayısı	85	960
	İstihdam	1.571	9.831

Kaynak: Çalışma ve İş Kurumu Müdürlükleri

Van 'da işyerlerinin ilçelere göre dağılımı 2015 yılı için gösterilmiştir (Bkz. Grafik-8). İlçelerdeki faal olan işyeri sayılarından yola çıkarak Van ilinde bölgelerarası gelişmişlik düzeyleri anlaşılabilir. Buna

göre en çok işyeri İpekyolu ve Erciş'te bulunmaktadır. Sıralamada önde gelen diğer ilçeler sırasıyla; Tuşba, Edremit ve Özalp'tir.

Grafik 8: İşyerlerinin İlçelere Göre Dağılımı, 2015

3.2.3.2. Sosyal Güvenlik

Tablo-33: Bölgede Sosyal Güvenlik İstatistikleri, 2015

	Sgk Kapsamında Aktif Çalışan	Toplam Sosyal Güvenlik	Aylık Alan Kişi Sayısı	Bakmakla Yükümlü (Yararlanıcı)	Sosyal Güvenlik Kapsamı Dışında Kalan Nüfus
Çatak					
Van	126.330	1.076.143	42.784	499.814	20.254
TRB2					

3.3 Madencilik

Yer altı kaynakları, gerek madencilik sektörünü doğrudan ilgilendirmesi gerekse de diğer endüstrilerin hammaddesi olması nedeniyle ekonominin önde gelen sektörleri arasında yer almaktadır. Ayrıca

madencilik sektörü emek yoğun bir sektör olarak istihdama en çok katkı sağlayan sektörler arasında bulunmaktadır.

Van ilinin içinde bulunduğu Van Gölü havzasında ilk madencilik faaliyetleri M.Ö. beşinci bin yıla kadar uzanmaktadır. Nemrut ve Süphan Dağı'ndan elde edilen ham obsidiyenler burada işlenip, Mezopotamya'ya ihraç edilmekteydi. Van ili jeolojik yapısı dolayısıyla hem metalik maden hem de endüstriyel mineral ve kayalar açısından oldukça zengin bir bölgedir.

Özellikle 2001 yılında Yüzüncü Yıl Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü faaliyete geçtikten sonra bölgede çok sayıda maden yatağı araştırma faaliyetleri kapsamına dahil edilmiştir. Bölge, mineralizasyon çeşitliliği açısından oldukça zengin olmasına karşın, yeterli bir üretim planlaması yapılmadığından bölgedeki madencilik faaliyetleri açısından yeterli verim alınamamaktadır.

Van ili yer altı zenginlikleri açısından özellikle endüstriyel ve jeotermal kaynaklar yönünden oldukça önemlidir. Bunun yanında Türkiye'de bulunan rekabet gücü yüksek 10 yer altı kaynağından ikisi (pomza ve perlit) Van ili sınırları içerisinde oldukça geniş bir rezerv arz etmektedir. Bu yataklar özellikle Erciş ilçesi Kocapınar ve Erbeyli sahalarında bulunmaktadır.

Pomza ve perlit dışında Van ilindeki bir diğer endüstriyel hammadde Gevaş ilçesi Aladüz köyündeki orta düzey kalitede olan tuğla-kiremit hammaddeleridir. Metalik madenler açısından ise Özalp ilçesinde krom, Bahçesaray ve Çaldıran ilçelerinde de demir oluşumlarına rastlamak mümkündür. Ayrıca Erciş-Zilan ve Şahmanis'de linyit yatakları bulunmaktadır. Kentteki kömür yatakları ise Erciş-Zilan, Hoşap ve Şahmanis bölgelerine yayılmıştır (Muş Bitlis Van Çevre Düzeni Planı, 2009; Van İli Çevre Durum Raporu, 2011; DAKA, 2014).

3.3.1 Yer Altı Kaynakları

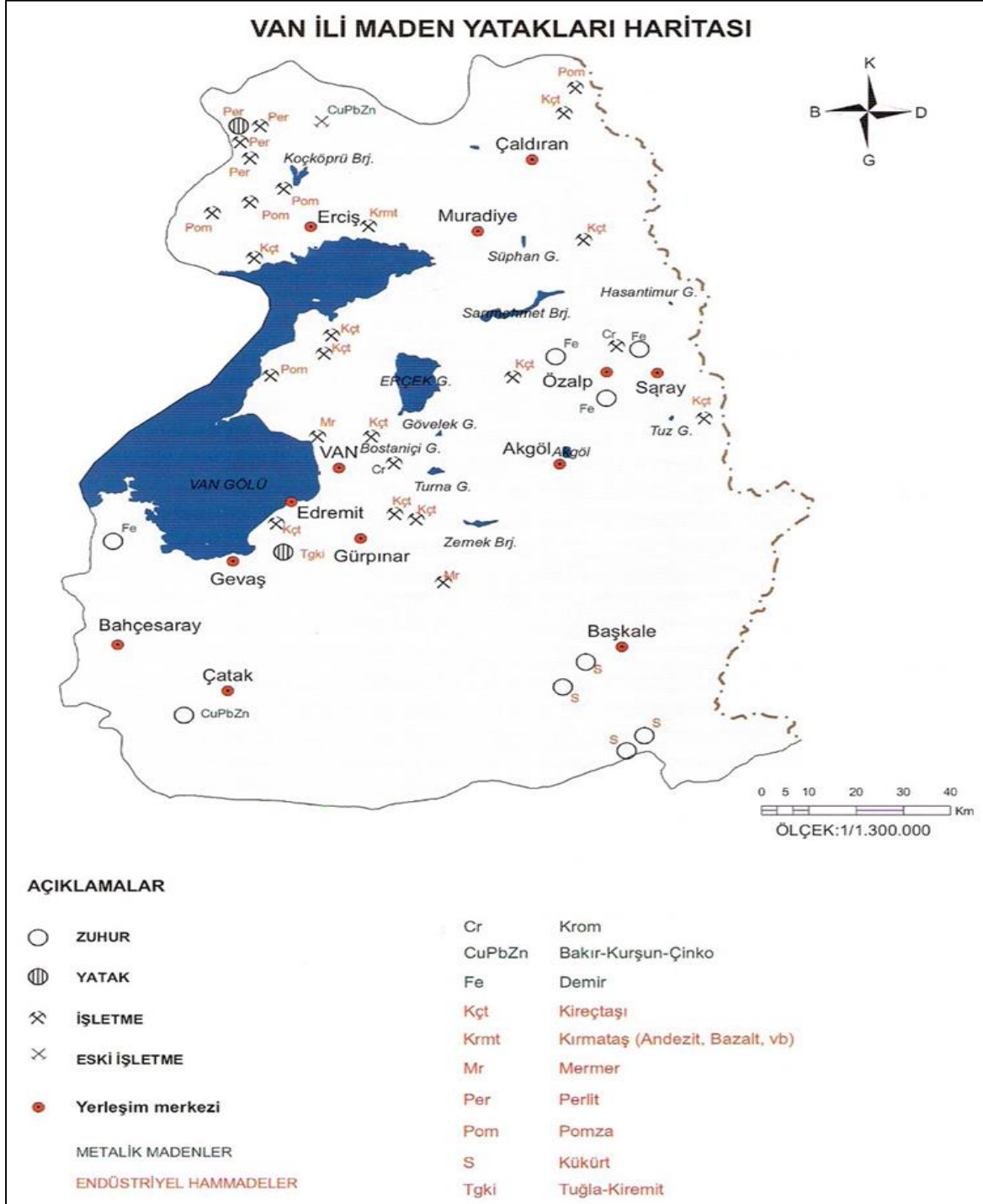
Yer altı kaynakları, gerek madencilik sektörünü doğrudan ilgilendirmesi gerekse de diğer endüstrilerin hammaddesi olması nedeniyle ekonominin önde gelen sektörleri arasında yer almaktadır. Ayrıca madencilik sektörü emek yoğun bir sektör olarak istihdama en çok katkı sağlayan sektörler arasında bulunmaktadır.

Van ilinin içinde bulunduğu Van Gölü havzasında ilk madencilik faaliyetleri M.Ö. beşinci bin yıla kadar uzanmaktadır. Nemrut ve Süphan Dağı'ndan elde edilen ham obsidiyenler burada işlenip, Mezopotamya'ya ihraç edilmekteydi. Van ili jeolojik yapısı dolayısıyla hem metalik maden hem de endüstriyel mineral ve kayalar açısından oldukça zengin bir bölgedir.

Özellikle 2001 yılında Yüzüncü Yıl Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü faaliyete geçtikten sonra bölgede çok sayıda maden yatağı araştırma faaliyetleri kapsamına dahil edilmiştir. Bölge, mineralizasyon çeşitliliği açısından oldukça zengin olmasına karşın, yeterli bir üretim planlaması

yapılmadığından bölgedeki madencilik faaliyetleri açısından yeterli verim alınamamaktadır. Aşağıdaki Haritada Van İli Maden Yatakları Gösterilmiştir. Edremit ilçesinde kireç taşı işletmesi bulunmaktadır.

Harita 14: Van İli Maden Yatakları

Kaynak: AVA

3.4 Kültür ve Turizm

3.4.1 İlçede Kültürel Göstergeler

Edremit İlçesinin kültür varlığına bakıldığında ilçede müze, sinema ya da tiyatro etkinliği bulunmamaktadır. Edremit ilçesinin halk kütüphanesi vardır. Kütüphanede 10.527 kitap bulunmakla birlikte kütüphane yılda 7.071 kitap ödünç vermektedir.

Tablo 34: Bölgede Kültürel Göstergeler, 2015

Müzeler	Müze Sayısı	1
	Eser Sayısı	-
	Ziyaretçi Sayısı	-
Sinemalar	Sinema Salonu sayısı	-
	Koltuk sayısı	-
	Gösteri sayısı	-
	Seyirci sayısı	-
Tiyatrolar	Tiyatro Salonu sayısı	-
	Koltuk sayısı	-
	Gösteri sayısı	-
	Seyirci sayısı	-
Kütüphaneler	Kütüphane salonu sayısı	1
	Kitap Sayısı	10.527
	Yararlanma Sayısı	5.743
	Ödünç Verilen Materyal Sayısı	7.071

Edremit İlçesinde düzenlenen festivallere bakıldığında Van Denizi Su Sporları vardır. Haziran ve Temmuz aylarında gerçekleşmektedir.

3.4.2 Tarihi ve Turistik Mekanlar

EDREMİT KIZ KALESİ

Birinci derece arkeolojik sit olan Edremit Kilisesi ve Kalesi, Van şehir merkezine 18 km uzaklıkta bulunan Edremit ilçesinde yer almaktadır. Edremit Kilisesi, doğu-batı istikametinde kaya zemin üzerine inşa edilmiştir. Edremit Kilisesi'nin yapım tarihi ve mimarı hakkında herhangi bir yazılı belge olmamakla birlikte kilisenin mevcut mimari durumu, yapı malzemesi, yapım tekniği ve diğer mimari özellikleri bölgedeki benzer ve aynı dönemde inşa edilen diğer Hristiyan dini mimari yapılarla kıyaslandığında; kilisenin XV. ya da XVI. yüzyılda inşa edildiği tahmin edilmektedir. Kilisesi, dış cepheleri itibarıyla son derece yalın bir yapıdır. Haç işaretlerinin dışında yapıda herhangi bir süsleme unsuruna rastlanmamaktadır.

DİLKAYA HÖYÜĞÜ

Dilkaya Höyüğü Doğu Anadolu'daki Van Gölü'nün doğu kıyısında, Van Kenti'nin 35 km güneyindeki Dilkaya Köyü'nde yer almaktadır. Höyük, Erken Tunç, Erken ve Orta Demir Çağları içermektedir. Çok farklı tiplerde yüzlerce mezarı içeren Demir Çağ ve Orta Çağ mezarlığı, [Urartu](#) öncesi ve Urartu dönemi gömü gelenekleri hakkında da bilgiler vermiştir.

1984 yılından itibaren 8 yıl kesintisiz devam eden kazılar, höyükte ana üç yerleşim katı olduğunu göstermiştir. Bunlar, Erken Tunç Çağ II ve III, Erken ve Orta Demir Çağ ve Orta Çağ'dır. Erken Tunç Çağ II ve III, diğer bir deyişle Erken Transkafkasya II (M.Ö. 2600-2300.) ve III (M.Ö.2300-1800/1700), dairesel evler, koyu yüzlü, perdahlı, insize ve kabartma bezemeli ve parmak delik kuplu keramik ile temsil edilmektedir. Bu tabaklardan herhangi madeni buluntu ele geçmemiştir. Van Gölü'nün kuzey kıyısında yer alan Süphan Dağı'ndan alınan obsidyen, farklı tipte alet ve silah yapımında kullanılmak üzere geniş kullanım alanı bulmuştur. Hayvan kemiği, kil ve ahşaptan yapılan pek çok ağırsak, Dilkaya'da tekstil endüstrisini gelişmiş olduğunu göstermektedir.

Dilkaya'nın Erken Tunç Çağ III ve Erken Demir Çağ katları arasında bir hiatus vardır. Höyük günümüzden önce insan tahribatına maruz kaldığından, çok az mimari kalıntı günümüze ulaşabilmiş ve bu kata ait karakteristik özellikler daha çok mezarlık alanında ortaya konabilmiştir. Bu döneme ait keramik genellikle soluk kahverengi, kahverengi ve kırmızı renklerde, ağız ve omuzda oluk bezemesi olan özellikler ile temsil edilmektedir. Derin ve omurgalı kâseler ve küçük küpler yaygın formları oluşturur. Benzer keramik Elazığ bölgesinde gerçekleştirilen yüzey araştırmalarında da ele geçmiştir. Erken Demir Çağ mezarlarında kremasyon ve inhumasyon gömü iki temel gelenek olarak karşımıza çıkar. Söz konusu mezarlarda basit toprak mezar ve oda mezar geleneği uygulanmıştır. Mezar hediyesi olarak çeşitli kaplarda formlar ve demir objeler ele geçmiştir. Dilkaya'daki Erken Demir Çağ katları ve mezarları, M.Ö. 1100-1000 tarihleri arasında olmalıdır.'

Dilkaya, Orta Demir Çağ boyunca Urartu tarafından yerleşim görmüştür (M.Ö. 1100-1000). Bu katlarda benzer keramik formları ve renkler yaygın olsa da kırmızı ağıllı Urartu keramiği baskın olmaya

başlamıştır. Küçük buluntular silindir ve damga mühürleri, yılan formu tunç bilezik, bezemeli tunç kemerler, Urartu katlarında, mezarlarında ve urnelerinde görülmektedir. Yerleşim Urartu dönemini izleyen büyük hiatustan sonra Orta Çağ'da tekrar yerleşim görmüştür. Bu, bazı tunç Bizans sikkelerine göre M.Ö. 10. y.y.'da gerçekleşmiş olmalıdır. Höyükte Orta Çağ katları birkaç alt evreye ayrılmaktadır. Bu katlar Osmanlı'ya kadar uzanan oldukça uzun bir dönemi içermektedir. Orta Çağ insanları ölülerini basit taş mezarlar ya da basit toprak mezarlara gömmüşlerdir. Oldukça mütevazı mezar sunuları, mezarlarda bulunan insanların ekonomik durumlarını göstermektedir.

Urartu Krallığı'nın yıkılmasının ardından köy ahalisine ne olduğu (göç,sürgün?) bilinmemekle birlikte aslen Frigyalı bir kavim olan Ermeni aşiretleriyle kaynaştıkları yönünde bir görüş mevcuttur. Köyün adı Ermeni kaynaklarında ve Şerefname'de geçer. 1917 yılında Rus ordusunun Ermeni lokal hükümetinden desteğini çekmesiyle boşaltılan köye, benzer bir trajediyi Kafkasya'da yaşayan ünlü Kürt aşireti Brukanlar'a bağlı bir aile gelip yerleşir.

3.4.3 Koruma ve Sit Alanları

Van ilinde, 56'sı arkeolojik sit alanı olmak üzere toplam 63 adet koruma alanı bulunmaktadır. Bu alanlar, toplamda 38,3 km²'lik bir alan kaplamakta olup toplam sit alanının büyük bir kısmı (35,2 km²) arkeolojik sit alanından oluşmaktadır. Ayrıca Van ilinde doğa koruma alanları, korunması gerekli kültür varlıkları ve sit alanları da bulunmaktadır. (Alansal Varlık Araştırması).

Söz konusu koruma alanları Merkez ilçede yoğunlaşmakla birlikte, Gevaş, Gürpınar ilçelerinde de alansal büyüklük açısından öne çıkan 1. derece arkeolojik sit alanları yer almaktadır. Özellikle Urartu Krallığı döneminde yapılan ve bir kısmı günümüzde hala ayakta olan kültür varlıkları, il genelinde turizm açısından da ön plana çıkmaktadır. Bununla birlikte Van Gölü üzerinde yer alan 4 ada da doğal ve arkeolojik sit alanı ilan edilmiştir.

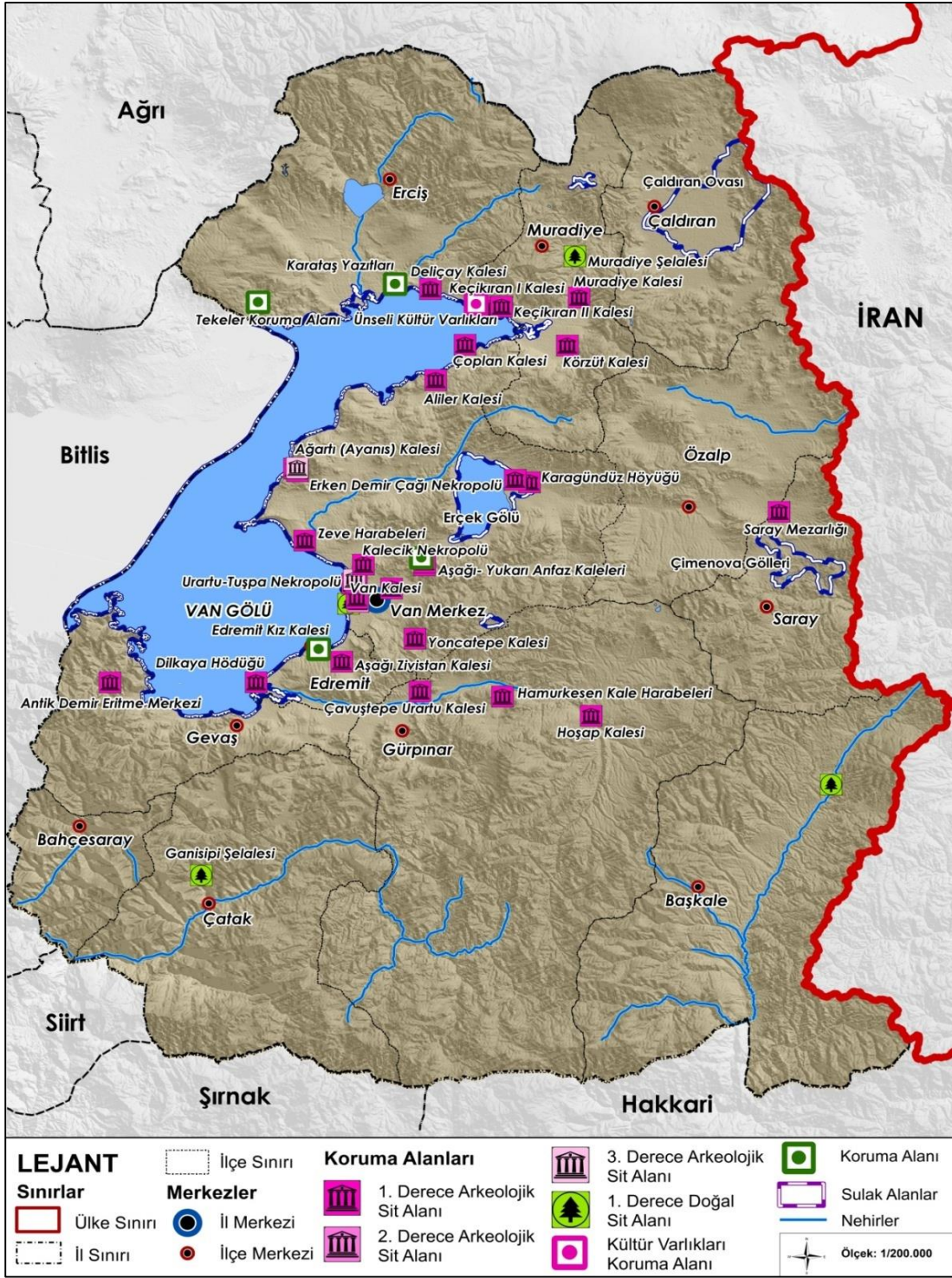
Tablo 35: Sit Alanları ve Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıkları

Kız Kalesi ve tescilli Edremit Kilisesinin Koruma Alanı Belirlenmesi	Edremit	Koruma Alanı
Dilkaya Höyüğü (Dilkaya Köyü)	Edremit	1. Derece Arkeolojik Sit

Kaynak: Van Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, 2014.

EDREMİT İLÇE ANALİZİ

Harita 15: Van İli Koruma Alanları

Kaynak: AVA

3.4.4 Bölgede Konaklama İmkanları

Van ilinin dağları, göl ve adaları, şelaleleri, jeotermal alanları, ekolojik açıdan önemli sulak alanları, kuş gözlem noktaları ve doğal oluşumları bu bölümde irdelenmiştir. Van Gölü: Bitlis ili turizm potansiyelinde ele alınmıştır. Ancak, Van Gölü'nün Van ili kıyılarına özel bazı bilgileri vurgulamak gerekmektedir. Örneğin, Van Gölü'nde yaşayan tek ve endemik balık olan İnci Kefali'nin üremek üzere Göl sularından akarsulara akıntının ters yönünde yüzerek verdiği göç manzarası izlenmesi gereken bir doğa olayıdır. Ayrıca, 30 noktada Van İl Sağlık Müdürlüğü Çevre Sağlığı Şube Müdürlüğü'nce 2010 yılında yapılan analizlerde, 29 plaj sağlık açısından iyi ve yeterli kalitede yüzme suyu özelliği göstermiştir. (T.C: Toplam Koliform, F.K: Fekal Koliform ve F.S: Fekal Streptokok değerlerini ifade etmektedir). Plajların büyük kısmı doğal hali ile kullanılmakta olup, WC, duş, yeme içme üniteleri gibi tesisler yetersizdir. Edremit ilçesinde turizm işletme belgesine sahip 2 tanesi hotel 1 tanesi apart olmak üzere 3 adet konaklama tesis sayısı vardır.

Tablo 36: Edremit İlçesindeki Konaklama Tesis Sayısı, 2015

Otel	İşletme Belgesi Türü	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Yıldız Kategorisi
Rescate	Turizm İşletme Belgeli	94	270	5
Merit	Turizm İşletme Belgeli	90	200	4
Elmalı	Turizm İşletme Belgeli	40	60	Apart

Kaynak: Edremit Kaymakamlığı

TRB2 bölgesinde ve de Van ilinde bulunan konaklama tesis sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 37: TRB2 Bölgesi Konaklama Tesis Kapasitesi

İl	Sınıf	Bakanlık Ruhsatlı			Belediye Ruhsatlı			Diğer		
		Otel	Oda	Yatak	Otel	Oda	Yatak	Sayı	Oda	Yatak
Bitlis	4 Yıldız	3	216	432	14	383	820	4	111	256
	3 Yıldız	7	320	658						
Hakkâri	3 Yıldız	4	169	379	7	134	273			
Muş	3 Yıldız	3	116	236	10	270	525	1	30	52
Van	5 Yıldız	2	324	650	22	749	1467			
	4 Yıldız	4	285	570						
	3 Yıldız	2	147	307						
	2 Yıldız	1	52	87						
TOPLAM		26	1629	3319	53	1536	3085	5	141	308

Buna göre TRB2 bölgesinde toplam 26 otel bulunmaktadır. Hakkari, Bitlis ve Muş illerinde 5 yıldızlı otel bulunmamaktadır. Van ilinde ise 2 adet 5 yıldızlı otel bulunmaktadır. Bunun bir tanesi Edremit ilçesinde bulunan Rescate Otel’idir. 4 yıldıslı otellerin sayısına baktığımızda TRB2 bölgesinde toplam 11 adet 4 yıldızlı otel bulunmaktadır. Bunlardan 4 tanesi Van ilinde bulunurken bu 4 adet 4 yıldızlı otellerden biri yine Edremit’te bulunmaktadır.

Turizm, yerel ve ulusal ekonomilere doğrudan girdi sağlaması, istihdam yaratması, yatırımların artırılması, diğer sektörler üzerindeki pozitif çarpan etkisi ve ülke ekonomilerinde dış cari açıkların giderilmesinde etkin rol oynayan ve pazar payı sürekli artan bir sektördür.

Bacasız sanayi olarak da adlandırılan turizm sektörü, yerel ve ulusal ekonomiler için önem taşıyan sektörlerin başında gelmektedir. Nitekim turizm sektörü, doğrudan döviz girdisi sağlayarak yerel ve ulusal gelirleri artırırken, aynı zamanda ödemeler bilançosuna da olumlu katkı yapmaktadır. Bunun yanında emek yoğun bir sektör olması nedeniyle önemli bir istihdam kapısı olan turizm sektörü, diğer sektörlerle ve altyapıya olan katkısı ve de devlet gelirlerine etkisi nedeniyle yerel, ulusal, uluslararası olmak üzere her ölçekte ekonomiye üst düzeyde olumlu katkı sağlamaktadır. Bölgeye bakıldığında turizm olarak turistlerin konaklamaları bir veya iki gecelik sınırlı kalmaktadır. Edremit ilçesinin doğal güzellikleri dikkate alınırsa bu rakamsal verinin beklenen ya da olması gerekenin son derece altında olduğunu söyleyebiliriz.

4. Altyapı ve Ulaşım

4.1 Altyapı

4.1.1 İçme Suyu

Van ilinin birçok içme suyu kaynağı bulunmaktadır. Bunlar arasında **Yukarı Kaymaz Kaynak Suyu**’nda şehir içme suyu şebekesinde, Gürpınar ilçesi Yukarı Kaymaz (Mejingir) ana membadan sağlanan 1.200 lt/sn debili su ana depoya ulaşmaktadır. Şehir su şebekesi üç kademeli olup 1. kademe 400 lt/sn, su almaktadır. 2. ve 3. kademeler terfi sistemi ile beslenmektedir. Bu kademeler de 400 lt/sn kapasitededirler. Her üç kademeye ait su depoları mevcut olup, ana depoda gaz klorlama sistemi ile klorlama yapılmaktadır. **Derin Kuyu Suyu**’nun ise derin kuyu pompalarından halihazırda üç adedi faal durumda çalışmaktadır. **Zernebat Kaynak Suyu**, geçmiş dönemde Erek Dağı’nın doğusundan çıkıp pik boruları ile şehrin eski içme suyu şebekesine iletilmekteyken, yeni su şebekesinin kurulmasının ardından bu su kaynağı ilin bazı yerlerindeki hayratlara iletilmektedir.

Bunlar dışında **Kehriz Suları**, güçlü akarsuların olmadığı bölgelerde, yoğun yağış alan dağların yer altı sularının yüksek yerleşim yerlerinde kullanımı için eski çağlardan itibaren kullanılan bir yer altı suyu taşıma sistemidir. Doğal kot farkı ve yerçekimi kullanılarak tasarlandığı için pompa sistemine ihtiyaç duyulmamaktadır. DSİ tarafından sulama amacı ile bugüne kadar kullanılan kehriz suları, son yıllarda gerekli önem verilmediğinden, bu kehrizler batırılmış durumdadır. Bunun yanında şehrin üst kesimlerinde sulamanın yeterli yapılabilmesi ve içme suyuna rahatlatma gelebilmesi için bu kehrizlerin ilgili kurumca işletilmesi gerekmektedir.

Van kent merkezi için toplam 7 adet su deposu ve 35 adet sondaj mevcuttur. İlin günlük su ihtiyacı 112.000 m³’dür. Şehrin içme suyu ihtiyacının %90’ı Mejingir (Yukarı Kaymaz) kaynağından, %10’u ise sondajlardan karşılanmaktadır. Depolara gelen su klorlama işlemi ile dezenfekte edildikten sonra şebekeye verilmektedir (Van İl Özel İdaresi, 2007).Aşağıdaki tabloya göre Edremit İlçesinin içme sularını kullanma durumu Van’ın diğer ilçeleriyle beraber gösterilmiştir.

Tablo 38: Van İli İlçelere Göre Köylerin İçme Suları Durumu

	Şebekeli İçme Suyu			Şebekesiz İçme Suyu		
	Faydalanan Köy	Faydalanan Mezra	Toplam Şebekeli Ünite	Faydalanan Köy	Faydalanan Mezra	Toplam Şebekesiz Ünite
EDREMİT	12	0	12	0	0	0
VAN	574	408	982	2	24	26

Kaynak: Van İl Özel İdaresi, İçme Suları Şebekeli ve Şebekesiz Durum Cetveli, 2014.

4.1.2. Katı Atık, Atık Su ve Kanalizasyon

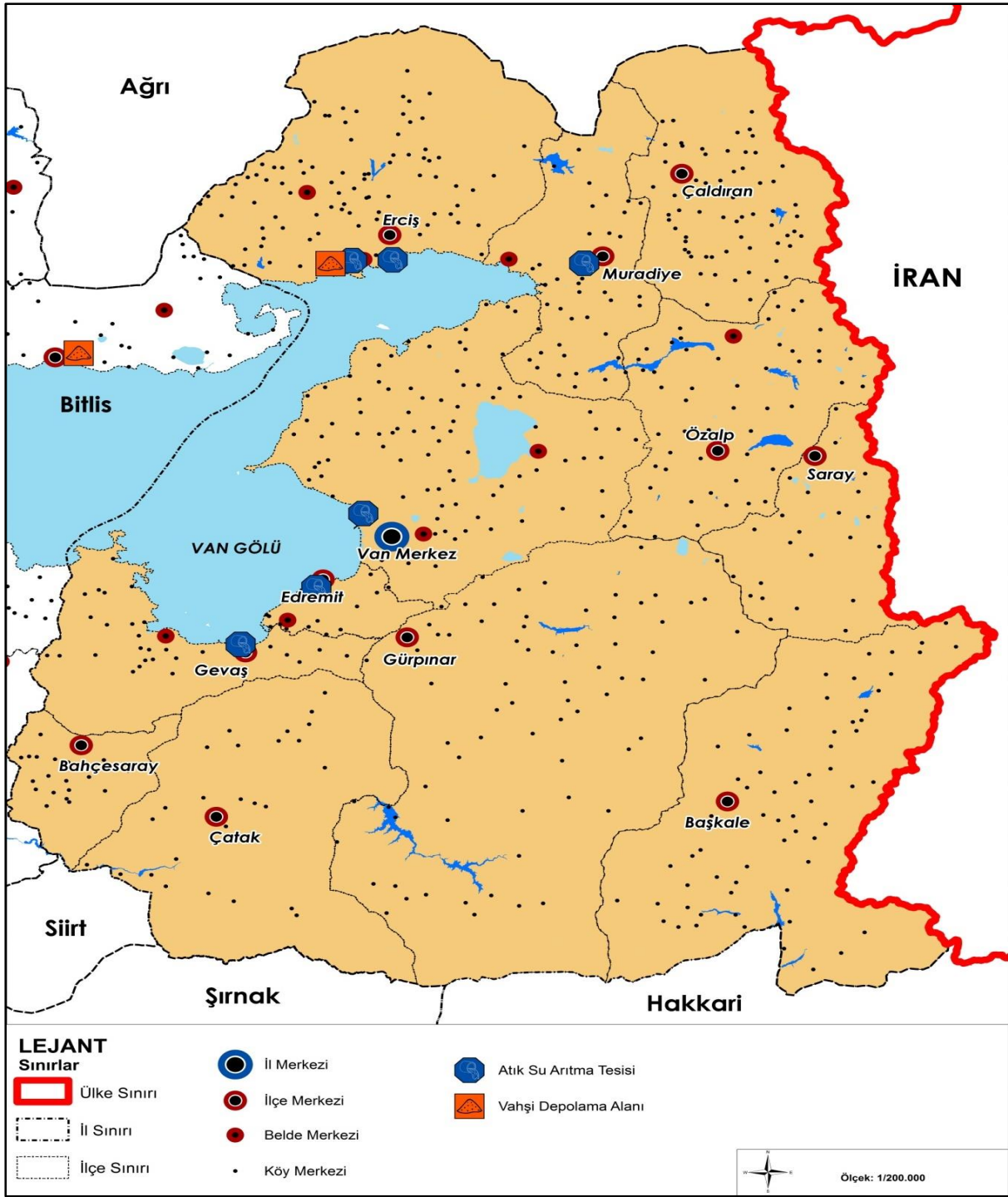
Van İlinin en öncelikli sorunlardan bir tanesi de alt yapı ve kanalizasyon sorunudur. İldeki 21 kanalizasyon sisteminin İl nüfusun yaklaşık %70-80'ine hizmet verir kapasitede olması, kanalizasyon sistemi ile toplanamayan atık suların doğrudan deşarj ve sızma yoluyla gölü besleyen dereleri ve sulama kanallarını kirletmesine neden olmaktadır. Edremit merkez ve Çaldıran ilçelerimizde kanalizasyon şebekesi bulunmamakta olup atık su bertarafı fosseptikler vasıtasıyla yapılmaktadır. İlde, Merkez ve tüm ilçelerde düzensiz depolama yapılmaktadır. İl merkezine ait tüm atıklar Van- Özalp karayolun 8. km.' sinde bulunan düzensiz depo alanında depolanmaktadır. Mevcut depo alanı sulama amaçlı kullanılan Sıhke Göletine çok yakın ve yüksek olması nedeni ile gölet suyunda kirlilik yaratacağı muhtemel bir durumdur. Bununla beraber yeraltı suyu kirlenme riskine karşı herhangi bir önlem alınmadığından yeraltı sularında kirliliğe neden olmaktadır. Envanter çalışmaları neticesinde kişi başına düşen atık miktarı 1,10 kg/kişi-gün olarak belirlenmiştir. Atıkların envanteri oluşturulurken mevcut durum itibarıyla konutlar, işyerleri vs. şeklinde bir ayrıma gidilmemiştir. Mevcut çöp alanına İpekyolu, Tuşba ve Edremit ilçelerinin atıkları gelmektedir. Günlük ortalama çöp alanına gelen atık miktarı 700 ton civarındadır. Bunun dışında atığın nem içeriği %45 mertebesindeir. Mevcut çöp alanında vahşi depolama yöntemi uygulanmaktadır. Kış aylarında ısınma amaçlı katı yakıt kullanımı oldukça fazladır. Dolayısıyla kül miktarı artmaktadır. Bu da organik atık miktarını arttırmaktadır. Aşağıdaki Tabloda Van ili ilçelerinin Vahşi Depolama alanları gösterilmiştir. Katı atıklar vahşi olarak depolanmaktadır. Edremit ilçesi vahşi depolama alanı Çimento Fabrikası Klinker Ocağındadır. Depolama alanı 50.000m² büyüklüğündedir.

Tablo 39: Van İli Vahşi Depolama Alanları

Belediye	Mevki	Alan
Van Belediyesi	Özalp yolu 7.km.	250.000 m ²
Çelebibağı Belediyesi	Koçağıl	15.000 m ²
Çaldıran Belediyesi	Çaldıran	10.000 m ²
Başkale Belediyesi	Samandöken	10.000 m ²
Bahçesaray Belediyesi	Yukarı mah. Destanan Mevki	6.000 m ²
Çatak Belediyesi	Cencers Mevkii	4.000 m ²
Özalp Belediyesi	Altınboğa Yolu üzeri	50.000 m ²
Gevaş ve Uysal Belediyesi	Keklik Bulağı Mevkii	2.000 m ²
Saray Belediyesi	Beyaslan Köyü Yolu	10.000 m ²
Edremit Belediyesi	Çimento Fabrikası Klinker Ocağı	50.000 m ²
Gülpınar Belediyesi	Gülpınar	30.000 m ²

Kaynak: Van İli Çevre Durum Raporu, 2011.

Harita 16: Depolama Alanları ve Atık Su Tesisleri

Haritada Van ilinin vahşi depolama alanları ile atık su arıtma tesisi görülmektedir.

Edremit ilçesinin kentsel ve kırsal kanalizasyon altyapısı aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 40: Kentsel Kanalizasyon Altyapısı Envanteri

İLÇE	MERKEZ NÜFUS	MEVCUT KNZ. HATTI TOPLAMI (km)	ATIKSU ARITMA TESİSİ	ATIKSU ARITMA TESİSİ DURUMU	İHTİYAÇ DUYULAN KNZ. HATTI TOPLAMI (km)
Edremit	90.000	310	VAR	İşletmede	70

Kaynak: VASKİ

Tablo 41: Kırsal Kanalizasyon Altyapısı Envanteri

İLÇE	KIRSAL NÜFUS	MEVCUT KNZ. HATTI TOP.MT	İHTİYAÇ DUYULAN KNZ. HATTI TOPLAMI MT	KULLANILAN ARITMA
EDREMİT	15.506	-	100	DOĞAL ARITMA

Kaynak: VASKİ

Edremit ilçesinin kırsal kanalizasyonunda kullanılan arıtma doğal arıtma olup atık su tesisi bulunmamaktadır.

4.2 İlçede Ulaşım

Van ili karayolu, demiryolu ve havayolu ulaşım imkanlarının yanı sıra Van Gölü üzerinde yapılan taşımacılık ve ulaşım faaliyetleri nedeni ile su yolu ulaşımı imkanı da olan illerimiz arasında yer almaktadır. Bunun yanında İran ile sınırı bulunan Van ili, Orta Asya ve Türkiye Cumhuriyetlere de ulaşımı sağlayan önemli bir konumda bulunmaktadır. Bu kapsamda Van ilinin ulaşım altyapısı ve bağlantılarının aktarıldığı bu bölümde Van ilinin karayolu, demiryolu, su yolu ve havayolu ulaşım sistemleri ve altyapısı her bir alt başlıkta ayrı ayrı değerlendirilmektedir. Bunun yanında Van ili lojistik ve taşımacılık faaliyetleri açısından kısaca değerlendirilirken, ilin ulaşım altyapısı ve bağlantılarının mevcut durumunun yanı sıra ulaşımı ile ilgili kararlar, plan ve projeler de ele alınmaktadır.

4.2.1 Karayolları ve demiryolları

Van ilinde yer alan karayolları, Karayolları Genel Müdürlüğü 11. Bölge Müdürlüğü sorumluluğundadır. Van ili sınırları içinden geçen devlet yollarının toplam uzunluğu 564 km düzeyindedir. Bahsi geçen bu yollar, soğuk iklim ve sert kış şartlarına rağmen yıl boyu ulaşım için açık bulunmaktadır. Van'a kuzeyden Erzurum ve Ağrı üzerinden D-100, D-965, D-280 ve D-975 numaralı karayolları ile ulaşım sağlanmaktadır. Van iline güney yönünden ulaşım Bingöl, Muş ve Bitlis üzerinden D-300 karayolu ile sağlanmaktadır.

Aşağıdaki tabloda Van Bölge Yol Ağı gösterilmiştir.

11.BÖLGE VAN	ASFALT YOLLAR			PARKE	STABİLİZE	TOPRAK	DİĞER YOLLAR	ŞEBEKE UZUNLUĞU
	ASFALT BETONU	SATHİ KAPL.	TOPLAM					
Devlet Yolu	356	1 030	1 386	11	-	-	-	1 397
İl Yolu	36	1 248	1 284	27	65	232	128	1 736
Toplam	392	2 278	2 670	38	65	232	128	3 133

Harita 17: Karayolları 11. Bölge Müdürlüğü Karayolları Haritası

74

TRB2 Bölgesi (Van, Bitlis, Muş, Hakkari) merkezi Malatya ilinde bulunan TCDD 5. Bölge Müdürlüğü'ne bağlıdır. Bölge kapsamında yer alan toplam demir yolu uzunluğu 255 km olup herhangi bir elektrifikasyon alt yapısı bulunmamaktadır. En uzun demiryolu hattı 117 km ile Van ili sınırlarında bulunup ardın sırası ile Muş 85 km ve Bitlis 53km uzunluğunda demiryoluna uzunluğuna sahiptir. Van İli sınırları içinde yer alan demiryolu uzunluğu toplam 117 kilometredir. Karayolu erişim düzeyinde olmasa da, Van iline demiryolu ile de ulaşılabilir.

Van iline ulaşımı sağlayan demiryolu hattı İstanbul-Eskişehir-Ankara-Kırıkkale- Kayseri-Sivas-Malatya-Elazığ-Muş-Tatvan güzergahını izlemektedir. Tatvan'a ulaşan demiryolu hattı Tatvan İskelesi'nde son bulmakta, tren katarları feribotlarla Van Gölü üzerinden Van İskelesi'ne geçmektedir. Van İskelesi'nde yeniden başlayan demiryolu hattı **Erçek- Özalp- Saray- Kapıköy** üzerinden İran'a devam etmektedir.

Tablo 43: Van İlçeleri'nin Ferit Melen Havaalanı'na Mesafe, Süre ve Ulaşım Hızları

İlçe	Mesafe (Km)	Süre (Dakika)	Ortalama Hız (Km/sa)
Merkez ilçeler	7,4	20	22,2
Edremit	11,1	27	24,7
Gürpınar	27,7	35	47,5
Gevaş	34,9	62	33,8
Özalp	65,8	78	50,6
Muradiye	87,5	94	55,9
Saray	82,5	98	50,5
Erciş	104	114	54,7
Çaldıran	109	119	55,0
Çatak	85,9	119	43,3
Başkale	118	127	55,7
Bahçesaray	114	161	42,5

Kaynak: Van Vizyon 2023 Raporu

5.Çevre ve Enerji

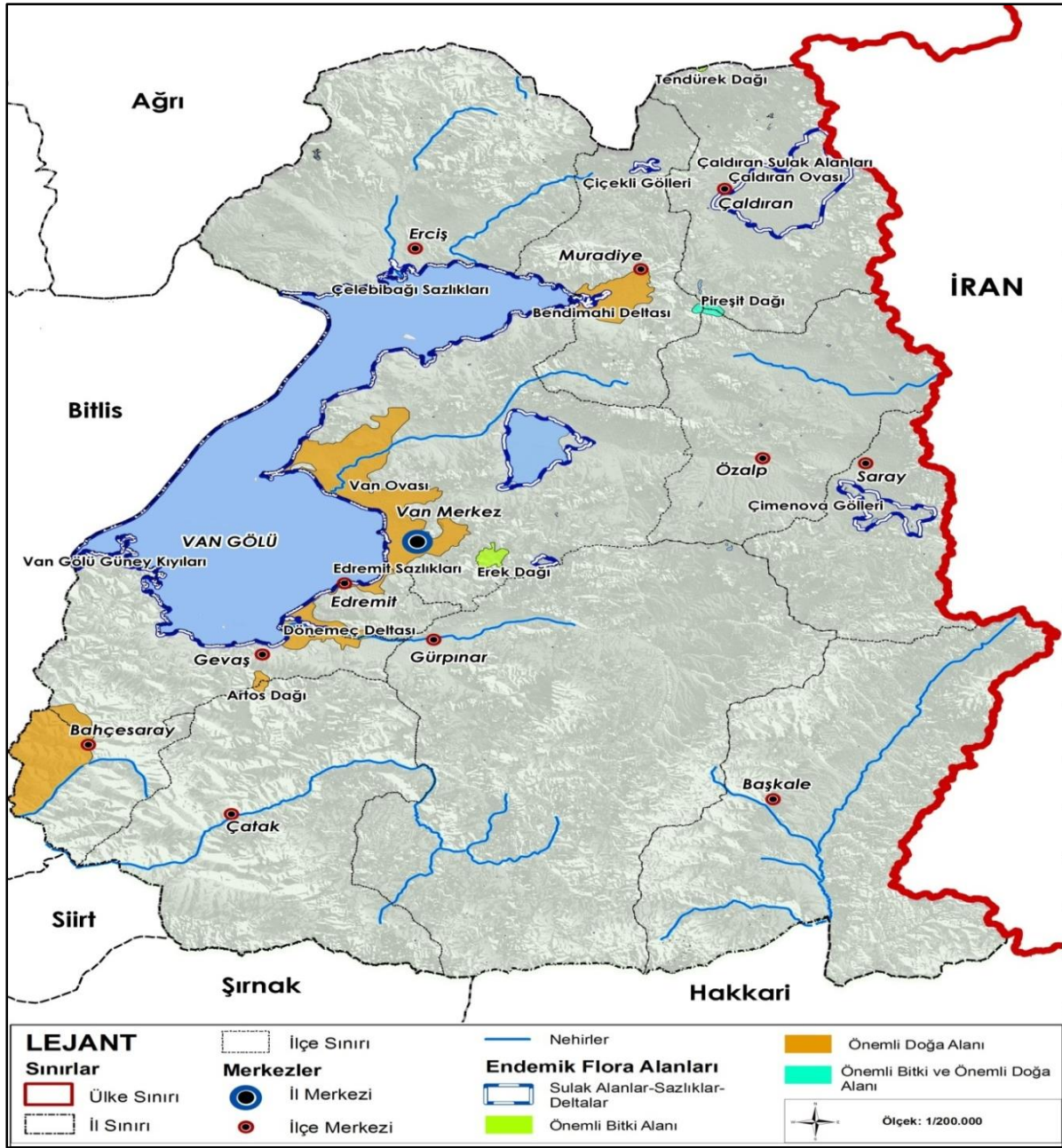
5.1. Çevre

5.1.1. Endemik Flora

Ekolojik şartlar göz önüne alındığında Van ilinin güney kesimleri dışında kalan yörelerde, geçmişteki doğal bitki örtüsünün ağaçlı step olduğu söylenebilir. Step içindeki başlıca türler, çeşitli meşe türleri ve bodur ardıçlardır. Bu ormanlarda meşe ve ardıç türlerinin yanı sıra Kavak, Çınar, Dişbudak ve Karaağaç gibi ağaç ve çalı türleri de bulunmaktadır (Muş Bitlis Van Çevre Düzeni Planı, 2009).

Aşağıdaki haritada Van iliyle beraber Edremit ilçesinin endemik flora haritası gösterilmiştir. Edremit Van gölüne kıyısı olması nedeniyle ilçede Engil Çayı üzerinde Dönemeç Deltası oluşmuştur. Ayrıca Van Gölü kıyılarında sulak alanlar ve sazlıklar bulunmaktadır. İlçenin güney batısı ve kuzeyinde önemli doğa alanları da bulunmaktadır.

Harita 18: Endemik Flora Alanları

Kaynak: AVA

5.1.2. Endemik Fauna

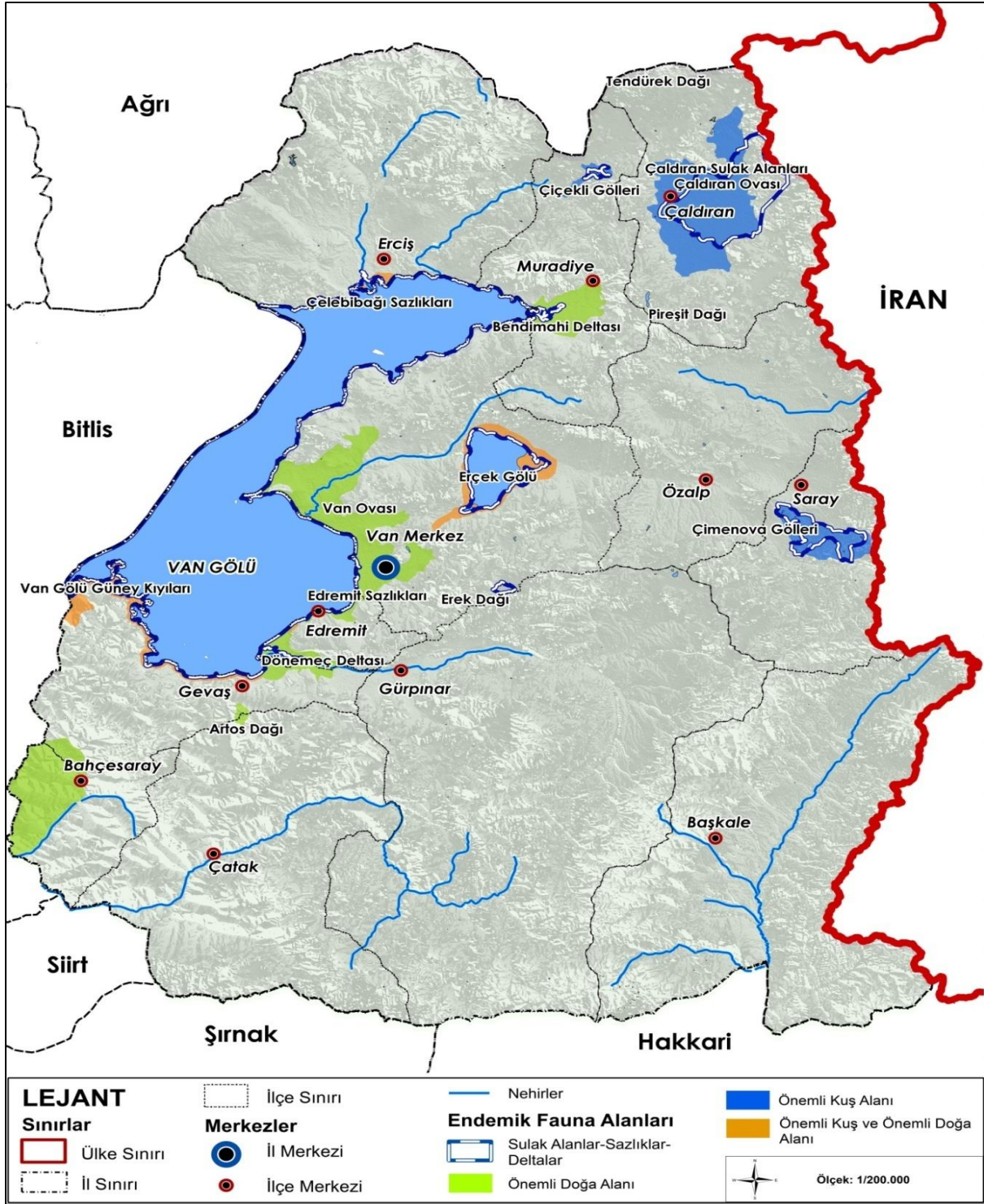
Van ili genelinde fauna açısından birçok önemli tür ve alan bulunmaktadır. Öncelikli olarak bölgede yaşayan türler incelendiğinde, Van ili sınırları içinde bulunan göl ve akarsularda inci kefal ve sazan balıklarının yaşadığı tespit edilmiştir. Ayrıca ilde yaşadığı tespit edilen çok sayıda kuş türü bulunmaktadır. Bunlar; Dikkuyruk, Kılıçgaga, Büyük cılbıt, Gece balıkcılı, Küçük karabatak, Yaz ördeği, Pasbaş pakta, Turna, Uzunbacak, Toy, Kırmızı gagalı dağ kargası, Kaya kartalı, Küçük kerkenez, Uludoğan ve Van Gölü Martısı'dır (Muş Bitlis Van Çevre Düzeni Planı, 2009).

Karadeniz köstebeği, Acem köstebeği, Anadolu yer sincabı, Sivriburunlu bataklık faresi ve Fare benzeri yedi uyur gibi çok sayıda küçük memeli türünün de Van ili sınırları içerisinde bulunduğu tespit

edilmiştir. Bunun yanında bir sürüngen türü olan Bendimahı kertenkelesi ve bir yılan türü olan *Eirenis thospitis*'in de il sınırları içerisinde bulunmaktadır. Ayrıca, Van Gölü civarında bir kısmının neslinin tehlike altında olduğu çok sayıda keşek türü yer almaktadır (Kemal, 2008). Bu türlerin dışında il genelinde rastlanabilen bir diğel endemik tür ise son yıllarda gerek dünyada gerekse Türkiye'de büyük ilgi gören evcil kedilerden biri olan Van kedisidir. Avcılık özelliğı ile öne çıkan Van kedisi de nesli tükenmekte olan ve hızla melezleşen türlerdendir (Van İli Çevre Durum Raporu, 2011).

Edremit sazlıklarında çok sayıda kuş türünün üreme bölgesi olarak kullandığı alanlardan birisidir.

Harita 19: Van İli Endemik Fauna Alanları

Kaynak: AVA

5.2. Enerji

5.2.1. Doğalgaz

İlde doğalgaz kullanımı amacıyla son yıllarda gerçekleştirilen çalışmalar devam etmekte olup şehir merkezinde doğalgaz hatları döşenmektedir. BOTAŞ'a ait Van doğalgaz iletim hattı mevcut olup Van Doğalgaz İşletmesi (VANDAS) tarafından dağıtım işlemleri yürütülmektedir. 2008 yılı boyunca 50 km'lik doğalgaz hattı döşenmiş olup yaklaşık 8 yıldır kentte doğalgaz kullanılmaktadır. Kentte doğalgaz abonesi olan konut sayısı ise 2011 yılında 1.064'tür (Van İli Çevre Durum Raporu, 2011)

Tablo 44: Van İlinde 2014 Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı (Aksa Van Doğalgaz,2014)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri(kcal/kg)
Konut	34.869.384	9.055.584
Sanayi	138.214.424	9.055.584

2014 yılında toplam 173.083.808 m³ doğalgaz kullanılmıştır. Bunun % 20.1'i konut kullanımında kullanılırken %79.9 doğalgaz kullanımını sanayi kısmı kullanmıştır. Bu sanayinin gelişmekte olduğunu göstermektedir.

Aşağıdaki haritada Van ili enerji altyapısı haritası gösterilmiştir. Haritada bulunan doğalgaz çevrim hattı 23.12.2015 yılında Aksa Enerji tarafından kapatılma kararı alınmıştır. Bu durum Van ilinin elektrik sıkıntısı yaşamasına neden olmamıştır.

EDREMİT İLÇE ANALİZİ

Harita 20: Van İli Enerji Altyapısı

5.2.2.Elektrik

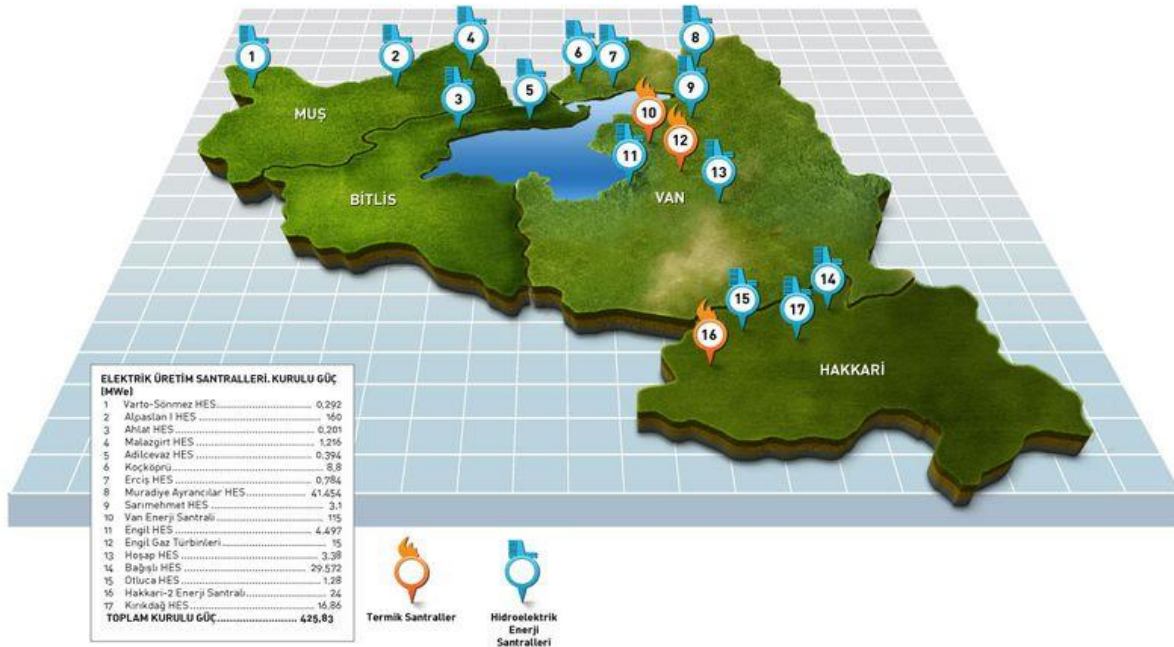
Van ilinde bütün yerleşim merkezlerinin elektrik altyapısı bulunmaktadır. TRB2 bölgesinde elektrik dağıtım işleri VANGÖLÜ EPSAŞ ve VANGÖLÜ EDAŞ tarafından sağlanmaktadır. Van ilinde 7 adet hidro elektrik santrali (HES) bulunmaktadır. İlde ayrıca elektrik üretimi yapan bir de termik santral bulunmaktadır. Vangölü EDAŞ görev ve sorumluluk bölgesinde 550.000 aboneye hizmet verirken, Türkiye'nin toplam dağıtılan enerji miktarının 2014 yılı sonu itibariyle %5,3'ünü kapsayan 3.846.285.083 kwh'lik enerjiyi Lisansı kapsamındaki bölgede dağıtmaktadır. Van ilinde 2014 yılı sonu itibariyle 303.414 Abone bulunmaktadır.

Engil Hidroelektrik Santrali: Edremit İlçesi'nde bulunan santral 4,6 MW kurulu güce sahiptir. Enerji üretimi yıllık 14 GWh'dır.

Engil Trafo Merkezi: İletim Hattı 154 KV'lıktır. Kapasitesi 50 MVA+50 MVA'dır. Van Trafo Merkezi ve Bağışlı Trafo Merkezi ve Tatvan Trafo Merkezinden beslenebilmektedir.

Ayrıca 16 MVA'lık Engil Gaz Santrali de mevcut olup su an kullanılmamaktadır.

Harita 21: TRB2 Bölgesi Elektrik Üretim Santralleri

Kaynak: Madencilik ve Enerji MDA

5.2.3. Yenilenebilir Enerji

Enerji, günümüz dünyasının en temel girdisidir. Gerek mesken alanlarında gerekse de tarım, sanayi ve hizmet üretimi gibi ekonomik faaliyetlerde ısıtma, aydınlatma, imalat vb. süreçlerde kullanılan enerji, ulaşım vb. hemen hemen bütün alanlarda da temel girdi konumundadır. Ekonomik büyüme, artan kişi başına düşen gelir, olumlu demografik eğilimler ve yüksek şehirleşme hızı vb. etmenler nedeniyle enerji ihtiyacı her geçen gün artarken, enerji günümüzün ve geleceğin en stratejik sektörü olarak konumlandırılmaktadır.

5.2.3.1. Hidrolik

TRB2 Bölgesi, hidrolik enerjiden elektrik üretme potansiyeli yüksek bir bölgedir. Önemli su kaynakları ise Zap Suyu, Murat Nehri, Engil Çayı, Zilan Deresi ve Karasu Irmağı'dır. Bölgenin toplam enerji potansiyeli 3 654,24 MW yıllık üretim potansiyeli ise 11 968,42 GWh/yıl değerlerindedir. İşletmede olan tesislerimizin yıllık gücü 19,8 MW ve yıllık üretimi 58,7 MWh/yıldır. İşletmede olan enerji amaçlı baraj sayımız henüz 2 tanedir. Bunlar Koçköprü, Zerneke barajlarıdır.

Tablo 45: Van İli Su Kaynakları Potansiyeli

VAN İLİ SU KAYNAKLARI POTANSİYELİ	İL ÇIKIŞI TOPLAM ORTALAMA AKIM (hm^3 /yıl)
Karasu Çayı	150,77
Gevaş Suyu	30,07
Deliçay	104,48
Memedik Deresi	20,81
Güzelsu Deresi	138,6
Zilan Çayı	327,97
Çatak Çayı	1.367,30
Müküs Çayı	480,77
Bendimahi Çayı	301,2
Toplam Yerüstü Su Potansiyeli	2.921,97
Yeraltı Su Potansiyeli	138,69
TOPLAM POTANSİYEL	3.060,66

(DSİ 17. Bölge Müdürlüğü , 2010)

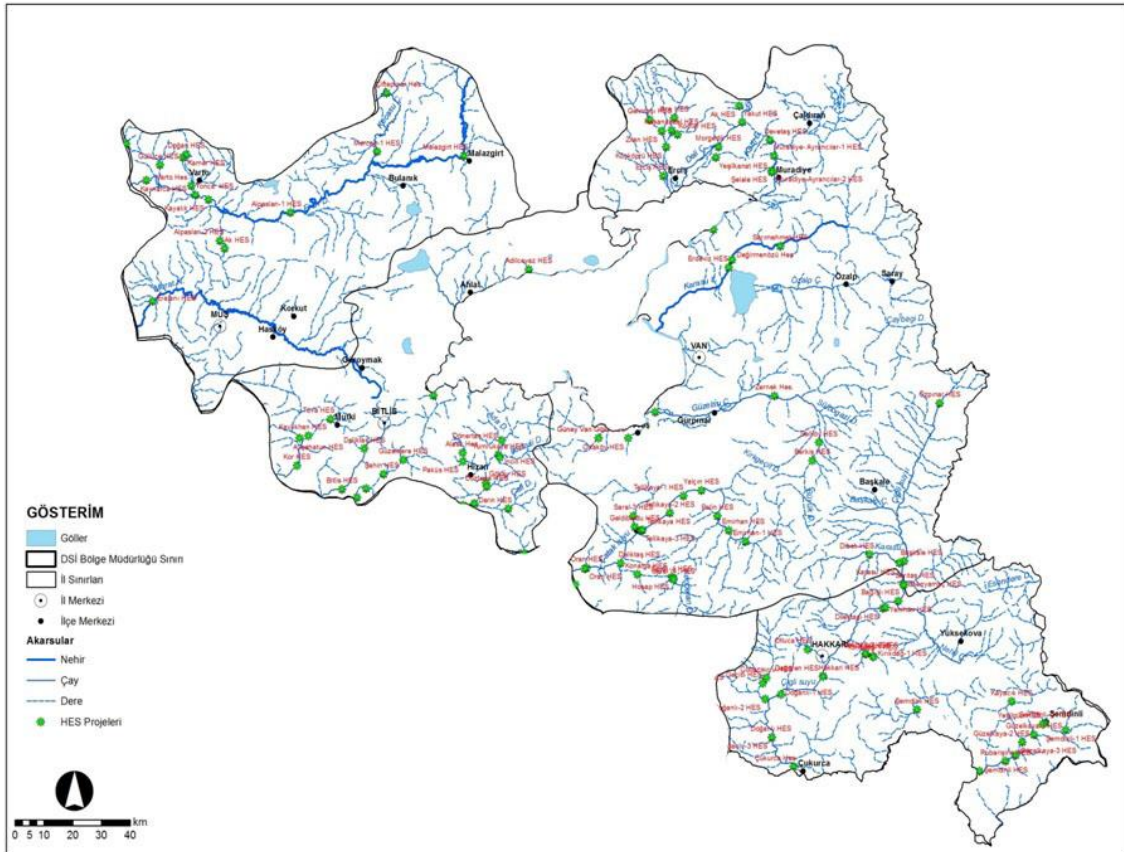
Van ilinde yürürlükte, uygun bulunan ve lisansı iade edilen elektrik piyasası üretim lisansları listesi tabloda verilmiştir.

Tablo 46: TRB2 Bölgesi Hidroelektrik Santralleri

TESİSİN BULUNDUĞU İL	İşletmedeki Kapasite (MWe)
VAN	
Sarımehmet HES	3,100
Koçköprü	8,800
Muradiye Ayrancılar HES	41,454
Erciş HES	0,784
Engil HES	1,499
Hoşap HES	3,380

(EPDK , 28.03.2013)

Harita 22: TRB2 Bölgesi'nde Bulunan HES Projeleri

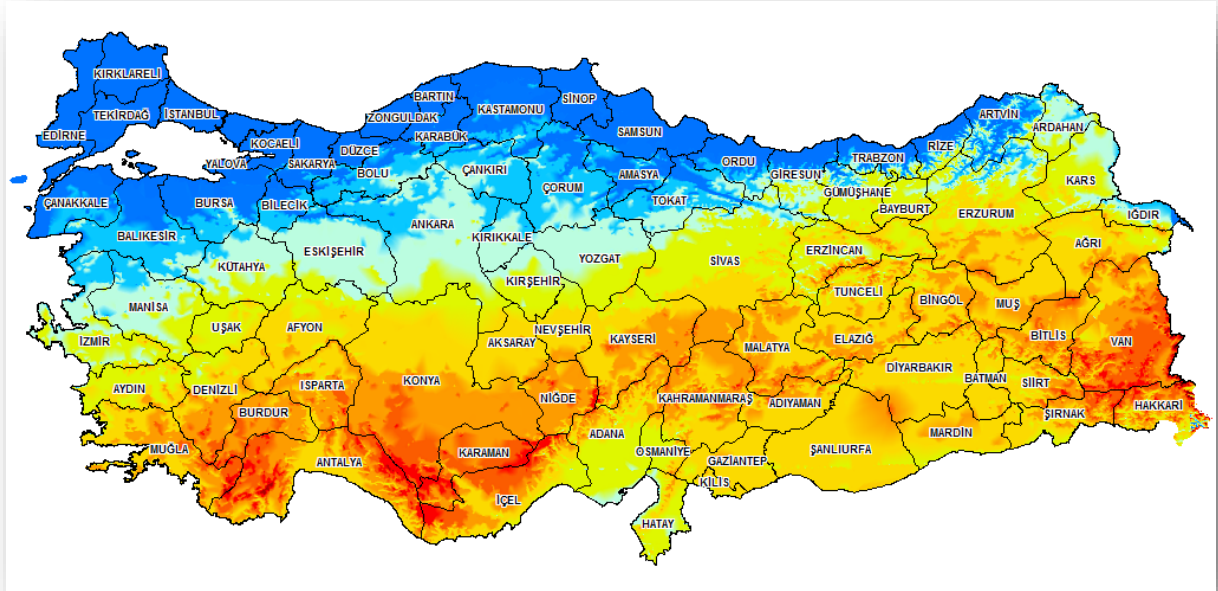
Kaynak: MDA

5.2.3.2. Güneş

Güneş enerjisi. Güneş ışığından enerji elde edilmesine dayalı bir teknolojidir. Güneş'in yaydığı ve Dünya'mıza da ulaşan enerji, Güneş'in çekirdeğinde yer alan füzyon süreci ile açığa çıkan ısıdır.

enerjisidir. Güneşteki hidrojen gazının helyuma dönüşmesi füzyon sürecinden kaynaklanır. Dünya atmosferinin dışında Güneş ışınımının şiddeti, aşağı yukarı sabit ve 1370 W/m^2 değerindedir; ancak yeryüzünde $0-1100 \text{ W/m}^2$ değerleri arasında değişim gösterir. Bu enerjinin Dünya'ya gelen küçük bir bölümü dahi, insanlığın mevcut enerji tüketiminden kat kat fazladır. Güneş enerjisinden yararlanma konusundaki çalışmalar özellikle 1970'lerden sonra hız kazanmış, Güneş enerjisi sistemleri teknolojik olarak ilerleme ve maliyet bakımından düşme göstermiş, Güneş enerjisi çevresel olarak temiz bir birincil enerji kaynağı olarak kendini kabul ettirmiştir. Güneş enerjisi, güneşin çekirdeğinde meydana gelen füzyon süreci ile açığa çıkan enerjidir. Van ili için enerji sektörü potansiyel olarak değerlendirilebilecek bir diğer sektördür. Nitekim Van ili, İran, Irak, Azerbaycan gibi petrol, doğalgaz vb. fosil kaynaklar açısından zengin olan bölgelere oldukça yakın konumda bulunmaktadır. Bunun yanında Van ili başta güneş olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarına sahip illerimiz arasında yer almaktadır. Aşağıdaki Haritada Türkiye'nin Güneş Enerji Potansiyeli Atlası bulunmaktadır. (Bkz-Harita !).

Harita 23: Türkiye'nin Güneş Enerji Potansiyeli Haritası

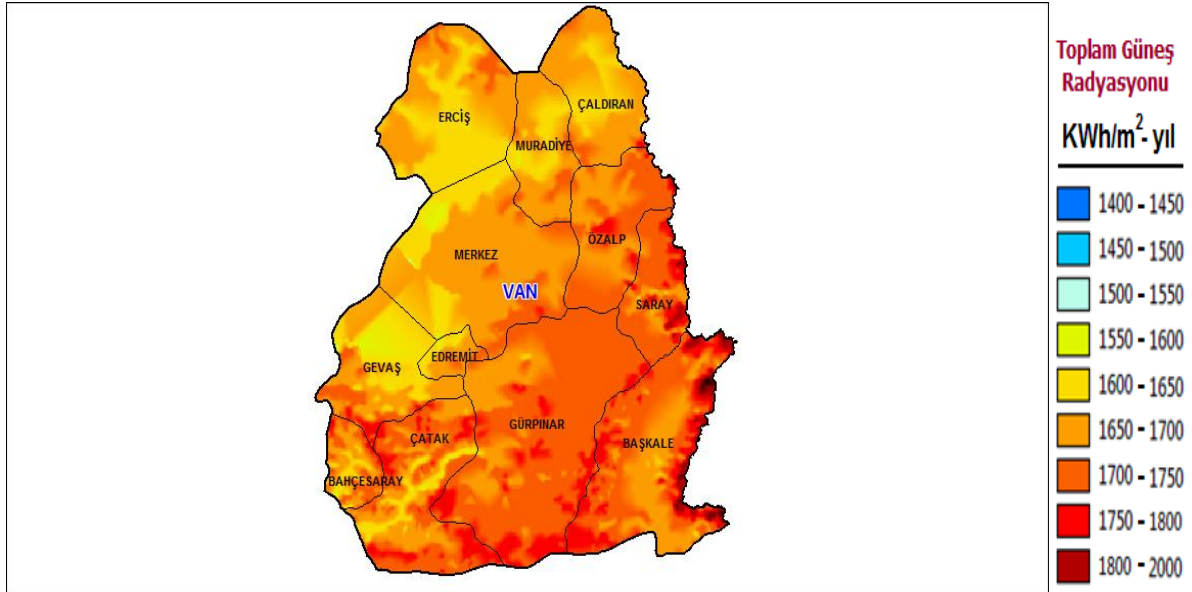

Kaynak: Elektrik İşleri Etüt İdaresi 2010 *

Elektrik İşleri Etüt İdaresi (Eİİ) tarafından hazırlanan Türkiye Güneş Enerjisi Potansiyel Atlası (GEPA) verilerine göre bölge illerindeki yıllık ortalama güneş enerjisi küresel radyasyon değeri m^2 başına Van için 1635 kWh, Hakkâri için 1610 kWh, Bitlis için 1604 kWh ve Muğla için 1591 kWh olarak ölçülmüştür.

Bölgedeki tüm illerde bu değer Türkiye ortalaması olan m^2 başına 1524 kWh'in üstündedir. Bölge illerinin yıllık ortalama güneşlenme süreleri de Türkiye ortalamasının çok üzerindedir.

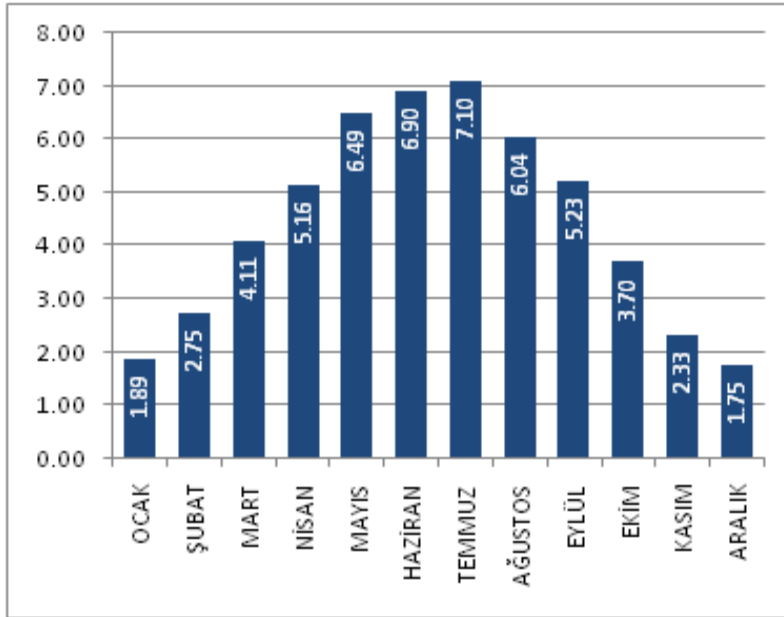
Harita 24: Van İli Güneş Radyasyon Değerleri

Van ili Türkiye'nin güneşlenme açısından Türkiye'nin en avantajlı kentleri bulunmaktadır. Nitekim Van ili ise Karaman ve Antalya illerinden sonra en yüksek radyasyon değerine ve Hakkari ilinden sonra en yüksek güneşlenme süresine sahip il konumundadır. Türkiye genelinde günlük ortalama güneşlenme süresi 7,5 saat düzeyindeyken bu sayı Van ilinde 8,41 saate çıkmaktadır. Benzer şekilde yıllık ortalama güneşlenme süresi Van ilinde 3.068,74 saat ile Türkiye genelinden (2.736,89 saat) %12 daha fazladır. Ayrıca Türkiye genelinde yıllık ortalama radyasyon değeri 1.524,18 kWh/m² düzeyindeyken Van ili 1.635,81 kWh/m² ile Türkiye geneline göre %7 daha yüksek radyasyon değerine sahiptir. Özellikle Saray, Başkale ve Özalp ilçeleri, radyasyon ve güneşlenme süresi bakımından en avantajlı ilçeler olarak karşımıza çıkmaktadır (DAKA, 2014).

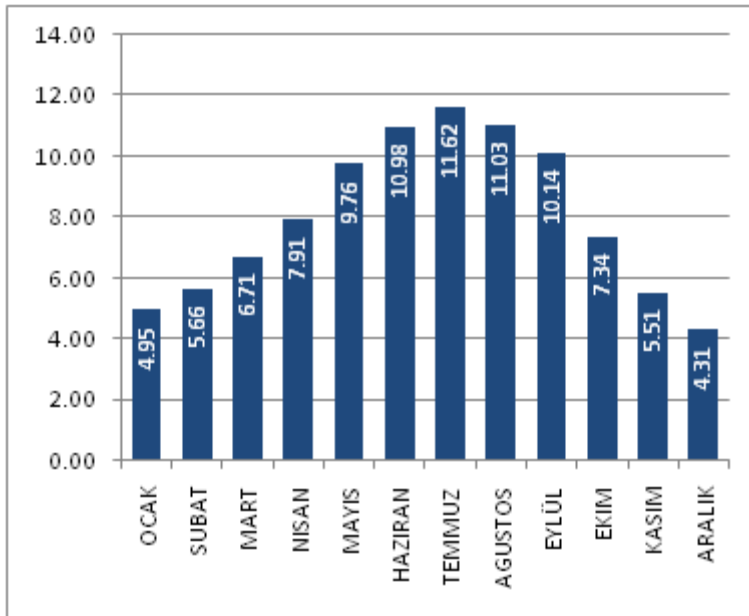
. Güneşlenme süresine bakıldığında ise en yüksek güneşlenme süresi yine Temmuz ayında gerçekleşmektedir. Van ili geneli ile kıyaslandığında bu durum Van İli yıllık olarak toplamda 53.77 Radyasyon değeri alırken Edremit ilçesi yıllık olarak 49.34 radyasyon değeri almaktadır. Bu durum ise Van ili için değerlendirilebilecek güneş enerjisi sistemlerinin Edremit ilçesi için de düşünülebilecek olmasını göstermektedir. Aşağıdaki şekillerde Edremit ilçesinin sırayla ay bazında global radyasyon değeri, güneşlenme süresi ve güneş enerjisinden enerji üretme denilen fotovoltaik (PT) enerji üretme kapasitesi gösterilmiştir.

Grafik 9:EDREMİT Global Radyasyon Değerleri (KWh/m2-gün)

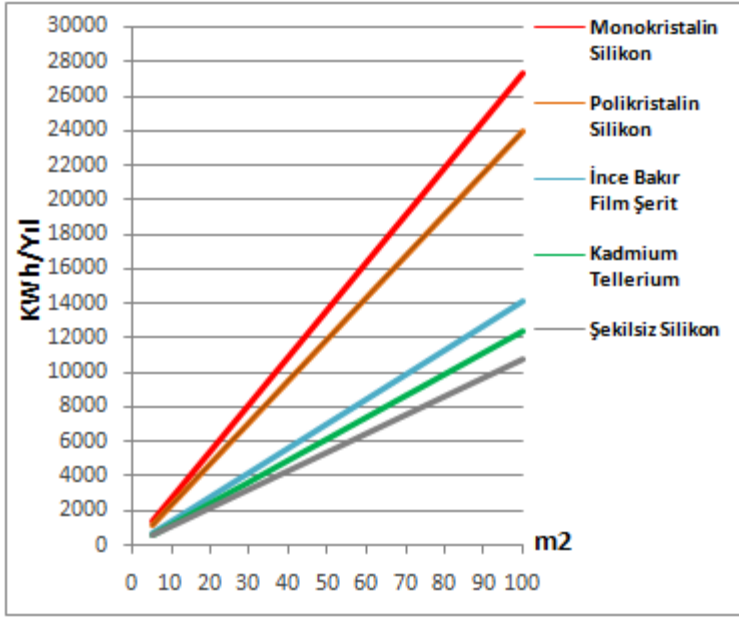
Edremit İlçesinin güneş enerjisi potansiyeline baktığımızda en yüksek radyasyon değerini Temmuz ayında almaktadır

Grafik 10: EDREMİT Güneşlenme Süreleri (Saat)

Yukarıdaki grafikte Edremit ilçesinin aylık bazda ortalama güneşlenme süreleri saat süre olarak gösterilmiştir. Güneşlenme süresinin en yüksek olduğu yıl içi süre Temmuz ayına aittir

Grafik 11: EDREMİT PV Tipi-Alan-Üretilebilecek Enerji (KWh-Yıl)

Güneş enerjisi yatırımlarında elde edilecek fayda, kullanılacak teknolojiye göre değişkenlik göstermekle birlikte, ülkemiz koşullarında fotovoltaik teknolojinin halen yaygın olarak kullanıldığı ve gelecek dönemde santral projelerinde de yaygın olarak kullanılacağı öngörülmektedir. Grafik 12’de farklı fotovoltaik teknolojilerine göre elde edilecek yıllık enerji miktarlarının ilçe ortalamaları gösterilmiştir. Grafikte görüldüğü gibi Edremit’te en etkin fotovoltaik teknolojisi “Monokristalin Silikon” teknolojisidir ve bu teknoloji ile elde edilebilecek enerji miktarı 28.000 kWh/yıl’a yaklaşmaktadır.

6. Sonuç ve Değerlendirme

Edremit ilçesi özellikle turizm ile meyve ve sebze üretimi alanında önemli bir potansiyele sahiptir.

Edremit ilçesi için Hedefler;

- Tarımsal üretimdeki rekabet gücünün artırılması,
- Tarımda Kaynakların Etkin Kullanılması,
- Turizm Gelirlerinin Sürdürülebilir bir şekilde artırılması,
- İnsan Kaynaklarının geliştirilmesi.

Edremit ilçesinin Önemli Projeleri

- Tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine önem verilmesi,
- Tarihi ve Turistik mekanlarda Restütisyon ve Restorasyon çalışmaların yapılması,
- Tarihsel süreç içerisinde gelişen Van Evi mimarisinin korunması ve bu tür tesislerin artırılarak yeme-içme vb. turistik tesisler olarak kullanılması,
- Aquapark, deniz kamping gibi alanlar yapılması,
- Su sporları altyapısının geliştirilmesi,
- Başta bisiklet yolu ve yaya yolu olmak üzere gerekli çevre düzeni ve altyapılar yapılması,
- Kanalizasyon, sanayi atıkları vb. Van Gölü'nü kirletici etkenlerin ortadan kaldırılması ve buna yönelik gerekli tedbirlerin alınması ve altyapıların tamamlanması
- Sulama kanalları ve altyapısı geliştirilmesi,
- Basınçlı-damla sulama gibi teknolojilerinin kullanılması,
- Bilinçli ve planlı üretime yönelik çiftçiler bilinçlendirilmesi,
- Örgütlenme ve işbirliği düzeyi artırılması,
- Kaliteli ve sertifikalı tohum-fidan ekimi yaygınlaştırılması,
- Makine ve ekipman kullanımının artırılması,
- Tarım alanlarını tehdit edecek yapılaşmaların önüne geçilmesi,

- Küçük ve çok hisseli tarım arazilerine yönelik arazi toplulaştırma çalışmaları yapılması,
- Ambalajlama ve paketleme tesisleri başta olmak üzere işleme, depolama gibi altyapı ve hizmetler geliştirilmesi,

KAYNAKÇA

1. DAKA Alansal Varlık Araştırması, 2014
2. DAKA Küçükbaş Hayvancılık Çalıştay Raporu, 8-9 Haziran 2012
3. DAKA Mevcut Durum Analizi, 2014
4. DAKA Vizyon 2023, 2014
5. Muş Bitlis Van Çevre Düzeni Planı, 2009

İNTERNET KAYNAKLARI

1. Van Valiliği <http://www.van.gov.tr>
2. Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı <http://www.daka.org.tr>
3. Van İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü <http://www.vankulturturizm.gov.tr>
4. Karayolları 11. Bölge Müdürlüğü <http://www.kgm.gov.tr/>
5. SGK İstatistikleri, 2016 <http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/tr/kurumsal/istatistikler>
6. TÜİK www.tuik.gov.tr
7. Yüzüncü Yıl Üniversitesi www.yyu.edu.tr
8. TOBB <http://sanayi.tobb.org.tr/>
9. Yerel net <http://www.yerelnet.org.tr/ilceler/ilce.php?ilceid=199080>
10. Enerji Atlası <http://www.enerjiatlası.com/sehir/van/>
11. Dernekler Dairesi Başkanlığı <https://www.dernekler.gov.tr/>
12. Edremit Belediyesi <http://www.vanedremit.bel.tr/>
13. Edremit Kaymakamlığı <http://www.edremit.gov.tr/>
14. Van Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü <http://www.vaski.gov.tr/>